

ความคาดหมายของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนเขี้ยวพ่อตลอดอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

รัชต์ดำรงจไทโคกนึ่ง ทนงชัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรทฤษฎีการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษา

มิ่งชิดวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พุทธศักราช ๒๕๕๕

ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

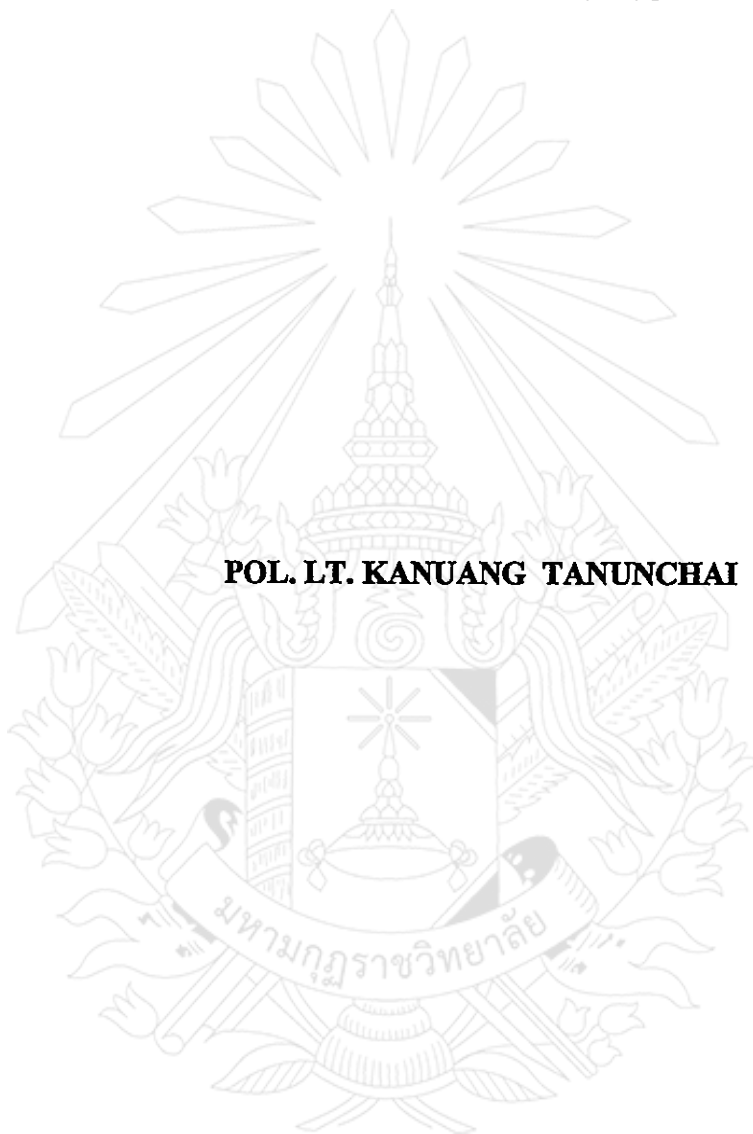

ร้อยตำรวจโทคณิศ ทนันทชัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2554

B 14942

**COMMUNITY'S EXPECTATION TOWARDS THE EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF THE BORDER PATROL POLICE SCHOOL
UNDER ROYAL PATRONAGE 2, PHRAO DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE**

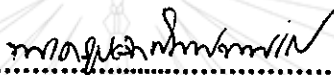

POL. LT. KANUANG TANUNCHAI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL OF MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : ร้อยตำรวจโทคณิง ทนันทชัย
สาขาวิชา : การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์ ปัญโญ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

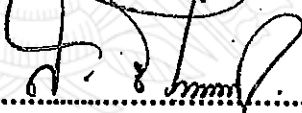

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

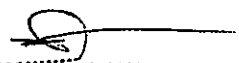
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์ ปัญโญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกัญ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ศิริพร स्ताป็น จินะนา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**Thematic Title : Community's Expectation towards the Educational Management of the
Border Patrol Police School under Royal Patronage², Phrao District,
Chiang Mai Province**

Student's Name : Police Lieutenant Kanuang Tanunçhai

Department : Educational Management

Advisor : Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo

Co-Advisor : Phramaha Weerasak Surameti

**Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.**

P. Sampipattanaviriyajarn
..... **Dean of Graduate School**
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... **Chairman**
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Karrun Panyo
..... **Advisor**
(Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo)

W. Surameti
..... **Co-Advisor**
(Phamaha Weerasak Surameti)

S. Chaimusik
..... **Member**
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Dr. Siriphorn Salapan Jinana
..... **Member**
(Dr. Siriphorn Salapan Jinana)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: ร้อยตำรวจโทคะเนิง ทนันทชัย
สาขาวิชา	: การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์ ปัญโญ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มีเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษาต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุมชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F-test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

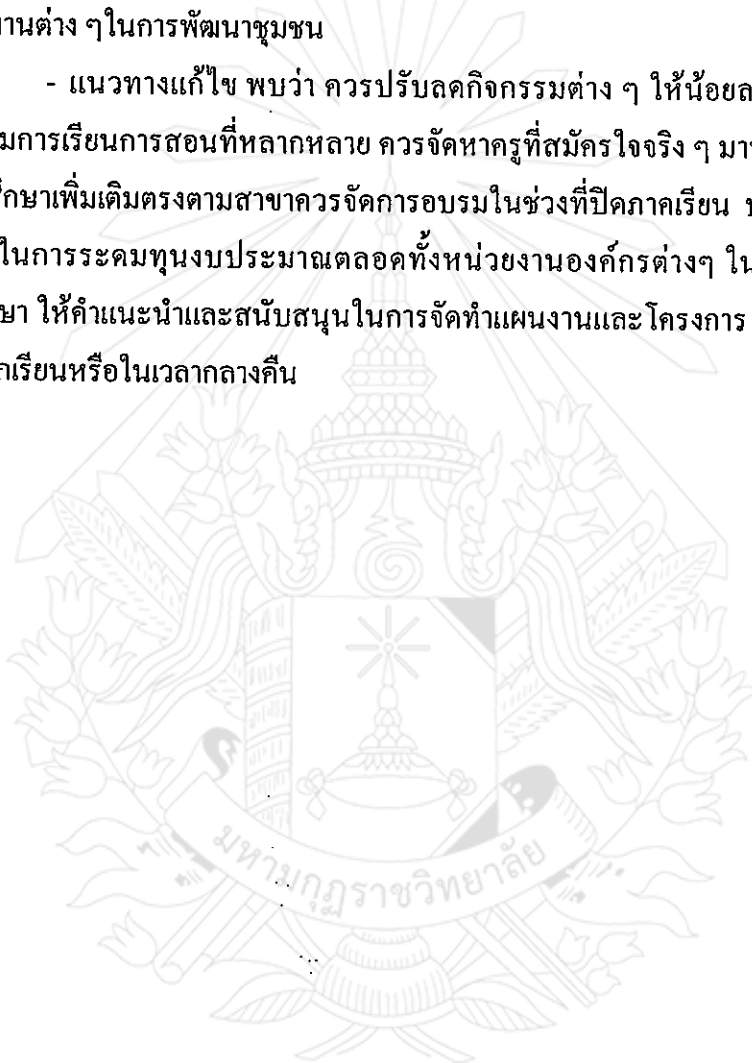
ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารงานทั่วไป และ ด้านงานวิชาการ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ
- 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวม 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะ

- ปัญหา พบว่า โรงเรียนมีกิจกรรมมากมีครูขอย้ายไปทำหน้าที่อื่นทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนน้อยลง อีกทั้งผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ครูไม่มีวุฒิตรงตามสาขาที่สอน และมีการจัดการอบรมให้กับครูมากเกินไป ควรจัดหางบประมาณ และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนโดยการร่วมมือกับชุมชนในการระดมหางบประมาณในรูปแบบต่าง ๆ และชุมชนยังมีความต้องการให้เปิดสอนวิชาคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน

- แนวทางแก้ไข พบว่า ควรปรับลดกิจกรรมต่าง ๆ ให้น้อยลง จัดสอนเสริม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ควรจัดหาครูที่สมัครใจจริง ๆ มาปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติมตรงตามสาขาควรจัดการอบรมในช่วงที่ปิดภาคเรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทุนงบประมาณตลอดทั้งหน่วยงานองค์กรต่างๆ ในการพัฒนาและเป็นทุนการศึกษา ให้คำแนะนำและสนับสนุนในการจัดทำแผนงานและ โครงการ ให้กับชุมชนโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือในเวลาว่าง

Thematic Title : **Community's Expectation towards the Educational Management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2, Phrao District, Chiang Mai Province**

Student's Name : **Police Lieutenant Kanuang Tanunchai**

Department : **Educational Management**

Advisor : **Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo**

Co-Advisor : **Phramaha Weerasak Surameti**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) study community's expectation towards the educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2, Phrao District, Chiang Mai Province, 2) to compare the expectation towards the educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2, Phrao District, Chiang Mai Province, of the community with difference in sex, ethnic group, and level of education, and 3) to study suggestions on the problems and solutions to the problem of educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2, Phrao District, Chiang Mai Province. The research sampling subjects were Ban Mae Langong Community, Moo 6, Nam Phrae Sub district, Phrao District, Chiang Mai Province, totaling 181. Tools for data collection were questionnaires; statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test. If statistically significant difference was found, it would be tested in pair by means of LSD (Least-Significant Different); the analysis results were presented in descriptive tables.

The results of research were found as follows :

1) The community's expectation towards the educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2, Phrao District, Chiang Mai Province in four aspects was rated at a high level. When considering by aspect, it was found that the mean ranking from high to low fell to personnel affair, budget affair, general administration affair, and academic affair at a high level, respectively.

2) The hypothesis test showed that the people who differed in sex did not differ in the expectation towards the educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2 in the four aspects, while the people who differed in ethnicity and level of education did differ in the expectation towards the educational management of the Border Patrol Police School under Royal Patronage 2 in the four aspects.

3) Suggestions

- The problems indicated that the school had too many activities and the teachers asked for transfer to do other duties, resulting in school children having a little time for learning. In addition, the guardians had no time to look after children/grandchildren; the teachers had educational qualification not matching the field they taught, and too much training was provided to the teachers; the budget and scholarship funds should be provided to promising students through cooperating with the community to raise funds in various forms, and the community still wanted the school to open computer subject, including assistance in preparing community development project in order to submit to different agencies.

- The solutions disclosed that the number of activities should be reduced, provide subsidiary teaching, and arrange a diversity of teaching and learning activity; the teacher who was endowed with true spirit of being a teacher should be recruited; the teachers should be promoted to have further studies in line with their field; in-service training should be organized after the end of semesters. Cooperation should be coordinated with community to raise scholarship funds for development plan and scholarships from several agencies and organizations; the school commission should give advice and support plan preparing to the community after schooling or at night.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จจากบุคคลหลายฝ่าย ในการให้คำแนะนำปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ ทำให้งานวิจัย ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ. พงศ์พิชญ์ วงศ์สวัสดิ์ ผู้กำกับการ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ที่มอบ โอกาสส่งเสริมสนับสนุนให้ได้ศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานในอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบและขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณีย์ ปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขสารนิพนธ์และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิจัยเพื่อทำการแก้ไขให้สารนิพนธ์สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจโทหญิงสุภาลักษณ์ บุญเคลือบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เขียนวันนีย์ตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบคุณ ท่านคณาจารย์สาขาการจัดการศึกษาที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษามา เพื่อนักศึกษาปริญญาโท รหัส 52 สาขาการจัดการศึกษา ประชาชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ คณะครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้และขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่เป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และอนุมัติการจบการศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่เฝ้าทำกำลังใจ และให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ต่อไป

ร้อยตำรวจโทคะเนียง ทนันทชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง	12
2.3 ทฤษฎีการบริหาร	22
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	29
2.5 บริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2	64
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	81

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	82
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	82
3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง	83
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	85
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	86
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	87
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	89
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	92
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	97
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวง อุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	120
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
5.1 สรุปผลการวิจัย	125
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	128
5.3 ข้อเสนอแนะ	139
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	139
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	143

บรรณานุกรม	144
ภาคผนวก	149
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	150
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	152
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	156
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	159
ภาคผนวก จ วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม	167
ประวัติผู้วิจัย	172

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	83
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	90
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	90
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา	91
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	92
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ	93
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล	94
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ	95
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป	96
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้า พ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	97
ตารางที่ 4.10	แสดงการเปรียบเทียบ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	98

ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามเพศ	98
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามเพศ	99
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามเพศ	99
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามเพศ	100
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ	100
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ	101
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหาร ทั่วไป จำแนกตามเพศ	101
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหาร ทั่วไป จำแนกตามเพศ	102

ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อ หลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนก ตามกลุ่มชาติพันธุ์	102
ตารางที่ 4.20	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัด การศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	103
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มี ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวง อุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	104
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อ หลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนก ตามกลุ่มชาติพันธุ์	104
ตารางที่ 4.23	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัด การศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	105
ตารางที่ 4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มี ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวง อุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	105
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของ ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อ หลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตาม กลุ่มชาติพันธุ์	106
ตารางที่ 4.26	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัด การศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนก กลุ่มชาติพันธุ์	106

ตารางที่ 4.27	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different	107
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	107
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	108
ตารางที่ 4.30	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	108
ตารางที่ 4.31	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์	109
ตารางที่ 4.32	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไปด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	109
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	110

ตารางที่ 4.34	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดโดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	110
ตารางที่ 4.35	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	111
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	112
ตารางที่ 4.37	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	112
ตารางที่ 4.38	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	113
ตารางที่ 4.39	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา	114
ตารางที่ 4.40	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา	114
ตารางที่ 4.41	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	115

ตารางที่ 4.42	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	116
ตารางที่ 4.43	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	116
ตารางที่ 4.44	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	117
ตารางที่ 4.45	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา	118
ตารางที่ 4.46	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา	118
ตารางที่ 4.47	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	119
ตารางที่ 4.48	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ	120
ตารางที่ 4.49	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล	121

- ตารางที่ 4.50 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ 122
- ตารางที่ 4.51 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป 123

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงความพึงพอใจในความสัมพันธ์เชิงเหตุผล	8
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงขั้นตอนเกี่ยวกับความคาดหวัง	17
แผนภูมิที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	81

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 เป็นโรงเรียนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ได้จัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาให้เป็นที่ไปตามปรัชญาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คือ **สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง**¹ เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนอย่างสมดุลกันทั้ง 4 ด้าน **ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา** แต่ในทางการปฏิบัติของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยภาพรวมได้พบว่ายังมีปัญหาในการบริหารจัดการศึกษา เช่น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ครูผู้สอน ครูผู้สอนขาดความชำนาญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการ ปัญหาการขาดแคลนสื่อวัสดุอุปกรณ์ และปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ อาจเกิดมาจากโรงเรียนไม่มีครูที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน และอีกด้านหนึ่งอาจจะเป็นในเรื่องของภาษา เนื่องจากเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ในพื้นที่ภาคเหนือเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงมีข้อจำกัดหลายอย่าง ซึ่งเป็นเรื่อง que ผู้บริหาร โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาให้บรรลุผลสำเร็จให้เป็นที่ไปตามปรัชญาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นที่ไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้บรรลุไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ แต่ในการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียนทางโรงเรียนยังพบปัญหาในด้านบุคลากรที่ไม่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่นครูผู้สอนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์

¹ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน, 40 ปีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮาส์, 2539), หน้า 30.

กลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ ในด้านงบประมาณ โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการ แม้จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดบางส่วนแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องการศึกษาความคาดหวังของชุมชน ซึ่งผลการวิจัย จะทำให้ทราบความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ตามองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารทั่วไป ซึ่งปัญหาต่าง ๆ จะเป็นข้อมูลให้ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง และสามารถช่วยแก้ปัญหาของการจัดการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ให้ตรงตามความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียน และชุมชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน และเป็นการพัฒนาให้มีองค์ความรู้ ความสามารถให้เป็น คนดี คนเก่ง สามารถอยู่ร่วมกับสังคม ได้อย่างมีความสุขและที่สำคัญจะต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาข้อมูลในการวางแผนจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 และ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนอย่างแท้จริงและผลการวิจัยอาจนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไป ตามความคาดหวังของชุมชนและสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มี เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และ วุฒิการศึกษา ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ชุมชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 181 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยได้ศึกษาตามแนวคิดการจัดระบบการบริหารโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านงานวิชาการ
- 2) ด้านงานบุคคล
- 3) ด้านงานงบประมาณ
- 4) ด้านงานบริหารทั่วไป

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ บ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเขตบริการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคาดหวังของชุมชน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.5.2 ทำให้ทราบผลของการเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มี เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษา ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนด นโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นไปตามความคาดหวังของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการของความรู้สึก การคิดการคาดคะเน หรือคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดในสิ่งที่เป็นไปได้ถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของบุคคลที่มีความต้องการบางอย่างจากบางคน และความต้องการให้บางคนกระทำบางอย่างให้ตน และสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป

ชุมชน หมายถึง ชุมชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นพื้นที่ในการวิจัยในครั้งนี้

การจัดการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายชัดเจน คือการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่า คนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุขมีความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ การจัดการศึกษามีหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ตามอัธยาศัย ย่อมขึ้นกับความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษา หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาให้กับเด็กนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1) ด้านงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนวิชาการ งานบริหารวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาส่งเสริมด้านวิชาการ การวัดผลประเมินผล การเรียน งานทะเบียนนักเรียน

2) ด้านงานบุคคล หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การให้บุคลากรเข้ารับการศึกษอบรมต่อ และดูงาน การบำรุงขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการให้กับบุคลากร การพัฒนาบุคลากรในลักษณะอื่นตามความต้องการของโรงเรียน

3) ด้านงานงบประมาณ หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนธุรการ การบริหารธุรการ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารพัสดุ การบริหารงานทะเบียน และสถิติบุคลากร และการประเมินผลงานธุรการการเงินและพัสดุ

4) ด้านงานบริหารทั่วไป หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ งานที่ให้บริการและสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

กลุ่มชาติพันธุ์ หมายถึง กลุ่มชาติพันธุ์ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม 1) อาข่า, 2) กระเหรี่ยง, และ 3) คนพื้นราบ

วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ระดับ 1) วุฒิการศึกษา ป.6, 2) วุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า, 3) วุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า, 4) วุฒิการศึกษานุปริญญา, และ 5) วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.3 ทฤษฎีการบริหาร
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.5 บริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.1.1 ทฤษฎีความคาดหวังของวิกเตอร์ วรูม (Victor Vroom)

วิกเตอร์ วรูม (Victor Vroom) ชี้ให้เห็นว่า การที่คนงานจะมีแรงจูงใจที่จะทุ่มเทความพยายาม (effort) เพื่อการปฏิบัติงาน (performance) เพื่อให้ได้ผลงานตามที่ต้องการหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความคาดหวังเกี่ยวกับความพยายามกับการปฏิบัติงาน ความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์และความคาดหวังเกี่ยวกับคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัลที่จะได้

1) ความคาดหวังเกี่ยวกับความพยายามกับการปฏิบัติงาน (EP : effort – performance expectancy) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ว่าจะปฏิบัติงานได้หรือไม่ ซึ่งมักประเมินถึงความสามารถ และความเพียงพอของปัจจัยเชิงบริบทอื่น ๆ ด้วย เช่น ทรัพยากรที่จะจัดหามาได้ เป็นต้น

2) ความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับผลลัพธ์ (PO : performance-outcome expectancy) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ว่า เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จแล้วจะได้รับรางวัลตอบแทนอะไร (รางวัลตอบแทนมีสองลักษณะ คือ รางวัลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards) เป็นรางวัลที่คนอื่นเอาให้

เช่น โบนัส การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น และรางวัลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) เป็นรางวัลที่เกิดขึ้นภายในตนเอง เช่น ความภูมิใจในความสำเร็จ เป็นต้น บางกรณีอาจพิจารณาถึงผลลัพธ์ทางลบด้วย เช่น การสูญเสียเวลาว่าง การสูญเสียเวลาให้กับครอบครัวที่ต้องทุ่มเทให้กับงานมากขึ้น เป็นต้น

3) ความคาดหวังเกี่ยวกับคุณค่าของรางวัล (V: valence) ว่ามีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน หากมีมากความคาดหวังก็จะสูง แต่ความคาดหวังนี้อาจถูกลบล้างด้วยคุณค่าของสิ่งที่จะได้รับในทางลบได้ เช่น การสูญเสียเวลา ดังกล่าวข้างต้น

การที่จะพิจารณาว่า คนงานจะใช้ความพยายามในการปฏิบัติงานหรือไม่ จะพิจารณาในองค์ประกอบทั้งสามเป็นสูตรดังนี้ $(EP) \times (PO) \times (V) = \text{motivation}$ หากผลการประเมินหรือความคาดหวังในองค์ประกอบหนึ่งต่ำหรือมีค่าเป็นศูนย์ (zero) ก็จะทำให้การจูงใจมีค่าต่ำหรือเท่ากับศูนย์ไปด้วย ดังสูตร $EP \times \text{ZERO} \times PO \times \text{high } V = \text{zero motivation}$ ทั้งนี้เนื่องจากความไม่แน่ใจว่าจะทำงานประสบผลสำเร็จหรือไม่

ในการปฏิบัติงาน หากการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ อยู่ในระดับไม่สูงแต่จำเป็นต้องมีการปฏิบัติ ก็อาจมีการต่อรองเพื่อให้เพิ่มคุณค่าของรางวัล หรือเพิ่มแรงจูงใจที่จะใช้ความพยายาม (EP) หรือการปฏิบัติงาน (PO) ให้มากขึ้น หรืออาจจะสร้างทางเลือกอื่นเพื่อการเปรียบเทียบได้

2.1.2 ทฤษฎีความคาดหวังของ พอดเตอร์และลอเยอร์ (Lyman Porter and Edward Lawler)

Lyman Porter และ Edward Lawler ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของทฤษฎีความคาดหวังเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยการตรวจสอบที่มีอิทธิพลต่อระดับการปฏิบัติและความพึงพอใจดังนี้พื้นฐานการเปรียบเทียบจะพิจารณาจากสิ่งที่เขาพยายามให้กับการทำงาน (Input) และผลตอบแทนที่ได้รับ (Outcomes) ในด้านการทำงานให้กับองค์กร (Input) ได้แก่

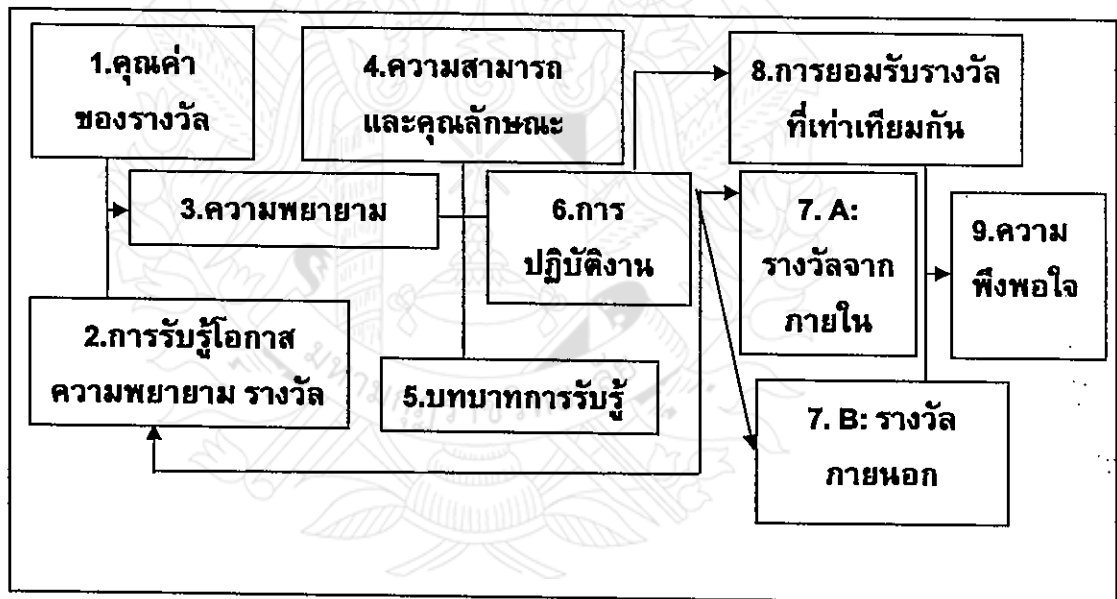
- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์
- ความสามารถ
- การฝึกอบรม
- คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ
- ความพยายามตั้งใจทำงาน
- เจตคติต่องาน

¹Vitor, **Education Administration : Concepts and Practices**, อังใน, วิโรจน์ สารรัตนะ, **ผู้บริหารโรงเรียน**, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ, 2534), หน้า 252 - 253.

ในด้านผลตอบแทนที่ควรจะได้รับ (Outcomes)

- เงินเดือน
- การเลื่อนระดับ
- ผลประโยชน์ต่าง ๆ
- ความมั่นคงในหน้าที่การงาน
- ประสบการณ์ก่อนเริ่มทำงาน
- การได้รับการยอมรับ
- ความรับผิดชอบ

นักพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่า ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลสามารถแสดงร่องรอยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของมนุษย์มานาน ปัจจุบัน Porter และ Lawler ได้แย้งว่าตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างความพึงพอใจและการปฏิบัติคือรางวัล ถ้าพนักงานทำงานได้ผลดี และได้รับรางวัลจากการดำเนินการเช่นนั้นทำให้เกิดความพึงพอใจ จากแนวคิดตรงกันข้ามนี้เอง จึงมองว่าการปฏิบัติเป็นตัวแปรอิสระ และความพึงพอใจเป็นตัวแปรตามในความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ดังแสดงในภาพประกอบ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงความพึงพอใจในความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ความพึงพอใจ ซึ่งอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

หมายเลข 1 -3 เป็นการกล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังเกี่ยวกับแรงจูงใจ กล่าวคือ คุณค่าของรางวัล (หมายเลข 1) หมายถึงคุณค่าของผลลัพธ์ระดับสอง หมายเลข 2 คือการรับรู้โอกาสของความพยายามไปสู่รางวัล หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับความคาดหวังและเครื่องมือ Porter และ Lawler ย้ำว่า สิ่งที่จะส่งต่อความพยายาม (หมายเลข 3) ที่จํานำไปสู่การปฏิบัติที่มีค่าสูง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถ และคุณลักษณะของพนักงาน (หมายเลข 4) และการรับรู้ในบทบาทของตนเอง (หมายเลข 5) จะส่งผลต่อการปฏิบัติ (หมายเลข 6) ตัวอย่างเช่น ครูใหญ่ที่มีความพยายามสูง แต่ขาดทักษะในการติดต่อกับบุคคลและความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการจัดการรวมทั้งสับสนเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่และผู้อำนวยการเขตในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดองค์การ บุคคลลักษณะนี้จะทำให้ผลงานไม่มีค่าสูงตามที่ตั้งไว้ ตรงจุดนี้เองความพยายามและการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการที่ผู้บังคับบัญชาจะกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจกับพนักงาน ทั้งนี้เนื่องจากครูใหญ่อาจต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป แต่มีการให้แรงจูงใจที่ไม่ถูกทิศทาง เนื่องจากครูใหญ่ถูกแนะนำมาก่อน และทิศทางนั้นไม่สามารถนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จได้

ด้านการปฏิบัติซึ่งเป็นผลมาจากความพยายาม ความสามารถและคุณลักษณะ และการรับรู้เกี่ยวกับบทบาท ผลจากการปฏิบัตินำไปสู่การได้รับรางวัล สิ่งที่เกิดขึ้นจากภายใน (Intrinsic) และจากภายนอก (Extrinsic) (หมายเลข 7 A, B) รางวัลภายนอกอาจไม่รับประกันเนื่องจากขึ้นอยู่กับประเมิณผลงานของพนักงานที่ประเมินโดยผู้บังคับบัญชา และความเต็มใจขององค์การที่จะให้รางวัล ตัวอย่างเช่นผู้บังคับบัญชาที่อยู่เหนือระดับ โรงเรียนอาจจะยอมหรือไม่ยอมเสนอชื่อเพื่อให้ได้ตำแหน่งสูงขึ้น นอกจากนั้นพนักงานที่มีความรู้เกี่ยวกับตนเองว่าจะได้รับรางวัลที่เท่าเทียมกันก็จะประเมินการรับรู้ (หมายเลข 8) เกี่ยวกับรางวัลเปรียบเทียบกับรางวัลที่ได้รับจริง ซึ่งจะส่งผลต่อความพึงพอใจ (หมายเลข 9) ของพนักงานเป็นต้น

กรอบความคิดของ Porter และ Lawler เป็นรูปแบบเปิดที่มีวงจรย้อนกลับ 2 วงจร วงจรระดับล่างเริ่มจากการปฏิบัติมาสู่รางวัล โดยเกี่ยวข้องกับการรับรู้ ความพยายามที่นำไปสู่โอกาสของการที่จะได้รับรางวัล ซึ่งแสดงว่า ถ้าการปฏิบัติได้รับรางวัล โอกาสที่ความพยายามจะนำไปสู่การได้รับรางวัลมีสูง Porter และ Lawler ได้แย้งว่ารางวัลเกี่ยวข้องกับระดับความต้องการว่าน่าสนใจมากน้อยเพียงใด เช่น รางวัลภายในมีผลต่อคุณค่าของรางวัลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการ ความสำเร็จตามความนึกคิด (Self – Actualization) ของ Maslow ซึ่ง Maslow ชี้ให้เห็นว่า

ถ้าความต้องการระดับนี้ได้รับการตอบรับอย่างดี จะทำให้ความเข้มของความต้องการเอ็กต์บุคคลเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น²

จึงสรุปได้ว่า ความคาดหวังตามทฤษฎีความคาดหวังของพอลเตอร์ และ ลอเยอร์ (Lyman Porter and Edward Lawler) เป็นความคิดเห็นและความต้องการของบุคคลที่คาดหวังว่าน่าจะเป็นไปได้ชีวิตของคนเราทุกคนย่อมขึ้นอยู่กับความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้น พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกในปัจจุบันเราย่อมคาดหวังผลในอนาคตที่ได้จะเป็นอีกเรื่องหนึ่งแต่ก็มีแรงจูงใจในการทำงาน ตามความเชื่อที่ว่าจะเป็นอย่างไรที่คาดหวัง

2.1.3 ทฤษฎีความคาดหวังของ ลีวิน เค (Lewin, K)

ลีวิน เค (Lewin, K) ได้ศึกษาความคาดหวังของคนซึ่งเป็นตัวนำการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในที่สุด คนมีความคาดหวังในความคิดไว้ก่อนเสมอไม่ว่าคนจะนึกอะไร จากการศึกษาได้ก่อให้เกิดประโยชน์หลัก ๆ 3 ประการคือ

1) กระบวนการตัดสินใจของคนควรสร้างเสริมอะไรบ้าง จึงก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูง

2) ทฤษฎีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement)

3) ทฤษฎีการจูงใจในการปฏิบัติงานซึ่ง Victor H Vroom ได้ศึกษาต่อมาเกี่ยวกับ (Expectancy – Valence) Victor H. Vroom ได้กล่าวถึง Expectancy Theory ความคาดหวังนี้บางทีถูกเรียกว่า Expectancy Theory / Valence Theory / Instrumentality และ Valence – Instrumentality – Expectancy Theory (VIE) รายละเอียดของความคาดหวังมีดังนี้

3.1 การกำหนดความพยายาม (The determinants of effort) พื้นฐานความคิดความคาดหวังนี้กล่าวถึงแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่เกิดโดยผลที่ได้จากความคาดหวังของคนตามเหตุผลของการกระทำนั้น

3.2 ความคาดหวัง (Expectancy = Exp) หมายถึงความเป็นไปได้ถึงความพยายามที่ทำให้เกิดการกระทำที่บรรลุผล เช่น ถ้าฉันมีความพยายามอย่างจริงจังก็สามารถทำงานนี้สำเร็จ ความคาดหวังจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของความพยายามและการกระทำเช่นนั้น

3.3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลลัพธ์ (Instrumentality=I) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เช่น ถ้าฉันทำดีก็จะได้การชมเชย ในสถานการณ์หนึ่งจะได้รับผลตอบแทนหลายอย่าง ผลลัพธ์บางอย่างชอบมากกว่าผลลัพธ์อื่น และถ้า

²Porter, **Educational Administration A Management Approach**, อังไฉ, ศิริพงษ์ เสาภายน, **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร : บิ๊ค พอยท์, 2551), หน้า 106

เป็นผลลัพธ์ที่เป็นไปได้บุคคลจะสามารถคำนวณและตัดสินใจด้วยค่า I เพื่อตัดสินใจว่าจะทำอะไรในแต่ละผลลัพธ์ ค่า I จึงเป็นค่าสัมประสิทธิ์แห่งความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวถ้ามีความสัมพันธ์โดยตรงค่าที่ได้จะเป็นบวกหรือลบ และถ้าค่ายิ่งใกล้เคียงเป็นศูนย์แสดงว่ายังไม่มีความสัมพันธ์

3.4 คุณค่า (Valence = V) หมายถึง ค่าของความสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ดึงดูดใจคน รางวัลที่มีค่ามากตามสากลนิยมคือ การยกย่องการยอมรับและคำสรรเสริญจากผู้อื่นซึ่งตามทฤษฎีนี้มี 2 ระดับด้วยกันคือ ผลลัพธ์ระดับที่ 1 เป็นเรื่องของผลงานซึ่งปริมาณคุณภาพในการผลิต ผลลัพธ์ระดับที่ 2 เป็นเรื่องการตอบสนองของผลงานซึ่งได้แก่ การจ่ายเงินการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมความรู้สึกที่ได้รับความสำเร็จ เป็นต้น

3.5 ความพยายาม (effort or force = E) เป็นผลรวมของ Exp.; I และ V คนคาดหวังว่าจะได้รับผลลัพธ์ที่มีคุณค่าสูงถ้าเขาทำงานดี และคนคาดหวังว่าเขาจะทำงานได้ดีถ้าเขาพยายามเต็มที่ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวังซึ่งเกิดกับลูกค้านั้นมี 3 องค์ประกอบคือ คำบอกเล่าปากต่อปาก (Word of Communication) ความต้องการส่วนบุคคล (Personal Needs) และประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) และอีกองค์ประกอบหนึ่งเกิดขึ้นจากผู้ให้บริการซึ่งก็คือ การสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์ไปสู่ลูกค้า (External Communication to Customers) องค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อความคาดหวังของลูกค้าต่อการบริการที่ได้รับ ความคาดหวังของลูกค้านี้แบ่งได้เป็น 2 ระดับซึ่งแตกต่างกันระหว่างระดับบริการที่ปรารถนาและระดับบริการที่เคยได้รับในระดับแรกเกิดจากลูกค้าหวังไว้ว่าควรจะได้รับหรือควรจะเป็นส่วนในระดับที่สองลูกค้าได้รับบริการเหมือนที่ผ่านมาในครั้งก่อนๆก็จะยอมรับบริการนี้ได้

จึงสรุปได้ว่า จะเห็นว่าได้ว่าความคาดหวังของคนซึ่งเป็นตัวนำการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในที่สุด คนมีความคาดหวังในความคิดไว้ก่อนเสมอไม่ว่าคนจะนึกอะไร จากการศึกษาได้ก่อให้เกิดประโยชน์หลัก ๆ 3 ประการคือ กระบวนการตัดสินใจทฤษฎีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ ทฤษฎีการจูงใจในการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวัง คือ การเล่าปากต่อ ความต้องการส่วนบุคคลและประสบการณ์ในอดีต

³Lewin K, **Field Theory in Social Science**, อ้างใน ณัฐวิชัย บุญศรี, “วิเคราะห์ความคาดหวังของลูกค้าต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท”, **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย), 2551, หน้า 9 - 10.

2.1.4 ทฤษฎีความคาดหวังของแบนดูรา (Bandura)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดยแบนดูรา (Bandura) ได้เสนอว่าการที่มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลของการกระทำที่ทำให้เกิดจากพฤติกรรมนั้น จะนำไปสู่ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์เองกล่าวคือเมื่อประสบการณ์หนึ่งมนุษย์ก็อาศัยประสบการณ์ของตนเองคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามมาทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวลความหวาดหวั่นต่อเหตุการณ์ซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ แบนดูรา (Bandura) ได้อธิบายว่าความคาดหวังซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมใด ๆ นั้น มี 2 ชนิด คือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการกระทำ (Outcome Expectancy) เป็นการคาดคะเนของบุคคลว่า พฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลการกระทำใด

2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถเป็นการคาดคะเนความสามารถของบุคคลในการจะทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลของการกระทำตามที่คาดหวัง

จะเห็นได้ว่าจากทฤษฎีของ แบนดูรา (Bandura) จะสรุปได้ว่าความคาดหวังของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อบุคคล ให้ต้องแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้ผลซึ่ง⁴

จึงสรุปได้ว่า จากการศึกษาทฤษฎีความคาดหวังของแบนดูราสรุปได้ว่าที่มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลของการกระทำทำให้เกิดจากพฤติกรรมนั้น จะนำไปสู่ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์เองกล่าวคือเมื่อประสบการณ์หนึ่งมนุษย์ก็อาศัยประสบการณ์ของตนเองคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามมาทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวลความหวาดหวั่นต่อเหตุการณ์ซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมของมนุษย์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.2.1 ความหมายของความคาดหวัง

ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการของความรู้สึก การคิดการคาดคะเน หรือคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดในสิ่งที่เป็นไปได้ถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของบุคคลที่มีความต้องการบางอย่างจากบางคน และ

⁴Bandura. A, **Social Learning Theory**, อังโน, รสวลีย์ อักษรวงศ์, “ความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2536, หน้า 56.

ความต้องการให้บางคนกระทำบางอย่างให้คน และสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป และยังได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายว่า ความคาดหวัง หมายถึง “ความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ ว่าควรจะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ”⁵

ศุรางค์ จันทร์หอม กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ “อันดับของจุดหมายที่บุคคล ตั้งไว้ เป็นความหวังที่น่าจะเป็นไปได้ ชีวิตของคนเราทุกคนย่อมขึ้นอยู่กับความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้น พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกในปัจจุบัน เราย่อมคาดหวังผลในอนาคตฉะนั้นความคาดหวังจึงเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล”⁶

โยธิน ศันสนยุทธ กล่าวถึงของความคาดหวังไว้ว่า “ความเชื่อที่ว่าเมื่อกระทำอย่างนั้นแล้ว จะเกิดผลอย่างนี้ขึ้น”⁷

เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์ ให้ความหมายของความคาดหวัง หมายถึง “พฤติกรรมของคนเป็นตัวกำหนดว่าการกระทำอย่างหนึ่งจะก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งที่บุคคลมุ่งหวังให้เป็นเช่นนี้และความหวังจึงเป็นเสมือนสิ่งกระตุ้นจากภายในที่เป็นสิ่งหนึ่งของความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนอันเป็นพื้นฐานของความเชื่อและค่านิยมของตน”⁸

ไพฑูรย์ เจริญพันธ์วงศ์ กล่าวว่า “ความคาดหวัง หมายถึง “ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองอย่างหนึ่งว่า ตนเองควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ความคิดดังกล่าวรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่นด้วย”⁹

⁵ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญ, 2535), หน้า 495.

⁶ศุรางค์ จันทร์หอม, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2546), หน้า 55.

⁷โยธิน ศันสนยุทธ, **มนุษยสัมพันธ์**, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2538), หน้า 45.

⁸เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์, **การพัฒนาองค์กร**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2542), หน้า 38.

⁹ไพฑูรย์ เจริญพันธ์วงศ์, **พฤติกรรมองค์กรและการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 109.

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง “ความมุ่งหวัง หรือคาดคะเนของบุคคลที่มีต่อคนอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาให้เป็นไปในอนาคต”¹⁰

สุพัตตรา จุณณะปิยะ ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึง “ความรู้สึกนึกคิดถึงความเป็นไปได้ของอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมของตนและความรู้สึกของบุคคลถึงพฤติกรรมหรือตำแหน่งที่เหมาะสมของตน หรืออาจเป็นความรู้สึกถึงความเหมาะสมในบทบาทของผู้อื่นในองค์กร หรืออีกนัยหนึ่งความคาดหวังของบุคคลนั้นเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อตนเองอย่างหนึ่งว่าตนเองควรจะทำปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบ ความคิดดังกล่าวยังรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่น เช่น ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานว่าบุคคลเหล่านี้ควรจะแสดงอย่างไรเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับงานและตำแหน่งของตน แต่ทุกคนควรมีบทบาทและแสดงบทบาทอย่างไร”¹¹

Murray ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ คือ “ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหวังว่าจะทำได้ และความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่ปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง”¹²

จึงสรุปได้ว่า “ความคาดหวัง” หมายถึง ความมุ่งหวัง ความต้องการ หรือการคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งนั้น ๆ อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ เพื่อให้กระทำตามสิทธิหรือหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง โดยมีมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัด ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกันก็อาจแตกต่างกันได้

2.2.2 องค์ประกอบของความคาดหวัง

คาร์ณี พานทอง กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง หรือ V.I.E Theory ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

¹⁰ นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล, “ความคาดหวังของผู้เรียนต่อโครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับคนผู้ใหญ่วัยบ้านและผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), 2540, หน้า 239.

¹¹ สุพัตตรา จุณณะปิยะ, **คู่มือการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**, (นครปฐม : โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ, 2546), หน้า 109.

¹² Murray, **A Clinical and Experimental Study of Fifty Men of College Age**, อ้างใน สุณีย์ ชีแพร, “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาวุฒิโชติ จังหวัดชลบุรี”, **การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, หน้า 21.

1) $V = \text{Valance}$ คือ ความพึงพอใจ โดยแนวคิดเกี่ยวกับ Valance หมายถึง ความพึงพอใจของมนุษย์ที่มีต่อผลลัพธ์ (Outcomes) ของการกระทำ ลักษณะที่สำคัญที่สุดของความพึงพอใจของมนุษย์ คือ ระดับความพึงพอใจที่มนุษย์คาดหวังที่จะได้จากผลลัพธ์นั้น ไม่ใช่เกิดจากการเห็นคุณค่าของผลลัพธ์นั้นเสมอไป เช่น การเลือกผู้นำท้องถิ่นที่สัญญาว่าจะทำประโยชน์ให้ตนไม่ได้เลือก เพราะผู้นำท้องถิ่นนั้นเป็นคนดี

2) $I = \text{Instrumentality}$ คือ เครื่องมือ อุปกรณ์ วิธีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ Vroom อธิบายว่า Instrumentality หมายถึง ความเชื่อถือ วิธีการในการเชื่อมโยงผลลัพธ์อย่างหนึ่งไปสู่ผลลัพธ์อีกหลายอย่าง เช่น นักเรียนเชื่อว่าการเรียนเป็นวิธีการนำไปสู่การสอบได้ การสอบได้ที่หนึ่งไปสู่การได้รับประกาศนียบัตร และทั้งการสอบได้และได้รับประกาศนียบัตรจะนำไปสู่การบรรจุเข้าทำงาน โดยสรุปทั่วไป หมายถึง วิธีการที่มนุษย์เชื่อว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ และสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้สำเร็จ หรือถ้าหากจะยกตัวอย่างในกรณีการเมืองการปกครอง วิธีการที่ประชาชนจะนำมาซึ่งการได้ผู้นำทางการเมืองของตนที่คาดหวังไว้ วิธีการ หรือเครื่องมือดังกล่าวนี้ก็คือ การที่ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแม้แต่กระทั่งการรณรงค์ให้ผู้ใกล้ชิดญาติมิตรสหายให้ไปใช้สิทธิใช้เสียงในการที่จะเลือกตั้งผู้นำที่ตนเองปรารถนาอันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ หรือผลเลือกตั้งส่งผลที่ให้ผู้นำผู้นั้นชนะการเลือกตั้งและเข้ามาแสดงบทบาทของผู้นำที่ตนตั้งเป้าหมาย หรือคาดหวังไว้ในพื้นที่ของตนต่อไป

3) $E = \text{Expectancy}$ คือ ความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ บุคคลที่มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค หากความต้องการพื้นฐานเหล่านี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้น

Victor H. Vroom เป็นผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีแห่งความคาดหวัง โดยมีความเห็นว่าบุคคลจะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยจะเลือกทางเลือกที่เชื่อว่าจะนำไปสู่การตอบแทน หรือรางวัลที่มีการตอบแทนสูงสุด Vroom กล่าวว่า การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นมีสาเหตุ หรือแรงจูงใจโดยอาศัยเหตุผล และปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน โดยที่บุคคลนั้นจะต้องมีความคาดหวังดังต่อไปนี้

- 1) ผลตอบแทนที่จะได้รับ
- 2) ความพอใจไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
- 3) ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
- 4) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

นอกจากนี้ ความคาดหวังของบุคคลประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

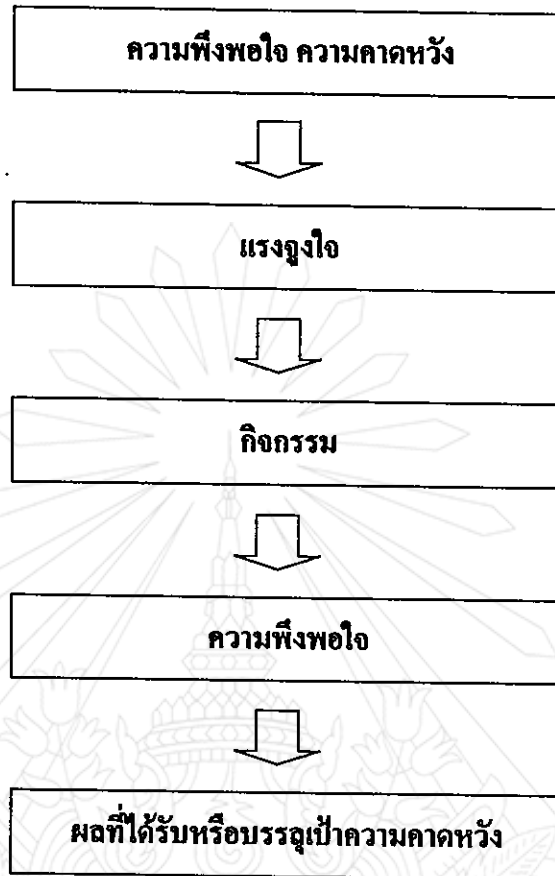
1) ความคาดหวังในความพยายามต่อการกระทำ หรือการปฏิบัติการเป็นการประมาณการ หรือการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ต่อการแสดงพฤติกรรม หรือการลงมือทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ โดยพิจารณาระหว่างความสามารถของตนกับความพร้อมแต่ละด้านในสถานการณ์ต่าง ๆ

2) ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์ หรือผลการปฏิบัติงานเป็นการคาดการณ์ หรือการประมาณการไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะแสดงพฤติกรรม หรือลงมือทำงานว่าถ้ากระทำแล้วจะได้รับผลลัพธ์อย่างไร

3) ความคาดหวังในคุณค่าของผลลัพธ์ หรือรางวัลเป็นการคาดการณ์ หรือประมาณการในการให้คุณค่าของผลลัพธ์ หรือรางวัลจากการกระทำนั้น ๆ ซึ่งบุคคลจะมีความคาดหวังหรือการประมาณการในการให้คุณค่าของผลลัพธ์แตกต่างออกไปแต่ละบุคคล และหากสิ่งใดที่มีการให้คุณค่าสูงก็จะเป็นการจูงใจให้บุคคลเกิดการตัดสินใจเลือก

ความคาดหวัง และความพอใจจะเป็นสิ่งกำหนดกำลังความพยายาม หรือแรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หากว่าความพอใจ หรือความคาดหวังเท่ากับศูนย์ แล้วแรงจูงใจเท่ากับศูนย์ด้วย หากพนักงานคนใดคนหนึ่งต้องการเลื่อนตำแหน่งเป็นอย่างมาก (ความพอใจสูง) แต่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าจะมีความสามารถ หรือทักษะสำหรับการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ได้ (ความคาดหวังต่ำ) หรือถ้าหากว่าพนักงานมีความเชื่อว่าเขาสามารถปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ได้ (ความคาดหวังสูง) แต่ผลตามมาไม่มีคุณค่าสำหรับเขา (ความพอใจต่ำ) แรงจูงใจของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าวมาจึงมีน้อยมาก

จากแนวคิดดังกล่าวเบื้องต้นสามารถนำมาแสดงขั้นตอนดังแผนผังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงขั้นตอนเกี่ยวกับความคาดหวัง

ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังจึงมีความสัมพันธ์กับแนวคิดความพึงพอใจ โดยที่ Shelley กล่าวเอาไว้ว่า ความพึงพอใจนั้นเป็นความรู้สึก 2 แบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวก คือ ว่ารู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข แต่ความรู้สึกในทางลบจะเป็นความรู้สึกที่ตรงกันข้ามนั่นคือ ความรู้สึกที่อึดอัดใจ รำคาญใจ เศร้าใจ จนกลายเป็นความทุกข์ใจไปในที่สุด ระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสองนี้ เรียกว่าระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่าง ๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นอีกได้ และเมื่อเกิดความพอใจมากขึ้นเท่าใด ก็ย่อมที่จะนำไปสู่

ความคาดหวัง แต่ผลลัพธ์ของความคาดหวังจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ต้องพิจารณาถึงปัจจัยรอบด้านที่มีความเกี่ยวข้องต่อไป¹³

อุทัยรัตน์ โสมนัส ได้กล่าวว่า “องค์ประกอบของความคาดหวังไว้ 3 ประการคือ

1) ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นบุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไรขึ้นอยู่กับตัวเขาว่ามีการคาดหวังอย่างไรเกี่ยวกับผลที่ตามมาเช่นคนที่คาดหวังว่าถ้าเขามีการผลิตเพิ่มขึ้นเขาจะได้รับการยกย่องเขาก็จะตัดสินใจทำงานให้หนักขึ้นแต่ถ้าเขาคาดหวังว่าถึงแม้จะมีการผลิตเพิ่มขึ้นเขาไม่ได้รับประโยชน์อะไรเพิ่มขึ้นเลยเขาก็จะไม่ทุ่มเทในการทำงาน

2) ความพอใจหรือคุณค่าของผลที่เกิดขึ้นคือผลที่เขาคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้นก่อให้เกิดความพอใจหรือมีคุณค่าแก่เขาเพียงใด

3) ความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังความพยายามกับผลการปฏิบัติงานความคาดหวังของบุคคลเกี่ยวกับความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้สำเร็จจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลนั้นว่าจะปฏิบัติงานดังกล่าวหรือไม่¹⁴

จึงสรุปได้ว่า คือความพึงพอใจของบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับการที่บุคคลนั้นมีความคาดหวังว่าเป็นอย่างไ ผลของความคาดหวังจะมีค่ามากหรือน้อยขึ้น ความคาดหวังในความพยายามของแต่ละบุคคลว่าจะเป็นอย่างไบ้างและเกิดขึ้นด้วยองค์ประกอบใดเป็นตัวผลักดันสนับสนุนผลงาน มีส่วนสำคัญที่จะชี้ให้บุคคลต่าง ๆ เห็นว่า ความคาดหวังเป็นความรู้สึกของบุคคลถึงพฤติกรรม หรือตำแหน่งที่เหมาะสมของตนเอง หรือของผู้อื่น เป็นความคาดหวัง ที่แสดงออกมาในรูปความรู้สึกว่า ควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆหรือต่องานที่ตนรับผิดชอบอยู่ ทฤษฎีความคาดหวังนี้มีประโยชน์ในการอธิบายพฤติกรรมของคนในการทำงานทั้งยังให้แนวคิดเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ โดยการพิจารณาเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งเลื่อนเงินเดือนเพื่อตอบแทนการทำงานของพนักงาน ควรจะเป็นไปในทางยุติธรรม โปร่งใสเหมาะสมตามความคาดหวังของลูกจ้างหรือพนักงานที่ทำงานให้องค์กร

¹³ วิจารณ์ พานทอง พาสุสุข, **ทฤษฎีการจูงใจ**, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงตะวันการพิมพ์, 2530), หน้า 157-160.

¹⁴ อุทัยรัตน์ โสมนัส, **ประสบการณ์กับการคาดหวัง**, (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพสาขาส่ง, 2534), หน้า 63.

2.2.3 ปัจจัยกำหนดความคาดหวัง

เฮิร์ลล็อก (Hurlock) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคาดหวังแตกต่างกันไว้ดังนี้

- 1) **อุดมการณ์ด้านวัฒนธรรม (Cultural ideals)** วัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้ มาตรฐานของความคาดหวังแตกต่างกัน ซึ่งมาตรฐานนี้ครอบคลุมถึงระดับความสำเร็จ และทัศนคติต่อความสำเร็จ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะรับรู้ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อตนเองและความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคม การตั้งความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสังคมจึงแตกต่างกันไป
- 2) **ชนิดของครอบครัว (Kind of family)** เด็กที่มาจากครอบครัวที่มั่นคงมีแนวโน้มที่จะตั้งจุดมุ่งหมายในอนาคตสูงกว่าเด็กที่ไม่มีความมั่นคงภายในครอบครัว เด็กที่ต้องย้ายถิ่นฐานบ่อย ๆ จะไม่สามารถคาดหวังหรือวางแผนอนาคตของตนเอง ได้ชัดเจนเท่าเด็กที่ไม่ต้องย้ายถิ่น ขนาดของครอบครัวจะไม่มีอิทธิพลต่อการตั้งเป้าหมายของเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะพบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เพราะครอบครัวขนาดเล็กพ่อแม่สามารถทุ่มเทและส่งเสริมให้เด็กมีความคาดหวังและสามารถวางแผนทางให้เด็กไปสู่ความคาดหวังได้มากกว่าเด็กในครอบครัวขนาดใหญ่ ครอบครัวที่มีมารดาเป็นผู้นำ เด็กมีแนวโน้มที่จะมีระดับความคาดหวังสูง อาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างกัน โดยเฉพาะกับบุตรชาย
- 3) **ชนชั้นทางสังคม (Ordinal position)** ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและฐานะทางเศรษฐกิจดี บิดามารดาจะให้ความคาดหวังแก่บุตรคนแรกและให้โอกาสแก่บุตรคนแรกมากที่สุด โดยเฉพาะถ้าเป็นบุตรชาย ซึ่งตรงกันข้ามกับครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น พี่โตขึ้นและมียานทำเพื่อให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวช่วยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น
- 4) **วินัย (Discipline)** เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียนโดยจะตั้งความคาดหวังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ในทางตรงกันข้ามเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะตั้งความคาดหวังที่สอดคล้องกับความเป็นจริง
- 5) **ฐานะในกลุ่ม (Group status)** กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อเด็กมากน้อยเพียงใดขึ้นกับฐานะของเด็กในกลุ่มและความคาดหวังของกลุ่มที่มีต่อตัวเอง ถ้าฐานะของเด็กมั่นคงและไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความประทับใจให้กับสมาชิกในกลุ่ม ระดับความคาดหวังของเด็กก็จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง แต่เด็กที่ไม่มีบทบาทสำคัญในกลุ่ม เด็กจะต้องการเลื่อนขั้นตนเองเข้าสู่ผู้นำในกลุ่ม ทำให้การตั้งความคาดหวังหลาย ๆ อย่าง ไม่อยู่บนรากฐานของความเป็นจริง ส่วนบุคคลที่ชอบแยกตัวเอง ความคาดหวังของกลุ่มจะมีผลต่อเขาเพียงเล็กน้อย
- 6) **การให้กลไกการหลบหนี (Use of escape mechanisms)** กลไกการหลบหนีที่มีผลต่อการตั้งความคาดหวังมากที่สุด คือ การฝันกลางวันในลักษณะต่าง ๆ กันก็มีความสำคัญ เช่น ฝันอยากจะ

เป็นพระเอกหรือนางเอก เด็กจะตั้งความคาดหวังไว้ว่าต้องประสบความสำเร็จและหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ซึ่งอาจจะเป็นการตั้งความคาดหวังที่ไม่อยู่บนรากฐานของความเป็นจริงนัก

7) การบอกกล่าวถึงความคาดหวัง (Labelization of aspiration) ความคาดหวังของเด็กที่บอกกล่าวออกมามักจะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงมากกว่าการที่เด็กเก็บไว้ และติดอยู่คนเดียว อย่างไรก็ตาม ความคาดหวังที่เด็กบอกกับเพื่อนสนิทจะเป็นลักษณะความใฝ่ฝันไม่ค่อยใกล้เคียงกับความเป็นจริงเท่ากับที่เขาบอกกับบิดา มารดา ครู หรือบุคคลที่ไม่ค่อยคุ้นเคยกัน เมื่อเด็กวัยรุ่นบอกถึงความคาดหวังของตนให้บุคคลอื่นฟัง จะเป็นการทำให้เขาพิสูจน์ตัวเอง โดยพยายามทำให้ได้ตามที่พูดไว้เพราะเขารู้ว่าหลายคนใส่ใจในสิ่งที่เขาพูด เขาไม่ต้องการพบสายตาที่มองดูเขาด้วยความผิดหวัง

8) ความล้มเหลวและความสำเร็จในอดีต (Past failures and successes) บุคคลที่ประสบความสำเร็จสม่ำเสมอ มีแนวโน้มที่มีความคาดหวังว่าจะได้รับความสำเร็จอีกในอนาคต ในทำนองเดียวกับบุคคลที่พบความผิดหวังซ้ำ ๆ มักคิดว่าอนาคตจะผิดหวังอีก ประสบการณ์เช่นนี้จะมีผลต่อการตั้งความหวังในอนาคตว่าบุคคลนั้นจะตั้งความคาดหวังไว้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่ เพียงไร

9) เพศ (Gender) บรรยากาศของบ้านและโรงเรียนจะส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กชายตั้งความหวังสูงว่าเด็กหญิง เด็กชายมักถูกกระตุ้นให้มีความคาดหวังทางการกีฬา การงานและการประกอบอาชีพ แต่เด็กหญิงมักคาดหวังที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่ม การแต่งงาน ซึ่งเด็กเองก็ยังไม่รู้ว่าจะแต่งงานเมื่อไร แต่งานกับใคร ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมหลังแต่งงานจะเป็นอย่างไรจึงเป็นเรื่องยากที่เด็กหญิงจะวางแผนในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้น เด็กหญิงจึงมีแนวโน้มที่จะตั้งจุดหมายในระยะสั้นกว่าเด็กชายแม้ในเรื่องการเรียนเด็กหญิงมักจะวางแผนระยะสั้น เช่น เดือนต่อเดือน

10) เขาปัญญา (Intelligence) เมื่อเด็กอยู่ในกลุ่มที่ค่านิยมต่อความสำเร็จสูง เด็กจะตั้งความคาดหวังให้ตนประสบความสำเร็จเหนือเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งอาจไม่อยู่บนรากฐานของความเป็นจริง อย่างไรก็ตามเด็กที่ฉลาดจะตั้งความคาดหวังของตนโดยอาศัยความสนใจและความสามารถของตนมากกว่าทำตามจุดมุ่งหมายที่กลุ่มตั้งไว้ ในทางกลับกันเด็กที่ฉลาดน้อยจะตั้งความคาดหวังไว้ตามค่านิยมของกลุ่ม

11) บุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความคาดหวังได้หลายกรณีด้วยกันในเรื่องการชดเชย บุคคลที่ไม่ยอมรับตนเองจะตั้งความคาดหวังโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเองเพื่อปกปิดความไม่สามารถของตนเอง บุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองจะตั้งความคาดหวังที่สอดคล้องกับความเป็นจริงกับตน ส่วนบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่ำมีแนวโน้มจะตั้งความคาดหวังไว้สูง เนื่องจากคำนึงถึงความสำเร็จของตนมากกว่าความล้มเหลวอาจมีความคาดหวังไม่สอดคล้อง

กับความเป็นจริงได้ ส่วนบุคคลที่มีวิตกกังวลสูงมักวิตกอยู่กับความล้มเหลวในอดีต ทำให้มองอนาคตในแง่ดีน้อยกว่าจะเป็น¹⁵

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่กำหนดความคาดหวัง เป็นการตั้งเป้าหมายให้กับเรื่องใด ๆ ตามที่เราหวังจะให้เป็นอย่างไรรอไว้ล่วงหน้าประโยชน์ของการคาดหวัง คือ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ, การทุ่มเท, ความพยายาม นั่นคือเมื่อเราเกิดความคาดหวังใด ๆ ก็มักจะพยายามทำให้บรรลุสิ่งนั้น เพื่อให้ได้มาตามความคาดหวัง

2.2.4 ความคาดหวังในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและประเทศ

วิโรจน์ ธารวิริยะ กล่าวว่า การที่จะพัฒนาชุมชนหรือประเทศให้ก้าวหน้า รวดเร็ว และดีมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ แต่ในบรรดาปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า **ปัจจัยที่เป็นคน** (people) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า ถ้าชุมชนใดหรือประเทศใดไม่สามารถพัฒนาปัจจัยที่เป็นคนได้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาอย่างอื่นได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง และเป็นที่ยอมรับว่า เครื่องมือสำคัญที่จะใช้พัฒนา “คน” ให้มีคุณค่าต่อมิตินาการพัฒนาในด้านต่าง ๆ นั่นคือ **“การศึกษา”** เป็นการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและการศึกษาตามวิสัย และเมื่อการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาในมิตินาพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งในระดับชุมชนของโรงเรียนตนเองและที่จะร่วมกันส่งผลในระดับประเทศ ซึ่งจะได้นำแนวคิดความสัมพันธ์ของการศึกษากับสังคม และบทบาทของการศึกษาต่อการพัฒนาชุมชนและประเทศมากล่าวถึงไว้ในที่นี้เพื่อความเข้าใจและจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับสังคมไว้หลายรูปแบบ ตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่ซับซ้อนในกรณีรูปแบบอย่างง่ายก็จะอธิบายว่า เมื่อเริ่มเกิดสังคมมนุษย์ขึ้นมา สังคมมนุษย์นั้นได้เป็นตัวเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดการศึกษาขึ้นมา เมื่อการศึกษามีความเจริญขึ้นมา ก็จะเป็นพลังผลักดันให้สังคมมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น และสังคมมนุษย์ที่มีความก้าวหน้านั้นก็ส่งผลให้การศึกษามีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาต่อไปอีก และการศึกษาที่มีการพัฒนาการในความก้าวหน้านั้นก็ส่งผลให้สังคมมนุษย์มีความก้าวหน้าต่อไปอีก ลักษณะ

¹⁵Hurlock, **Developmental Psychology**, อ้างใน กนกเลขา แก้วสว่าง, “ความสัมพันธ์ระหว่างความหวังกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้คิดชื่อเอช ไอวี”, **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2540, หน้า 30-32.

ดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างเป็นวงจรต่อเนื่องกันไปไม่สิ้นสุด ไม่ว่าจะเป็นสังคมประเภทไหนสังคมนิยม หรือทุนนิยม อำนาจนิยมหรือประชาธิปไตยนิยม¹⁶

จึงสรุปได้ว่า ในการพัฒนาชุมชนและประเทศให้ก้าวหน้า รวดเร็วและดี เพื่อก้าวสู่เวทีการ แข่งขัน โลกนั้น ปัจจัยของการพัฒนาที่สำคัญคือ **ปัจจัยของคน** และเครื่องมือที่จะพัฒนาในปัจจุบันนี้ คือ **การศึกษา** เพราะการศึกษาจะส่งผลต่อการพัฒนาในมิติการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยจะส่งผลการพัฒนาในระดับประเทศชาติต่อไป

2.3 ทฤษฎีการบริหาร

แนวคิดทฤษฎีการบริหารเป็นแนวคิดของนักปฏิบัติที่นำระบบการบริหารมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์กร บุคคลสำคัญที่นำแนวคิดทฤษฎีการบริหารมาใช้ในการทำงาน ได้แก่

2.3.1 ทฤษฎีการบริหาร อองรี ฟาโยล์ (Henry F. Fayol)

นักทฤษฎีการบริหารเชิงจัดการ ผู้ที่นำแนวคิดของแทย์เลอร์ไปพัฒนาคนต่อไปก็คือ อองรี ฟาโยล์ (Henry Fayol) เป็นนักวิศวกรชาวฝรั่งเศส ทำงานในเหมืองแร่ถ่านหินเขาได้ชื่อว่าเป็นบิดา แห่งการบริหารเชิงจัดการ ฟาโยล์เขียนหนังสือชื่อว่า **“การบริหารงานธุรกิจอุตสาหกรรมและการ บริหารงานทั่วไป”** (General and Industrial Management) ในปี ค.ศ. 1918 เมื่อเขามีอายุได้ 77 ปี

หลักการบริหารงานธุรกิจอุตสาหกรรมตามแนวความคิดของฟาโยล์ ก็คือ **ฟาโยล์ถือการ บริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง และเป็นหลักการสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารงานทุก ประเภท**

ในหนังสือที่ ฟาโยล์ เขียนเขาได้ให้คำจำกัดความของการบริหารธุรกิจไว้ว่ากิจกรรมทางการ บริหารธุรกิจของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มกิจกรรม ได้แก่

1) กิจกรรมทางเทคนิค (Technical Activities) ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการ ผลิต และการดัดแปลงเครื่องจักรที่ประกอบการอุตสาหกรรม

2) กิจกรรมด้านการขาย (Commercial Activities) ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการซื้อ การขาย และการแลกเปลี่ยน

3) กิจกรรมด้านการเงิน (Financial Activities) ได้แก่ กิจกรรมด้านการลงทุนที่เหมาะสม และเครดิตสินเชื่อ

4) กิจกรรมด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Activities) ได้แก่ กิจกรรมด้านการคุ้มครอง รักษาทรัพย์สิน ทรัพย์สินต่าง ๆ ทั้งของโรงงานและส่วนบุคคล

¹⁶วิโรจน์ สารัตนะ, **ผู้บริหารโรงเรียน**, อ่างแล้ว, หน้า 342-343.

5) กิจกรรมด้านการบัญชี (Accounting Activities) ได้แก่ กิจกรรมการตรวจสอบสินค้าคงคลัง การจัดทำงบดุล ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนงานสถิติ

6) กิจกรรมด้านบริหารจัดการ (Managerial Activities) ได้แก่ กิจกรรมการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมงาน

ฟาโยล์ กล่าวว่า “กิจกรรมทั้ง 6 ประการนี้ เป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับองค์การธุรกิจโดยทั่วไป ฟาโยล์เน้นเรื่องความมีเหตุผล ความสม่ำเสมอของการดำเนินงานและได้นำกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ (ในข้อที่ 6) มาเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานของการบริหารงาน เรียกว่า **The Elements of Management**” ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรม 5 ประการ คือ

- 1) การวางแผน (To Plan)
- 2) การจัดองค์การ (To Organize)
- 3) การบังคับบัญชา (To Comman)
- 4) การประสานงาน (To Coodinate)
- 5) การควบคุม (To Control)

หลักการบริหารของฟาโยล์ (Fayol's Principles of Management) ได้แบ่งหลักการบริหารออกเป็น 14 ประการ คือ

1) การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) การทำงานควรมีการแบ่งงานกันทำตามฝ่ายงาน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ความมั่นใจ และความถูกต้องแม่นยำในการทำงานที่จะช่วยให้ผลผลิตของงานเพิ่มสูงขึ้น

2) อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) ในการทำงาน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานใดก็ควรจะได้รับมอบอำนาจอย่างเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานนั้นไปได้ด้วยดี อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจึงควรไปด้วยกัน

3) ความมีระเบียบวินัย (Discipline) ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องมีระเบียบวินัยในการทำงาน จึงต้องมีการออกกฎระเบียบ เพื่อให้มีการเคารพและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา

4) ความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) ในการทำงานใด ๆ ก็ตาม ผู้ปฏิบัติควรเป็นผู้ได้รับการบังคับบัญชาสั่งการจากผู้บริหารเพียงคนเดียว เพื่อความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา

5) เอกภาพในการอำนวยการ (Unity of Direction) การทำงานในกลุ่มเดียวกันควรมีหัวหน้าในการดำเนินการเพียงคนเดียว ภายใต้แผนงานเป้าหมายที่กำหนดไว้

6) ประโยชน์ส่วนบุคคลถือว่าเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of individual Interests to General Interests) หลักการข้อนี้หมายความว่าในการทำธุรกิจใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารไม่

ควรเห็นแก่ประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่าง ให้คำปรึกษาแนะนำและร่วมมือกับผู้ปฏิบัติงานทุกคนอย่างทั่วถึง และไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง

7) การให้ประโยชน์ผลตอบแทน (Remuneration of Personnel) เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ควรถือหลักความยุติธรรม โดยคำนึงถึงค่าครองชีพ สภาพเศรษฐกิจ ความต้องการด้านแรงงาน สถานภาพของผู้ร่วมงาน เพื่อความพึงพอใจของทั้งสองฝ่ายคือ ทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง

8) การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง (Centralization) การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางมิได้หมายความว่า อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจะอยู่ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การแต่เพียงอย่างเดียว ตาหมายถึงเมื่อมีการมอบอำนาจให้ผู้บริหารคนใดแล้ว ก็ให้สามารถควบคุม บังคับบัญชาหรือสั่งการได้ โดยให้ผู้บริหารพิจารณาตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ ควรกระจายอำนาจ หรือรวมอำนาจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ นวัตกรรมส่วนตัว และคุณค่าทางจริยธรรมของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ของผู้ร่วมงาน ตลอดจนสถานการณ์ของแต่ละธุรกิจ

9) สายการบังคับบัญชา (Chain of Command or Scalar Chain) สายการบังคับบัญชา เป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ควรห่างไกลเกินไป เพราะจะก่อให้เกิดช่องว่างของสายการบังคับบัญชาได้

10) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Order) ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดสถานที่ไว้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะต้องอยู่ในสถานที่ตามที่ผู้บังคับบัญชากำหนด

11) ความเสมอภาค (Equity) คือ หลักแห่งความยุติธรรมที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน รวมทั้งมีความเมตตา ความจงรักภักดีต่อทุกคนโดยเสมอภาค

12) ความมั่นคงในหน้าที่การงาน (Stability of Personnel) หมายถึงการดำรงอยู่ในตำแหน่งของบุคลากรที่มีความต้องการเวลาในการเรียนรู้งาน เพื่อที่จะสามารถทำงานให้ได้ดี พนักงานจึงไม่ควรได้ถูกปรับออกหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งก่อนเวลาอันสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงทั้งขององค์การและพนักงาน

13) ความคิดริเริ่ม (Initiative) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิด ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ เพื่อจะได้เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ร่วมงานทุกฝ่าย คงความคิดริเริ่มเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารทางธุรกิจ

14) ความสามัคคี (Esprit de Corps) ผู้บริหารต้องสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร เพราะความสามัคคีเป็นพลัง ก่อให้เกิดความกลมเกลียวปรองดองและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน¹⁷

จึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานธุรกิจอุตสาหกรรมตามแนวความคิดของ ฟาโยล์ ถือว่าการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง และเป็นหลักการสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารงานทุกประเภท และได้แบ่งกิจกรรมการบริหารออกเป็น 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมทางเทคนิค กิจกรรมด้านการขาย กิจกรรมด้านการเงิน กิจกรรมด้านความมั่นคงปลอดภัย กิจกรรมด้านการบัญชี กิจกรรมด้านบริหารจัดการ

2.3.2 แนวคิดทฤษฎีของ เจมส์ ดี. มูนีย์ และอลัน ซี. เรย์ลี (James D. Moony and Alan C. Reiley)

James D. moony รองประธานบริษัท General Motor เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินการนำหลักการบริหารองค์กร เขามองว่าองค์กรเป็นรูปแบบของความหลากหลายดำเนินการใด ๆ ให้สำเร็จจะต้องได้รับความร่วมมือและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในปี ค.ศ. 1931 Moony จึงได้ศึกษาการบริหาร โดยร่วมมือกับ Reiley และได้นำเสนอแนวคิดในหนังสือ "Onward Industry" หนังสือเล่มนี้มีการปรับปรุงเพื่อตีพิมพ์ใหม่ในปี 1974 ใช้ชื่อว่า "The Principles of Organization" เนื้อหากล่าวถึงการบริหารแบบดั้งเดิมตามแนวความคิดของ Fayol โดยเพิ่มเติมแนวคิดและทางเลือกใหม่ในการบริหาร 3 ประการดังนี้

1) หลักความร่วมมือ (Coordinative Principle) Moony และ Reiley เห็นด้วยกับ Fayol ในการกำหนดหลักความร่วมมือให้เป็น 1 ใน 5 หน้าที่ในการบริหาร อย่างไรก็ตาม หลักความร่วมมือเพื่อทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในองค์กร

2) หลักการกระบวนการสายบังคับบัญชา (Scalar Process) ทั้ง Moony และ Reiley มีความเห็นต่างไปจาก Fayol ตรงที่โดยเห็นว่าหลักความร่วมมือเป็นเหตุผลในการจัดองค์การซึ่งเป็นการให้อำนาจเพื่อสั่งการและควบคุมการทำงาน โดยใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) ซึ่งผลสำเร็จของงานจะต้องอาศัยความร่วมมือตามลำดับชั้นในการบังคับบัญชา โดยหลักกระบวนการตามสายบังคับบัญชาจำแนกออกเป็น 2 หลักการย่อย ได้แก่ 1) อำนาจหน้าที่ในการมอบหมายงาน (Delegating Authority) และ 2) การกำหนดภาระงาน (Defining Tasks)

¹⁷Henri F. Fayol, **Organization Management**, อังใน จันทราณี สงวนนาม, **ทฤษฎีแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : บั๊ค พอยท์ จำกัด, 2551), หน้า 55-59.

3) หลักผลกระทบจากหน้าที่ (Functional Effect) เป็นความแตกต่างของภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานอาจได้รับผลกระทบต่อองค์กรและผู้ปฏิบัติทั้งด้านบวกและด้านลบ¹⁸

จึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานธุรกิจอุตสาหกรรมตามแนวความคิดของฟาโยล์ ก็คือ ฟาโยล์ถือการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง และเป็นหลักการสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารงานทุกประเภท และได้แบ่งกิจกรรมการบริหารออกเป็น 6 กิจกรรม คือ **กิจกรรมทางเทคนิค** **กิจกรรมด้านการขาย** **กิจกรรมด้านการเงิน**

2.3.3 แนวคิดทฤษฎีของ ลินเคดล เออร์วิก และ ลูเทอร์ (Lyadall Gulick & Luther)

แนวคิดการบริหารที่มีความสำคัญสูงสุด ทั้งสองมีประสบการณ์เชิงวิชาการ โดยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งและเป็นบรรณาธิการหนังสือหลายเล่ม ได้แก่ Papers on Science of Administration Notes on the theory of Organization และ Notes on the theory of Organization,

Urwirk และ Gulick ได้นำแนวคิดทั้ง Taylor , Fayol , Moony และนักทฤษฎีสมาชิกดั้งเดิมสองท่าน ๆ มารวมเข้าด้วยกันโดยแนะนำเพิ่มเติมเรื่องการพยากรณ์ (Forecasting) การสร้างความร่วมมือ (Coordination) และการบังคับบัญชา (Command) การอำนวยการ (Directing) และการดูแล (Supervising) ซึ่งเป็นเหล่านี้ Fayol ได้กำหนดให้การบังคับบัญชาเป็นหน้าที่เดียว แต่ Urwirk กลับให้ความสำคัญและมองในฐานะเป็นหลักการ ส่วนหน้าที่ย่อยการควบคุม (Controlling Subfunction) ได้แก่ การจัดคนเข้าทำงาน การคัดเลือก การจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม และวินัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกบุคคลเข้าทำงาน Fayol ให้ความสำคัญกับอำนาจหน้าที่ในการมอบหมายงานโดยดูจากพื้นฐานความสามารถเป็นรายบุคคล สำหรับการเลื่อนตำแหน่งจะพิจารณาจากผลปฏิบัติงานเป็นหลัก ส่วน Urwirk มีความเชื่อว่าผู้บริหารควรพิจารณาการจัดวางคนให้เหมาะสมตามโครงสร้างองค์กร การทำหน้าที่ในการจัดการหาคนเข้าทำงาน ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจ สำหรับการดูแลผู้ได้บังคับบัญชาในแต่ละวัน¹⁹

จึงสรุปว่า Urwirk และ Gulick ได้นำแนวคิดทั้ง Taylor, Fayol, Moony และนักทฤษฎีสมาชิกดั้งเดิมสองท่าน ๆ มารวมเข้าด้วยกัน โดยแนะนำเพิ่มเติมเรื่องการพยากรณ์ (Forecasting) การสร้างความร่วมมือ (Coordination) และการบังคับบัญชา (Command) การอำนวยการ (Directing)

¹⁸Moony and Reiey, **The Principles of Organization**, อังใน อนิวัช แก้วจำนง, **หลักการจัดการ**, (สงขลา : นำศิลป์โฆษณา, 2551), หน้า 59-60.

¹⁹Luther, Gulick., & Lyndall Urwick. **Papers on the Science of administration**, อังใน อนิวัช แก้วจำนง, **หลักการจัดการ**, อังแล้ว หน้า 60-61.

และการดูแล (Supervising) การบังคับบัญชา Urwirk กลับให้ความสำคัญและมองในฐานะเป็น
หลักการเท่านั้น

2.3.4 ทฤษฎีของกลุ่มแนวคิดก้าวหน้านิยม (Reconstructionism)

วิชัย ตันศิริ กล่าวว่า การจัดการศึกษาสมัยใหม่คือ ทฤษฎีของกลุ่มแนวคิด “ก้าวหน้านิยม (Progressivism) และกลุ่มบูรณกรรมวาทหรือสร้างสรรค์สังคม (Reconstructionism) ในช่วงของ
ศตวรรษที่ 20 ซึ่งสืบเนื่องมาจากปรัชญา²⁰ ของกลุ่ม “ทดลองนิยม” (Experimentalism) หรือ
“ประสบการณ์นิยม” ซึ่งมี จอห์น ไชลด์ วิลเลียม เจมส์ และ จอห์น ดิวอี้ เป็นผู้นำในกลุ่มนี้ตอน
ปลายศตวรรษที่ 19 กำเนิดของปรัชญา “ประสบการณ์นิยม” สอดรับกระแสนิยมของชาวอเมริกันที่
ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและวิธีการ (Know how) หรือภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎีใน
ความคิดของ จอห์น ดิวอี้ ให้ความสำคัญต่อภาคปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความรู้และกระบวนการ
(Learning by doing) เป็นปัจจัยหลักของการเรียน การสอน และได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่าเป็น
องค์ประกอบสำคัญอันดับแรก ต้องพิจารณาจากการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร และผู้ให้การศึกษา
ได้แก่ ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้สนใจการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความเป็นมาของการ
จัดการศึกษา

จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีการจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่เน้นกระบวนการเรียน
การสอนจากการปฏิบัติจริงเพื่อจะเกิดเป็นองค์ความรู้แก่ผู้เรียน ดังนั้นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การ
จัดการศึกษาเป็นไปตามทฤษฎีนี้คือ ตัวผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้สนใจในการศึกษาจำเป็น
จะต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี

2.3.5 ทฤษฎีการบริหารโดยเน้นสถานการณ์ (Situational Management Theory)

จากแนวทางการบริหารเชิงพฤติกรรมที่ยึดหลักของการบริหารว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มี
ค่าควรแก่การถนอม องค์กรจึงควรใช้คนให้ดีในฐานะทรัพยากรมนุษย์ตามปรัชญาของการ
บริหารที่ว่า “Use People Well as Human Resources” ก็ได้นำมาสู่จุดที่เป็นปัญหาอีกเช่นกันใน
ปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคหลังสงครามเวียดนาม (ศตวรรษที่ 20) เกิดการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ไม่
เหมือนยุคก่อน ๆ ที่โลกมีทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหลือเฟือ ทำให้แนวทางการบริหารเปลี่ยนไป
จากยุคที่มนุษย์แสวงหาหนทางที่ดีที่สุดในการทำงาน (The One Best Way) มาสู่ยุคที่มนุษย์ต้อง
ประสบปัญหาต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ แนวคิดทางการบริหารที่ยึดรูปแบบว่า มนุษย์เป็นทรัพยากร จึงถูก
มองว่าเป็นเพียงปรัชญาหรือแนวคิดที่ดี แต่ปฏิบัติได้ยาก การบริหารในยุคใหม่เป็นยุคที่เน้นการ

²⁰วิชัย ตันศิริ, **อุดมการณ์ทางการศึกษาทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), หน้า 353-356.

บริหารตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นการหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับการบริหาร ที่เลิกมองการบริหารในเชิงปรัชญาไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริงว่า **การบริหารนั้นไม่มีวิธีการใดที่ดีที่สุด** (There is no one best way) นักวิชาการที่เป็นผู้เสนอแนวคิดนี้ก็คือ เฟรด อี ฟีดเลอร์ (Fred E. Fiedler, 1967) ซึ่งแนวคิดของเขาได้รับความนิยมเมื่อปัญหาทางการบริหารเริ่มสลับซับซ้อน และต้องการคำตอบเชิงอธิบายมากขึ้น

การบริหารตามแนวทฤษฎีนี้จำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างองค์การการกับสิ่งแวดล้อม ในบางสถานการณ์ต้องอาศัยการตัดสินใจที่เฉียบขาดของผู้นำที่เป็นผู้บริหาร บางครั้งต้องอาศัยทฤษฎีแรงจูงใจ จิตวิทยา และหลักมนุษยสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักเอาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดทางการบริหารจากหลาย ๆ ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งก็คือ เทคนิคการรู้จักนำเอาศาสตร์ทางการบริหารไปประยุกต์ใช้อย่างมีศิลป์นั่นเอง การบริหารในยุคปัจจุบันจึงมีความเชื่อว่าสถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด โดยยึดถือตามหลักการแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารแบบใดแบบหนึ่งเป็นสรณะ

นักบริหารบางคน เรียกการบริหารโดยสถานการณ์ว่า **ทฤษฎีปฏิบัติการณ์ (Contingency Theory)** ซึ่งบางครั้งจะหาข้อสรุปจากผลที่เกิดขึ้นโดยการใช้ทฤษฎีนี้ไม่ได้แน่นอน แต่ก็มีความเป็นไปได้ (Possible but Uncertain)

การบริหารโดยสถานการณ์ มีความเชื่อและเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบ (System Theory) ว่าองค์ประกอบทุกส่วนต้องสัมพันธ์กัน และมุ่งให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อม ในบางสถานการณ์ต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาดแบบทหาร บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางครั้งก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยสัมพันธ์และแรงจูงใจ และบางครั้งก็ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์การเป็นหลัก การบริหารจึงต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ

จึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารโดยสถานการณ์ ดังนี้

1) ถือว่าการบริหารจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เพราะสถานการณ์เป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด

2) ต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด เนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไป การบริหารจึงไม่ยึดสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งตายตัว เพื่อใช้เป็นแบบอย่างจนเกินไป แต่จะให้ความยืดหยุ่นได้ พร้อมทั้งจะรับสถานการณ์ใหม่ และรู้จักการปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสม

3) การบริหาร โดยสถานการณ์ยอมรับหลักการของทฤษฎีระบบ เป็นการผสมผสานแนวคิดเกี่ยวกับระบบปิดและระบบเปิดเข้าด้วยกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อม พร้อมทั้งใช้สถานการณ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจด้วยรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม

4) การบริหาร โดยสถานการณ์คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลรวมทั้งใช้ปัจจัยด้านจิตวิทยาและวิทยาการเป็นหลักในการพิจารณา เพื่อให้เกิดผลที่ต้องการ

5) การบริหาร โดยสถานการณ์เน้นให้ผู้บริหารพิจารณาความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงาน เช่น²¹

จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหาร โดยเน้นสถานการณ์ จำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสิ่งแวดล้อม ในบางสถานการณ์ต้องอาศัยการตัดสินใจที่เฉียบขาดของผู้นำที่เป็นผู้บริหาร บางครั้งต้องอาศัยทฤษฎีแรงจูงใจ จิตวิทยา และหลักมนุษยสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักเอาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดทางการบริหารจากหลาย ๆ ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

2.4.1 ความหมายของการจัดการศึกษา

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่าการศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต²² และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ดังนี้

ปรัชญา เวศารักษ์ ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผล

²¹จันทรานี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, อ่างแล้ว, หน้า 86 – 88.

²²กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**, (กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2542), หน้า 2.

การจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์”²³

ก่อ สวัสดิพานิชย์ ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษา คือ การจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญเติบโต และพัฒนาการทุกอย่าง คือ ให้มีการพัฒนาทางกาย ทางสติปัญญา ทางสังคม ทางอารมณ์ เวลาสอนนักเรียนแต่ละครั้งครูจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และการเจตคติที่ดีในเรื่องที่ตนสอน ข้อความที่กล่าวถึงการเจตคติที่ดีนั้น หมายถึงการทำให้นักเรียนสนใจ ชอบ และต้องการที่จะเรียนนั้นให้มากขึ้น”²⁴

สุภรณ์ ศรีหพล ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ให้ความรู้ และทักษะแก่คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับความรู้ ทุกฐานะ ทุกเวลา ทุกสถานที่ และทุกระบบของการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การคลอดของทารกจากครรภ์มารดา จะต้องถูกวิธีการดูแล การรับประทานอาหาร การคาน นั่ง ยืน การพูด และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการอยู่รอดของชีวิต จนกระทั่งเข้าเรียนในโรงเรียนในระบบ เมื่อสำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพแล้วยังคงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไปเรื่อย ๆ จนถึงวันสุดท้ายแห่งชีวิต”²⁵

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่จะเลือกสรร และควบคุมสิ่งแวดล้อม และดำเนินการเพื่อพัฒนาคนทางด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรมตลอดจนการถ่ายทอดวัฒนธรรม และพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ของบุคคลให้เกิดผลดี และเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม”²⁶

สุทิน บุญชูวงศ์ ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษา เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อการให้ผู้เรียน นักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียน ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกเผชิญกับชีวิตจริง

²³ปรีชญา เวสารัชช์, **หลักการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุรัสสา, 2545), หน้า 4.

²⁴ก่อ สวัสดิพานิชย์, **เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 14**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537), หน้า 420.

²⁵สุภรณ์ ศรีหพล, **เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา หน่วยที่ 15**, พิมพ์ครั้งที่ 9, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536), หน้า 288.

²⁶นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, **หลักการบริหารการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2534), หน้า 5.

ต่อไป เป็นการสอนภาคทฤษฎีที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้พื้นฐานเพื่อใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติงาน และการสอนภาคปฏิบัติที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะวิชาชีพ ทั้งนี้นักวิชาการได้แบ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ออกเป็นหลายองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียนหรือผู้เรียน สิ่งการสอนหรือหลักสูตร และสิ่งแวดล้อมการเรียน²⁷

อุทัย บุญประเสริฐ ได้ให้ทรรศนะการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่าเป็นแนวคิดใหม่ในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนที่ริเริ่มในในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษที่ 1980 แล้วแพร่หลายไปยังประเทศอื่น ๆ แนวคิดที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูปการศึกษาและกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเกิดจากความไม่พอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบการบริหารจัดการอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเกิดจากการความไม่พอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบการบริหารจัดการศึกษาของรัฐ มีการศึกษาและผลักดันให้เกิดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ขณะนี้กำลังจะถูกนำมาใช้ในประเทศไทยตามสาระบัญญัติของพระราชการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 40 ตั้งแต่เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2545 เป็นต้นไป การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นนั้นต้องปรับปรุงกระบวนการ และวิธีการที่เคยเน้นแต่เรื่องการสอน ปรับปรุงสู่การบริหาร โดยกระจายอำนาจไปยัง โรงเรียนที่เป็นหน่วยปฏิบัติ และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างแท้จริง²⁸

การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหาร โรงเรียนได้มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจกับงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ความความข้างต้น เป้าหมายของการจัดการศึกษาจึงอยู่ที่คนไทยโดยทั่วไป ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีประโยชน์ มีความครบถ้วนทุกด้านไม่ว่าจะเป็นทางกาย ทางจิตใจ สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม ดังนี้

ทางกาย คือมีสุขภาพดี สมบูรณ์แข็งแรง หมายความว่าจัดการศึกษาต้องครอบคลุมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย เช่น ส่งเสริมการออกกำลังกาย ส่งเสริมกีฬา ส่งเสริมความรู้ด้าน

²⁷สุพิน บุญชูวงศ์, **หลักการสอน**, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531), หน้า 4.

²⁸อุทัย บุญประเสริฐ, **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**, (กรุงเทพมหานคร : อรุณลาดพร้าว, 2542), หน้า 1-3.

โภชนาการ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อสุขลักษณะ ปลอดภัยจากภาวะมลพิษ ปลอดภัยจากยาเสพติด และปลอดภัยจากภัยทั้งหลายที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อสุขภาพอนามัยของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นภัยจากมนุษย์หรือธรรมชาติ นอกเหนือจากหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นภัยมนุษย์หรือธรรมชาติ นอกเหนือหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแล้ว ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องคาดการณ์และเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าเสมอ

ทางจิตใจ คือมีจิตใจที่อดทนเข้มแข็ง สามารถเผชิญกับปัญหาหลากหลายที่เกิดขึ้นได้อย่าง มีสติ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยในตัวเอง สามารถอดทนต่อแรงกดดันต่าง ๆ ได้อย่างดี

ทางสติปัญญา คือการใช้ความคิดและเหตุผล สามารถตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ความรู้ คือการมุ่งให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคม ปัจจุบัน ได้แก่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่อง การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ภูมิปัญญาไทย ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

คุณธรรมและจริยธรรม คือการแสดงออกในรูปของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความละเอียดต่อการประพฤติตนในทางเสื่อมเสียหรือก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้อื่น และสังคม

มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต คือการที่ผู้เรียนรักวัฒนธรรมไทย แสดงออกถึงเอกลักษณ์ไทย มีมารยาทและการวางตนในสังคม รู้จักประมาณตนเอง

อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้ได้รับการศึกษาจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ประนีประนอม มีความเมตตากรุณา มีสัมพันธที่ดีต่อผู้อื่น และดำเนินบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม

คุณลักษณะที่กล่าวข้างต้น อันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษานี้ เริ่มต้นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาซึ่งจะเป็นผู้ปลูกฝังถ่ายทอดอบรม หมายความว่า ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี คือรักษาหรือพัฒนาคุณลักษณะที่ดีไว้เป็นแบบอย่าง

จึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาหมายถึงกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีรูปแบบ ขั้นตอน มีกฎ กติกาและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม ตลอดถึงสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดการ

เรียนรู้ ซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.4.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษา

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในรัฐธรรมนูญตามหลักสูตรไว้ว่า ในการกำหนดเนื้อหาสาระเรื่องรัฐธรรมนูญ ในมาตราต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรสถานศึกษานั้นผู้สอนแต่ละระดับจะต้องศึกษาในรายละเอียดของมาตราทุกมาตราเสียก่อนเพื่อทำความเข้าใจความเข้าใจในสาระสำคัญ แต่ละมาตราว่าจะต้องนำเรื่องใดในมาตราใดไปสอนบ้าง ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรเสียก่อนแล้วจึงจับประเด็นสำคัญ ๆ ของเนื้อหาสาระในแต่ละมาตรา ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมหรือนำไปปฏิบัติได้จริงและต้องพิจารณาผู้เรียนว่า อยู่ในระดับใด ขอบเขตเนื้อหาสาระของหลักสูตรจะต้องให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนรวมทั้งสภาพแวดล้อมชุมชนของผู้เรียนพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน²⁹

ชาติรี ตำราญ ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าการเรียนการสอนคือ การจัดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้เรียน เมื่อมีการเรียนการสอนเกิดขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ลักษณะของผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้นั้นจะพิจารณาได้จากพฤติกรรมที่เกิดขึ้น 3 ลักษณะดังนี้³⁰

1. พฤติกรรมของผู้เรียนจะเปลี่ยนไปจากเดิม
2. พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นต้องเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะถาวร
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะต้องต่อเนื่องมาจากประสบการณ์

ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสนใจและตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก

วันเพ็ญ วรรณโกมล ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนว่าในวงการการศึกษาของไทยได้ปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ควบคู่กับการจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและท่าทันสังคมโลก การพัฒนาการศึกษาจึงส่งผลต่อการสอนสังคมศึกษา ดังนั้น มิติใหม่ของการสอนสังคมศึกษามาจากแนวคิดสำคัญ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การสอนสังคมศึกษาในปัจจุบันและอนาคตจะ

²⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544), หน้า 1-2.

³⁰ ชาติรี ตำราญ, **หลักสูตรสถานศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์, 2545), หน้า 114.

เป็นไปเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) จึงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน 4 ประการ ดังนี้คือ³¹

1. การเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องบูรณาการเพื่อผลในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะความรู้ในศาสตร์เดียวมาสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจึงจะเป็นการพัฒนามนุษย์อย่างยั่งยืน
3. การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงจะเป็นการศึกษาที่แท้จริงเพราะเป็นการศึกษาที่อยู่ในวิถีชีวิต รากเหง้าภูมิปัญญาและทรัพยากรในชุมชนจึงจะเป็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
4. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตจึงจะช่วยให้เป็นคนรู้เท่าทันโลก ทันเหตุการณ์ที่เป็นพลวัติ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาว่าการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นจะต้องทำการจัดการศึกษาให้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะที่เป็นจริงของผู้เรียนด้วย ซึ่งลักษณะความเป็นจริงอย่างหนึ่งของผู้เรียนคือ ผู้เรียนทุกคนไม่ได้มีความสามารถ สติปัญญาและความเข้าใจที่เท่าเทียมกันการจัดการเรียนการสอน อาจแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถในการรับรู้ได้ และการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องควรมี 3 องค์ประกอบคือ³²

1. การศึกษาเพื่อให้ความรู้ (Knowledge)
2. การศึกษาเพื่อสร้างทักษะ (Skill)
3. การศึกษาเพื่อสร้างลักษณะคุณภาพชีวิต (Character)

ทั้ง 3 องค์ประกอบของการกำหนดคุณลักษณะของทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ มีความเข้าใจมีทักษะในวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์และมีคุณธรรมในสาขาวิชาที่ศึกษา เพื่อให้เกิดการละทิ้งความเห็นแก่ตัว การแบ่งแยกความแตกต่าง เพื่อสร้างประโยชน์ร่วมในการดำรงอยู่ของสังคม หากขาดด้านใด ด้านหนึ่งย่อมมีผลเสียเกิดขึ้น ทำให้คนไม่ถูกพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้ต้องควบคู่กันไปเสมอในการจัดหลักสูตรในแต่ละช่วงวัย เช่น วัยเด็ก วันรุ่น และวัยผู้ใหญ่

³¹วันเพ็ญ วรรณโกมล, การสอนดั่งคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542), หน้า 10 -11.

³²เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, จอมปราชญ์นักการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุทธาการพิมพ์, 2542), หน้า 32-37.

จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถ มีการพัฒนาให้มีชีวิตที่สมบูรณ์มีความสุขที่เป็นองค์รวม ในด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคมที่ประสานกันทุกด้าน ทั้งการคิดการปฏิบัติและการตัดสินใจด้วยตนเอง ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสร้างประโยชน์แก่ตนเองครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

2.4.3 หลักสำคัญในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา (ตามมาตรา 8) กำหนดไว้ 3 ประการคือ การศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วม และการพัฒนาต่อเนื่อง ดังนี้

1) การศึกษาตลอดชีวิต คือทุกคนต้องได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษานี้ต้องครอบคลุมทุกด้าน เพราะบุคคลต้องพัฒนาตนเอง และความสามารถในการประกอบอาชีพของตนเอง และต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนานาชุมชนและประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรมด้วย ทั้งนี้เพราะสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและพัฒนาการทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

2) การมีส่วนร่วม สังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมเป็นกรรมกรรร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ร่วมสนับสนุนทรัพยากรร่วมติดตามประเมิน ส่งเสริมให้กำลังใจและปกป้องผู้ปฏิบัติงานที่มุ่งประโยชน์ต่อส่วนร่วมหลักการนี้ถือเป็นอนาคตของประเทศและความเจริญรุ่งเรืองของสังคมไทยที่ทุกคน ทุกส่วนต้องรับผิดชอบร่วมกัน ดังนั้นจึงเป็นสิทธิและหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อแก้ไขปัญหา อุปสรรคของการจัดการศึกษา ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนา และช่วยเหลือ ดูแลการจัดการศึกษาให้เป็น ไปอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรมและตามกฎหมาย

3) การพัฒนาต่อเนื่อง การศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลาให้ทันกับความรู้ที่ก้าวหน้าไป ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนานี้มีทั้งการคิดค้นสาระและกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ การประยุกต์ปรับปรุงเนื้อหาสาระที่มีอยู่ และการติดตามเรียนรู้เนื้อหาสาระที่มีผู้ประดิษฐ์ คิดค้นมาแล้ว ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญในการ

ปรับปรุงตนเองให้ทันโลก และทันสมัย แต่ขณะเดียวกันก็ต้องทำความเข้าใจสภาพแวดล้อม เพื่อประยุกต์ความรู้ให้ได้อย่างเหมาะสม³³

บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาโดยทั่วไปของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา คือการวางแผน จัดทำหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน จัดและบริหารชั้นเรียน จัดและดูแลรักษาอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่บริหารงานวิชาการ การเงิน บริหารงานบุคคล คุณแลสุขภาพของผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้กำหนดบทบาทสำคัญไว้ดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน หมายความว่า ผู้สอนต้องถือว่าผู้เรียนเป็นคนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนก็ต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว เช่น จัดให้คนเรียนซ้ำทำกิจกรรมที่ช่วยเน้นให้เข้าใจอย่างเป็นค่อยไป ส่วนเรียนเร็วที่เข้าใจแล้วได้รับกิจกรรมเสริมอย่างอื่น แต่อย่างน้อย ผู้เรียนที่แตกต่างกันก็ควรได้รับความรู้เข้าใจเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน

2) ฝึกทักษะและวิธีคิด สถานศึกษามรหน้าที่ฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักคิด เพิ่มพูนทักษะในการจัดการ ฝึกฝนการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา หมายความว่า การเรียนการสอนที่ดีไม่ใช่เน้นที่การท่องจำสาระในหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา ตามเหตุผล ข้อดีข้อเสียเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเผชิญชีวิตได้

3) จัดให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการฝึกฝนปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยครูและสถานศึกษาดวนเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมสถานที่ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตจริง เช่น พาชม โรงงาน เยี่ยมหมู่บ้านหัตถกรรม และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้ฝึกให้รู้จักคิดเป็น และส่งเสริมบรรยากาศให้ผู้เรียนรักการอ่านเพื่อจะได้สนใจใฝ่รู้³⁴

จิงสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักในการจัดการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ การศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วม และการพัฒนา ซึ่งเป็นการกำหนดให้ประชาชนคนไทยได้มีการศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัด

³³ปรัชญา เวสารัชช, **หลักการจัดการศึกษา**, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545), หน้า 12.

³⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.

การศึกษาและร่วมพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ทันต่อโลก และทันสมัย

2.4.4 หลักการจกระบบโครงสร้างการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษา อบรมสนับสนุนให้เอกชนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2542 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. มีผล บังคับใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือเป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดทิศทางใน การจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาของ ประเทศไทยเพื่อยกระดับของผู้เรียนให้สูงขึ้น การจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สูงมากใน ลักษณะอุดมคติเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณภาพของคนไทยในปัจจุบันดังนี้

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข”

เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย กฎหมายฉบับนี้กำหนดหลักการจัดการศึกษา กระบวนการ การเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง กำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา โดยรัฐต้องจัดให้บุคคลมี สิทธิและโอกาสเสมอกันในระดับการศึกษา โดยต้องจัดให้มีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) และยังกำหนดเนื้อหาสาระและหลักการที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดระบบ การศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหารการจัดการศึกษา ระบบครู คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพ ทรัพยากรทางการศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่ง มุ่งให้เกิดการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีเอกภาพ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย

• หลักการจกระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมาตร 9 ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุกำหนดโครงสร้างไว้เป็น

กระบวนการจัดการศึกษา และการปรับระบบและ โครงสร้างของการบริหารการจัดการศึกษาโดยยึดหลักดังนี้

1. ความเป็นเอกภาพในด้านนโยบาย แต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติเพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพและความต้องการในแต่ละระดับหรือแต่ละท้องถิ่น
2. การกระจายอำนาจ ในการจัดการศึกษาทุกด้าน ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกด้านและทุกประเภทการศึกษา เนื่องจากในการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลายนั้น ต้องมีมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับแต่ละประเภท เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียง ส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบและประเมินผล
4. มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
6. ให้ประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ³⁵

จึงสรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมสนับสนุนให้เอกชนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ โดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือเป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทยโดยมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาของประเทศไทยเพื่อยกระดับของผู้เรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย กฎหมายฉบับนี้กำหนดหลักการจัดการศึกษา กระบวนการการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง กำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา โดยรัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในระดับการศึกษา โดยต้องจัดให้มีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) และยังกำหนดเนื้อหาสาระและหลักการที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหารการจัดการศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

³⁵กระทรวงศึกษาธิการ, **คำชี้แจงประกอบ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542), หน้า 7.

2.4.5 ความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

หมวดที่ 1 บททั่วไป ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาในมาตรา 6 และมาตรา 7 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พร้อมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและความรู้สากล สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง³⁶

จึงสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พร้อมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและความรู้สากล สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา

2.4.6 สภาพการจัดการศึกษาไทยก่อนพระราชบัญญัติการศึกษา

สภาพการจัดการศึกษาของไทย มีระบบการบริหารเป็นระบบราชการที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งออกเป็นการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบดังนี้

1) การบริหารส่วนกลาง หน่วยงานที่รับผิดชอบได้แก่

1.1) สำนักนายกรัฐมนตรี มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.2) ทบวงมหาวิทยาลัย กำกับดูแลการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน

³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

1.3) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน

1.4) กระทรวงมหาดไทย มีองค์กรท้องถิ่นรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร

1.5) กระทรวงอื่น ๆ จัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โดยจัดการศึกษาใน 2 รูปแบบ ดังนี้

1.5.1) การจัดการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อเตรียมบุคคลเข้ารับราชการในหน่วยงานของตน เช่น กระทรวงกลาโหม มีโรงเรียนนายทหารทุกเหล่าทัพ วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงเรียนดุริยางค์ โรงเรียนช่างฝีมือ โรงเรียนนายสิบ เป็นต้น กระทรวงสาธารณสุข มีวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงคมนาคม มีโรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ โรงเรียนไปรษณีย์โทรเลข เป็นต้น กระทรวงการคลัง มีโรงเรียนศุลกากรักษ์ และกระทรวงเกษตร มีโรงเรียนชลประทาน เป็นต้น

1.5.2) การจัดการศึกษาเพื่อสนองภารกิจของหน่วยงานของตน เช่น กรมพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมการแพทย์ กรมแรงงาน กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรมการปกครอง เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า สภาพการจัดการศึกษาของไทย มีระบบการบริหารเป็นระบบราชการที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งออกเป็นการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยต่างมุ่งหวังให้ประชากรวัยเรียน ได้มีความเสมอภาคทางการศึกษาเท่าเทียมกัน

2.4.7 รูปแบบการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มี 3 รูปแบบคือ

- 1) การศึกษาในระบบ
- 2) การศึกษานอกระบบ
- 3) การศึกษาตามอัธยาศัย

ซึ่งจะได้อธิบายเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการ

สำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อมสื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้สะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์ทำงาน

มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี
มาตรา 1 ให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอนได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้

(1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น

(3) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนบุคคล ครอบครัวชุมชน องค์การชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพสถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

มาตรา 19 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 21 กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง³⁷

จึงสรุปได้ว่า ประเภทของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแบ่งออกเป็น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งสถานศึกษาอาจจะจัดการศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือจัดทั้งสามรูปแบบได้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์ทำงาน

2.4.8 นโยบายการจัดการศึกษาด้านงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่กำกับ ควบคุม ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนด**จุดเน้นสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2554**

ดังนี้

วิสัยทัศน์ “สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพลังขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยให้เป็นผู้นำหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายในปีการศึกษา 2556”

พันธกิจ พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี อย่างทั่วถึง และได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ

³⁷กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**, อ้างแล้ว, หน้า 9 -11.

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็ง เป็นกลไกขับเคลื่อน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนา คุณภาพครูและบุคลากรมีความปลอดภัยมั่นคง

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถ ทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

2. ปกป้องคุ้มครอง ความสำนึกในการเป็นชาติไทย

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับ โอกาสในการพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี คุณภาพ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

6. พัฒนาการศึกษามิในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.4.9 จุดเน้น สำนักงานการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2554

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4 (Student Achivement)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น Literacy & Numeracy)

3. เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้าน เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Excellence)

4. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ (EQ : Emotional Quotient)

5. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากร วยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการ ศึกษาอย่างทั่วถึง ลดอัตราการออกกลางคัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (Alternative Learning)

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผล สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ (Sufficiency Economy)

7. นักเรียน ครู และสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (Southern Border Provinces)

8. นักเรียน ครู และสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

9. สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง และผ่านการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (Quality Schools)

10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Efficient Service Areas)³⁸

จึงสรุปได้ว่า สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของประเทศไทยและเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน โดยยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นหลัก โดยได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และการปฏิบัติตามจุดเน้นของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2554 เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดได้ยึดเป็นนโยบายในการจัดการศึกษา

2.4.10 นโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นหน่วยงานบริหารจัดการและประสานงาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งจัดบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีศักยภาพในระดับสากล โดยใช้โรงเรียนในการพัฒนา (SBM) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนา จึงกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ 2553 โดยการนำนโยบายเร่งด่วนได้แก่แผนปฏิบัติไทยเข้มแข็ง 2555 : SP 2 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 : 2553-2555) ของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาจากการวิเคราะห์องค์กรด้วยกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกคนและได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน มากำหนดเป็นทิศทางในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่

วิสัยทัศน์ “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นองค์กรแห่งคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้

³⁸สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2555”, เชียงใหม่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, (อัครา)

ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน”

พันธกิจ

1. เร่งรัดพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พร้อมทั้งสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง
3. เร่งรัดผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและ พัฒนาตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. ประชากรในวัยทุกคน ได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค เต็มศักยภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความรู้ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาและสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและได้รับการพัฒนาเพื่อ จัดการเรียนรู้และการบริหารการศึกษา
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง บริหารจัดการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับชั้น
2. ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
6. พัฒนาการศึกษาในพื้นที่ยากลำบาก

จุดเน้นการพัฒนา

1. ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
 - 1.1 การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้

1.2 การสนับสนุนการประเมินผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2. ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สร้างเด็กดีสู่สังคม

2.2 เสริม คุณธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3. ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 การสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี

3.2 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

3.3 การพัฒนาการเรียนการสอนปฐมวัย

3.4 การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปกติ

3.5 การสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรมหาชน

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

4.1 การสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการคืนครูให้นักเรียน

4.2 การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

5.1 การพัฒนาประสิทธิภาพด้านข้อมูลสารสนเทศและการวางแผนพัฒนาการศึกษา

5.2 การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการบริการ

5.3 การสนับสนุนการนำสื่อ ICT และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน

5.4 การพัฒนาการบริหารระบบการเงินการคลังและการตรวจสอบภาพใน

5.5 การสนับสนุนการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.6 สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรคณะบุคคลตามกฎหมายให้มีความพร้อมและมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีเอกภาพและสอดคล้องกัน

5.7 การสนับสนุนการบริหารงาน โดยใช้เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ

6. ด้านการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ยากลำบาก

6.1 การสนับสนุนการดำเนินงานก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารและสิ่งก่อสร้างประกอบสำหรับโรงเรียนในพื้นที่ลำบาก

6.2 การสนับสนุนการจัดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ยากลำบาก³⁹

จึงสรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2 ได้กำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและยังเป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายและมุ่งผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จไปที่ตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.4.11 การจัดระบบการบริหารโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

พินิจ เสงี่ยมจิต กล่าวว่า ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสูงสุดในการจัดระบบการศึกษาในระดับโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและมาความเป็นไปได้ และที่สำคัญผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องรู้และเข้าใจถึงภารกิจตลอดจนขอบข่ายงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน การจัดระบบการบริหาร โรงเรียน โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 งานคือ

1) **งานวิชาการ** มีขอบข่าย ได้แก่ งานด้านหลักสูตร และการกำหนดหลักสูตรไปใช้งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน

2) **งานบุคคล** มีขอบข่ายงานได้แก่การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน งานพัฒนา และธำรงรักษาบุคลากร งานรักษาระเบียบวินัย และงานประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

3) **งานงบประมาณ** เป็นงานที่มีลักษณะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานวิชาการและยังสัมพันธ์กับงานอื่น ๆ เกือบทุกงาน เพราะเป็นลักษณะที่เป็นฐานของการปฏิบัติงานอื่น เนื่องจากทุกงานต้องมีการบริหารจัดการตาม ควบคุม ดูแล ประเมินผล

4) **งานบริหารทั่วไป** งานบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมงานธุรการ งานการเงิน บัญชี งานประมาณงาน งานด้านพัสดุ งานอนามัยโรงเรียน งานการเจ้าหน้าที่และพัฒนาบุคลากร งานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ ตลอดจนติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงงานบริการด้านอื่น ๆ เพื่อดำเนินการเผยแพร่ผลงานกิจกรรมการปฏิบัติของสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัดและชุมชนได้เข้าใจอย่างถูกต้อง⁴⁰

³⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4 - 6.

⁴⁰ พินิจ เสงี่ยมจิต, **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**, (อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2542), หน้า 23.

จามจุรี จำเมืองและคณะ ได้กล่าวไว้ว่าในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นที่ไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาจะต้องมีบทบาทในการจัดการศึกษาดังนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

1.2) จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3) จัดให้มีระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ

2. ด้านงบประมาณ

2.1) จัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด

2.2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดการรายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนด

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

4.2) ดำเนินการและกำกับ ติดตามและประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการของสถานศึกษา

4.3) ระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลกำกับ ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด

4.4) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ กำหนด

4.5) ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชน และท้องถิ่น

4.6) ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด⁴¹

ในส่วนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 9 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ได้ดังนี้

ด้านงานวิชาการ

- 1) มีความรู้และเป็นผู้นำด้านวิชาการ
- 2) มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
- 3) สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันท่วงที
- 4) มีวิสัยทัศน์
- 5) มีความริเริ่มสร้างสรรค์
- 6) ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 7) รอบรู้ทางด้านการศึกษา
- 8) ความรับผิดชอบ
- 9) แสวงหาข้อมูลข่าวสาร
- 10) คำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพ

การบริหารงานงบประมาณ

- 1) เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน
- 2) มีความรู้ระบบงบประมาณ
- 3) เข้าใจระเบียบคลัง พัสดุ การเงิน
- 4) มีความละเอียดรอบคอบ
- 5) มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุ
- 6) หมั่นตรวจสอบการใช้งบประอยู่เสมอ
- 7) รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

⁴¹จามจรี จำเมือง และคณะ, **ผู้บริหารสถานศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมีนคองการพิมพ์, 2537), หน้า 21-22.

การบริหารงานบุคคล

- 1) มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
- 2) เป็นแบบอย่างที่ดี
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์
- 4) มีอารมณ์ขัน
- 5) เป็นนักประชาธิปไตย
- 6) ประณีประนอม
- 7) อุดม อุดมถ้วน
- 8) เป็นนักพูดที่ดี
- 9) มีความสามารถในการประสานงาน
- 10) มีความสามารถสูงจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน
- 11) กล้าตัดสินใจ
- 12) มุ่งมั่นพัฒนาองค์กร

การบริหารทั่วไป

- 1) เป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบาย
- 2) เป็นผู้ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี
- 3) มีความรู้ และการบริหาร โดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
- 4) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
- 5) รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม
- 6) มีความคล่องตัว ว่องไว และตื่นตัวอยู่เสมอ
- 7) มีความรับผิดชอบงานสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค
- 8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล⁴²

จึงได้สรุปว่า การจัดระบบการบริหาร โรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสูงสุดในการจัดระบบการศึกษาในระดับ โรงเรียน ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนด ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและมาความเป็นไปได้ และที่สำคัญผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องรู้และเข้าใจถึงภารกิจตลอดจนขอบข่ายงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน

⁴²พิชัย เสงี่ยมจิตต์, การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ, อ่างแก้ว, หน้า 23.

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า จากการศึกษาแนวคิดการจัดระบบการบริหารโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของพิชัย เสงี่ยมจิต และ จามจุรี จำเมืองและคณะ ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1) ด้านงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนวิชาการ งานบริหารวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาส่งเสริมด้านวิชาการ การวัดผลประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน

2) ด้านงานบุคคล หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาอบรมต่อและดูงาน การบำรุงขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการให้กับบุคลากร การพัฒนาบุคลากรในลักษณะอื่นตามความต้องการของโรงเรียน

3) ด้านงานงบประมาณ หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนธุรการ การบริหารธุรการ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารพัสดุ การบริหารงานทะเบียนและสถิติบุคลากร และการประเมินผลงานธุรการการเงินและพัสดุ

4) ด้านงานบริหารทั่วไป หมายถึงการจัดการศึกษาเกี่ยวกับ งานที่ให้บริการและสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

ปรัชญา เวตารัชช ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษามี 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1) สารเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ ซึ่งหลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิด โอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ต้องการแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

2) ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสนอไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมี

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้วย หนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3) สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

4) รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้” ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ นี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

5) ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษายังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่น ๆ

6) เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7) สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมีสถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อ หรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้องใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็

ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุง ก็ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

8) ผู้เรียน ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้ และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษอาบรม การประเมิน และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ “ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาต้องจัดสำหรับคนทุกคน”⁴³

พันธศักดิ์ พลสารัมย์ ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ 6 ด้านดังนี้

1) ด้านผู้เรียน ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วม จริยธรรม สุขภาพกายและจิต ความพร้อม

2) ด้านผู้สอน ได้แก่ สุขภาพกายและจิต จริยธรรม ทักษะ ทักษะความรู้ในวิชาชีพบุคลิกภาพ ลีลาการสอนและใฝ่รู้ใฝ่ใจ และความพร้อม

3) ด้านหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล และเวลาที่จัดสอน

4) ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดการ เช่น จำนวนนักศึกษา ความร่วมมือสวัสดิการ การติดตามผล นโยบาย สถานที่ บุคลากร งบประมาณ สภาพสังคม ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และบรรยากาศ

5) สื่อการสอน ได้แก่ ความทันสมัย และการเลือกใช้สื่อ

6) แหล่งข้อมูล ได้แก่ ห้องสมุด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม⁴⁴

จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษาจะประกอบไปด้วย สาระเนื้อหาในการศึกษา ซึ่งมักจะเป็นหลักสูตร ครูผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ สื่อและอุปกรณ์ รูปแบบวิธีการสอนที่

⁴³ปรัชญา เวสารัชช, **หลักการจัดการศึกษา**, อ่างแล้ว, หน้า 4.

⁴⁴พันธศักดิ์ พลสารัมย์, “การพัฒนาระบบการเรียนรู้อันอยู่ในระดับปริญญาตรี”, (กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543), (อัดสำเนา)

หลากหลาย ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณสนับสนุน สถานที่และบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและที่สำคัญคือตัวผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

2.4.12 การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือการมีส่วนร่วมในการบริหาร เป็นวิทยาการสมัยใหม่ในการบริหารอีกแนวหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญในด้านการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงานเพื่อที่จะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจ วิธีการดังกล่าวจะทำให้เกิดการยอมรับในวัตถุประสงค์มีผลทางด้านจิตใจที่จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสนับสนุนและรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ซึ่งสาระของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีดังนี้⁴⁵

1) ความหมายของการมีส่วนร่วม

แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของ “การมีส่วนร่วม” มีนักวิชาการให้ความหมายไว้มากมายมีทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง ใคร่ขอนำความหมายคำว่า “การมีส่วนร่วม” นานาพรรณณะจากนักวิชาการ มากล่าวซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะมองเห็นภาพของการจัดการมีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี กล่าวว่า “สาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชชนนั้นคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชน⁴⁶

เอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า “หมายถึง รูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกัน ของสมาชิกในการประชุมหรือเพื่อตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน”⁴⁷

⁴⁵เมตต์ เมตต์การุณจิต, **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ**, (กรุงเทพมหานคร : บั๊ก พอยท์, 2547), หน้า 17.

⁴⁶ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, **การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร : บางกอกบลิ๊อค, 2535), หน้า 67.

⁴⁷เอกชัย กี่สุขพันธ์, **การบริหารทักษะและการปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร : เอ็ดเวิร์ด บี ฟิสต์, 2538), หน้า 237.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า “เป็นการที่บุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องหรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร”⁴⁸

2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ถ้าจะพิจารณาถึงเรื่องของการมีส่วนร่วม จะเห็นว่า มีหลายลักษณะ หลายรูปแบบวิธีการ บางคนเพียงบริจาคเงินช่วยเหลือนักเรียน ให้คำปรึกษาแก่โรงเรียน หรือแม้แต่ช่วยประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน เหล่านี้ก็ถือว่ามีมีส่วนร่วม แต่จะมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาคด้วยหรือไม่ นั่นก็ต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการศึกษามีข้อสังเกตดังนี้

2.1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การบริจาคเงินช่วยเหลือ การร่วมแรงร่วมใจช่วยโรงเรียน การบริจาคที่ดินสร้างโรงเรียน การซื้อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ในลักษณะนี้ไม่ถือเป็นเรื่องของการบริหาร เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น

2.2) การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา ในหลักการบริหารจัดการจะมีกระบวนการและขอบเขตที่แน่นอน เช่น มีการใช้ทรัพยากร ใช้เทคนิคในกระบวนการบริหาร ดังนั้น จึงต้องพิจารณาว่ากิจกรรมของผู้เข้าร่วมมีลักษณะใดและเข้าข่ายของการบริหารจัดการหรือไม่ ในกรณีนี้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นใหม่ จะเข้าลักษณะของการร่วมบริหารกิจการของสถานศึกษา เพราะมีการวางแผน การประชุม การแสดงความคิดเห็น การประสานงาน การรายงานและติดตามผล เป็นต้น

นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังพิจารณาได้หลายมุมมองซึ่งมีทั้งทางตรงและทางอ้อม บางท่านอาจสงสัยว่า การมีส่วนร่วมยังพิจารณาเป็นไปอย่างแท้จริงหรือไปในลักษณะเทียมหรือจอมปลอม

3) ประเภทของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

3.1) การมีส่วนร่วมโดยตรง ดังที่กล่าวมาแล้ว การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ก็ตาม มักมีโอกาสนำบุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของกรรมการที่ปรึกษา ที่จะให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมีอุปสรรคไม่

⁴⁸เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, เอกสารการตอนวิชาทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน้าที่ 5, (นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536), หน้า 182-183.

สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเข้ามาร่วมในการตัดสินใจ เพื่อผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปหรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า เป็นการร่วมอย่างมีระบบตามกระบวนการบริหาร มักทำเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น

3.2) การมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมโดยอ้อมเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบ ไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ เป็นต้น⁴⁹

4) องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมบริหารการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยจะสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ได้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ

4.1) สถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา จะต้องเปิดใจกว้างและคิดว่าสถานศึกษามีใช่แหล่งเรียนรู้เพียงแห่งเดียว แต่ความรู้ที่อยู่ล้อมรอบสถานศึกษานั้นยังมีอีกมากมาย การยอมรับว่าภูมิปัญญาชาวบ้านนั้นมีคุณค่า จะเป็นหนทางที่ทำให้สถานศึกษาเปิดรับการบูรณาการระหว่างภูมิความรู้ของสถานศึกษาและภูมิความรู้จากชาวบ้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง ในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาที่สอนด้านเทคโนโลยีได้มีการประดิษฐ์เครื่องใช้สอดคล้องกับการดำรงชีพ เช่น ท้องที่บางแห่งปลูกมะม่วงหิมพานต์มาก นักศึกษาจึงได้คิดค้นเครื่องกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น เป็นต้น สำหรับด้านครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษานั้น ต่อไปจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพ หรือที่เรียกว่า “ครูมืออาชีพ” ดังนั้น ครู อาจารย์ จะต้องมีการพัฒนาความรู้อยู่เสมอ

4.2) คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเรื่องที่ทางราชการจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ เพราะเท่าที่ค้นพบจากการวิจัย คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองดีพอ และการคัดเลือกสรรหาบุคคลดังกล่าว จะต้องให้ผู้สมัครใจและมีความเข้าใจในการศึกษา ซึ่งถ้าหากได้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ก็จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้มีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมี

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

ประสิทธิภาพ เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้กับชุมชน มีข้อมูลและทราบความต้องการของชุมชนดีพอ ซึ่งย่อมจะมองเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในอนาคตจะเป็นเรื่องของทุกคน ไม่ใช่เรื่องของทางราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวเหมือนแต่ก่อน เมื่อเป็นเช่นนี้คณะกรรมการสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการระดมสรรพกำลังในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องของกองทุนศึกษา

4.3) การเรียนการสอน ในการจัดเตรียมการสอนเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เพื่อให้เด็กได้เรียนอย่างเสมอภาค สำหรับกระบวนการเรียนการสอนจะต้องให้เด็กทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด นั่นก็คือยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษาต้องร่วมกับภาคเอกชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้มีการจัดการศึกษาใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สถานศึกษาจะต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนากับชุมชน อย่งไรก็ตาม บุคคลภายนอกมีสิทธิที่จะติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น ผลการเรียน การใช้จ่ายเงิน การจัดกิจกรรมการบริหารสถานศึกษา และจะต้องมีการรายงานให้สาธารณชนทราบ โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่ติดตามควบคุมกิจการของสถานศึกษาและจะต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด

4.4) หลักสูตร นับว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษา เปรียบเสมือนเป้าหมายของการเดินทางหรือเข็มทิศของการศึกษา เพราะถ้าหลักสูตรไม่มีเข็มทิศในการเดินทางก็จะไม่ทราบว่าจุดหมายคืออะไร อยู่ที่ไหน กลายเป็นการไปอย่างไร้จุดหมาย ดังนั้น หลักสูตรจะต้องได้มาตรฐานสากล ผู้ทำให้หลักสูตรได้มาตรฐาน นอกจากกระทรวงศึกษาแล้ว สถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ร่วมกันพิจารณากำหนด โดยยึดความต้องการของสังคมเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้ การวัดผลจะต้องเที่ยงตรง ตลอดจนใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงจะสอดคล้องกับการเรียนการสอน หลักสูตรที่ดีจะต้องการยืดหยุ่น เช่น มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบกัน ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์ทำงาน นอกจากนี้ การจัดทำหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ⁵⁰

จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาซึ่งรวมถึงบุคลากรของสถานศึกษาด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งรวมถึงสังคมทุกฝ่าย การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตร ซึ่งทุกปัจจัยจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันจึงจะผลักดันให้การศึกษามีประสิทธิภาพ ครุมี

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 52-54.

หน้าที่สอนจะต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยเฉพาะผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะต้องปรับเปลี่ยนการทำงานแบบเดิมมาเป็นการทำงานโดยวิธีใหม่ ให้ทันกับยุคของการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวอย่างก่อนอันดับแรก

5) บทบาทของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็นคณะทำงานและทางอ้อมร่วมวางแผนนโยบาย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง และชุมชนเป็นยุทธศาสตร์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาคควรระลึกถึง ซึ่งมีหลัก 10 ประการ คือ 1) สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน, 2) ฝึกให้เป็นคนใจกว้างและมีจิตสาธารณะ, 3) ตระหนักในสิ่งที่จำเป็นและขาดแคลน ไม่วางเฉย ทุกอย่างทำได้หากตั้งใจทำ, 4) ต้องหมั่นสร้างและปรุงแต่งตนเองให้เป็นบุคคลที่มีเสน่ห์เป็นที่ชื่นชมศรัทธาของชุมชนและเพื่อร่วมงาน, 5) อ่อนน้อมถ่อมตน วางตัวเรียบง่าย อยู่กับชุมชนและเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา, 6) หลีกเลียงการโต้แย้งที่ไร้เหตุผล พัฒนาทักษะการประนีประนอม, 7) ให้การต้อนรับชุมชนด้วยบรรยากาศมิตรภาพ, 8) พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ชุมชนให้ลึกซึ้ง เพื่อสำรวจจุดเด่น จุดด้อย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา, 9) หมั่นแสวงหาแหล่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากหน่วยงาน บริษัท ห้าง ร้านค้า โดยใช้โครงการที่มีประสิทธิภาพ 10) สร้างและพัฒนาค่านิยมการสร้างสัมพันธภาพกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

3. บทบาทของชุมชนในการที่ส่วนร่วมจัดการศึกษา มีดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา, 2) การกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา, 3) การประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา, 4) การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา, และ 5) การตรวจสอบการจัดการศึกษา

4. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการ การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน, 2) การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา, 3) การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ, 4) กิจกรรมการปฏิบัติ คือ แนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ, 5) การประเมินผล คือ การประเมินแนวทางปฏิบัติ, และ 6) การสรุปผลการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน¹

จึงสรุปได้ว่า บทบาทของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาเป็นการที่จะให้ชุมชนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

¹ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, “บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา”, นิตยสาร *Thecity Journal*, ปีที่ 4, ฉบับที่ 85, (มีนาคม 2551) : 30.

๑) การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เข้าเพื่อหลวงอุปถัมภ์ ๒

การมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ประชาชนและสถาบันสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ดังนี้

- 6.1) ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน
- 6.2) ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน เช่นการเลือกสถานศึกษาให้กับบุตรหลาน ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางของบุตรหลาน
- 6.3) ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครูให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
- 6.4) ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ชุมชนยังมีการร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น
- 6.5) ร่วมสนับสนุนกิจกรรมการศึกษา โดยสนับสนุนด้านความคิด การเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น ปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนิน โครงการต่าง ๆ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 6.6) ช่วยสนับสนุนงานกิจกรรมในโครงการพระราชดำริทุก ๆ โครงการโดยร่วมกันพัฒนาในลักษณะการใช้แรงงาน ซึ่งมีผู้นำชุมชนเป็นแกนนำ ทำให้ทุกกิจกรรมสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ของชุมชนและเป็นแหล่งศึกษาดูงานของหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ
- 6.7) ช่วยสนับสนุนในการประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนจะผลัดเวรในการประกอบอาหารวันละ 3-4 คน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ครูไม่ต้องเสียเวลามาเตรียมอาหารให้กับนักเรียน
- 6.8) ร่วมเป็นคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่ออนุรักษ์ไว้ให้กับเยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้

จึงสรุปได้ว่า ชุมชนบ้านแม่ละงองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทุก ๆ กิจกรรม เช่น ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตร ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ช่วยสนับสนุนงานกิจกรรมในโครงการพระราชดำริทุก ๆ ช่วยสนับสนุนในการประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียน ร่วมเป็น

คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอย่างดี เพราะว่าผู้นำชุมชน และคนในชุมชนได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

7) นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนในการจัดการศึกษา

นโยบายของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามนโยบายดังนี้

7.1) ร่วมกันพัฒนาจากคุณลักษณะของนักเรียนในด้านคุณธรรม โดยเฉพาะให้มีความสุภาพอ่อนน้อม มารยาทงาม ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ศึกษา

7.2) สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรในด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและหลักสูตรที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550-2559

7.3) ร่วมพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ให้มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ร่มรื่น สวยงาม และใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

7.4) พัฒนาและเน้นผลการปฏิบัติงานในโครงการพระราชดำริให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

7.5) ส่งเสริมให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

7.6) ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน⁵²

จึงสรุปได้ว่า นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐที่ให้ชุมชนหรือองค์กรชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยกระจายอำนาจการกำหนดนโยบายและการบริหารโรงเรียนทุกระดับทุกประเภทให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยให้บุคคลครอบครัว ประชาชนและสถาบันสังคมมีบทบาทเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายประการ

⁵²โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2, แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน ปีการศึกษา 2552 - 2555, (เชียงใหม่ : โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2, 2552), หน้า 1.

8) ปัญหาของการจัดการศึกษา

ในการจัดการศึกษาของไทยมีในสภาพปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่หลายประการ คือ

8.1) ด้านเอกภาพของการศึกษา เอกภาพของการศึกษาในที่นี้หมายถึงเอกภาพของการบริหารการศึกษา ซึ่งหมายถึงความรับผิดชอบหรือการจัดการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาไม่ว่าในด้านการวางแผนงบประมาณ บริหารทั่วไป วิชาการและการเจ้าหน้าที่ หรือการบริหารงานบุคคล

เอกภาพในการบริหารการศึกษาดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่มีปัญหาประการใดทั้งนี้เพราะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะแต่ละระดับแล้ว กล่าวคือทบวงมหาวิทยาลัยรับผิดชอบการบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในภาครัฐและควบคุมการดำเนินงานวิทยาลัยเอกชน

การศึกษาที่เป็นปัญหาในเรื่องเอกภาพของการบริหารการศึกษา คือการศึกษาในระดับประถมศึกษาซึ่งถ้าพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า มีหน่วยงานที่จัดการประถมศึกษาอยู่หลายหน่วยงาน เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย และกรมการฝึกหัดครูรับผิดชอบ โรงเรียนสาธิตสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน เทศบาล กรุงเทพมหานคร ตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบโรงเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด คือสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.2) ด้านประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร เนื่องจากประเทศไทยมีทรัพยากรจำกัด ฉะนั้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ผลมากที่สุดหรือมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจำเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ทรัพยากรในที่นี้หมายรวมทั้งทรัพยากรมนุษย์ คือ บุคลากรทางการศึกษาและทรัพยากรที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ด้วย ปัจจุบันนี้การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษายังมีปัญหาหลายประการ เช่น

8.2.1) การกระจายของทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางการศึกษา เช่นครูส่วนมากมักจะขาดแคลนในที่ห่างไกล แต่ในพื้นที่เจริญ เช่น ในตัวเมืองมักจะมีครูเหลือเฟือ เป็นต้น

8.2.2) ระบบการจัดสรรงบประมาณก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค กล่าวคือ การจัดงบประมาณให้การศึกษาแต่ละระดับแตกต่างกันมากประการหนึ่ง และจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดีได้รับงบประมาณมากกว่าจังหวัดที่มีสภาพเศรษฐกิจไม่ดี

8.2.3) การเตรียมวัสดุอุปกรณ์โดยไม่มีแผน หลายโรงเรียนหรือสถาบันทางการศึกษามีเครื่องมือเครื่องใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องจักร โดยไม่ได้ใช้ ทั้งนี้ เพราะไม่มีคนที่สามารถจะใช้ได้อันเนื่องมาจากขาดการเตรียมบุคลากรสำหรับเครื่องมือชนิดนั้น

8.2.4) การประสานงานกันระหว่างโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา จากสภาพที่เป็นจริงจะพบว่าในบางท้องที่โรงเรียนสองแห่งที่อยู่ใกล้เคียงกันไม่สามารถจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

ร่วมกันได้ ทั้งนี้เป็นเพราะระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ไม่เอื้ออำนวย ผลที่เกิดขึ้นก็คือ โรงเรียนหนึ่งขาดทรัพยากรเป็นอันมาก ในขณะที่อีกโรงเรียนหนึ่งมีทรัพยากรอย่างเหลือเฟือ ถ้าหากทางราชการจะได้กำหนดให้โรงเรียนต่าง ๆ มีโอกาสได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันได้ โดยอาจจะจัดเป็นในรูปของกลุ่มโรงเรียนหรือรูปอื่น ๆ ก็ได้ โอกาสที่ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจะได้ใช้อย่างเต็มที่ก็มีได้

8.3) ด้านความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของการบริหารการศึกษาไทยเป็นปัญหาที่สำคัญและจะประจักษ์ในเกือบทุกระดับการศึกษา

การซ้ำซ้อนในการดำเนินงานเท่าที่ปรากฏอยู่ในหลายระดับ เช่น ระดับโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับกรม เป็นต้น

ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระดับโรงเรียน ได้แก่ ความซ้ำซ้อนในการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินการทุกอย่างเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดใหญ่ คือต้องบริหารงานธุรการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ เป็นต้น ทำให้ครูใหญ่ต้องใช้เวลามาทำการบริหารโรงเรียนและการติดต่อราชการมากกว่าทำการสอน ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะเป็นปัญหามากสำหรับโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น และครูใหญ่จะต้องทำหน้าที่สอนด้วย ผลที่ได้รับคือนักเรียนในชั้นที่ครูใหญ่สอนจะไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร

ทางแก้ไขทางหนึ่งที่น่าจะพิจารณาคือการให้กลุ่มโรงเรียนโดยประธานกลุ่มมีบทบาทในการบริหารมากขึ้น งานธุรการ การเดินทางไปประชุมของครูใหญ่ประธานกลุ่มดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนว่าจะเป็นอย่างไ

นอกจากความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานดังกล่าวแล้วยังมีความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ อีก เช่น ในการผลิตบุคลากรบางประเภทที่มีหลายหน่วยงานดำเนินการ โดยมีการประสานงานกันน้อย

8.4) ด้านความเสมอภาค

ปัญหาด้านความเสมอภาคทางการศึกษาของไทยเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาก ปัญหาหนึ่ง สำหรับความเสมอภาคสามารถจำแนกออกเป็นสองแนวกว้าง ๆ ดังนี้

8.4.1) ความเสมอภาคทางโอกาส เมื่อพูดถึงความเสมอภาคส่วนใหญ่แล้วจะหมายถึงความเสมอภาคทางโอกาส ซึ่งหมายถึงการที่จะต้องให้คนทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้าศึกษาเล่าเรียน

- 1) การขาดสถานที่เรียนหมายถึง ขาดสถาบันการศึกษาในระดับที่ต้องการจะเรียน หรือมีสถาบันการศึกษาที่เปิดรับเฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทำให้คนกลุ่มอื่น ไม่มีโอกาส

2) ความลำบากในการคมนาคมแม้สถานศึกษาที่ต้องการศึกษามีแต่การเดินทางระหว่างที่อยู่กับสถานศึกษาเต็มไปด้วยความลำบากทำให้คนบางคนหรือบางกลุ่มขาดโอกาสไป

3) ความยากจน ในการเข้าศึกษาในบางระดับจำเป็นต้องจ่ายมากทำให้คนบางกลุ่มขาดโอกาสไปหรือเพราะความยากจนทำให้คนบางกลุ่มจะต้องทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว โอกาสที่จะเข้าศึกษาหมดไป

8.4.2) ความเสมอภาคทางคุณภาพ บางคนนับความเสมอภาคทางโอกาสและความเสมอภาคทางคุณภาพเข้าด้วยกัน แต่ในที่นี้จะขอจำแนกออกเป็นสองอย่าง เพื่อจะได้มองเห็นได้อย่างชัดเจน

ความเสมอภาคทางคุณภาพหมายถึง การที่สถาบันการศึกษาแต่ละระดับแต่ละแห่งมีทรัพยากรที่มีคุณภาพและปริมาณใกล้เคียงกัน ทรัพยากรในที่นี้หมายถึงทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรอื่น อันได้แก่ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารเรียนเป็นต้น แต่ความเป็นจริงแล้ว ทรัพยากรส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ขนาดของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ความสามารถของผู้บริหารนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น³

จึงสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดการศึกษาของไทย มีปัญหาในเรื่องการขาดเอกภาพในการบริหารจัดการ ด้านการใช้ทรัพยากรไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ด้านการกระจายอำนาจ ระบบจัดสรรงบประมาณไม่เท่าเทียมกัน ไม่มีแผนการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ การซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และความเสมอภาคทางการศึกษา

2.5 บริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2

2.5.1 ประวัติความเป็นมาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2

เมื่อปี พ.ศ. 2507 ราษฎรชาวเขาเผ่าลีซอ บ้านจอมหุด หมู่ที่ 6 ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ได้ยื่นหนังสือขอให้ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 5 จัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นในพื้นที่เพื่อให้บุตรธิดาได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน โดยราษฎรได้สร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้น 1 หลัง มีครู ตำรวจตระเวนชายแดนมาทำการสอน 2 นาย นักเรียนรุ่นแรกมี 34 คน

ปี พ.ศ. 2508 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรบ้านจอมหุด ทรงทราบว่าสภาพอาคารเรียน ไม่แข็งแรง คับแคบทำให้เป็นอุปสรรคต่อการ

³มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, **หลักและระบบบริหารการศึกษา**, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543), หน้า 326-331.

เรียนการสอน พระองค์ท่านจึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวน 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) เพื่อสร้างอาคารเรียนและบ้านพักครู พร้อมกับพระราชทานนามว่า **“โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2”** และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้เสด็จมาเป็นองค์ประธานในการประกอบพิธีเปิดเรียน เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2508

ปี พ.ศ. 2525 หมู่บ้านจอมหุดประสบปัญหาภัยแล้งราษฎรได้อพยพไปอยู่ที่อื่น จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนว่างไม่มีนักเรียนมาเรียนราษฎรบ้านแม่ละงองจึงทำเรื่องขอย้ายโรงเรียนมาตั้งที่บ้านแม่ระงอง หมู่ที่ 6 ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ในปัจจุบัน และได้ทำการสอนขึ้น เมื่อ 26 ธันวาคม 2526 เป็นต้นมา⁵⁴

2.5.2 การเรียกชื่อโรงเรียน

โรงเรียนชาวเขาและประชาชน ไกลคมนาคม มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของเงินก่อสร้างและวิธีการก่อสร้าง โดยสรุปแล้วจะเป็นการตั้งชื่อให้เกียรติแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดตั้งโรงเรียนนั่นเอง ซึ่งจะแยกได้ดังต่อไปนี้

โรงเรียน ดชด. บำรุง เป็น โรงเรียนซึ่งจัดตั้งขึ้น โดยความเสียสละของชาวบ้านและตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งปฏิบัติงานอยู่ตามแนวหมวดต่าง ๆ ทั้งในด้านการเงิน วัสดุและแรงงานก่อสร้าง เป็นโรงเรียนชั่วคราวพอเปิดสอนได้ใช้วัสดุและแรงงานในหมู่บ้านเมื่อสร้าง ณ ที่แห่งใหม่ก็ให้อันดับก่อนหลังตามลำดับ

โรงเรียน ดชด. สงเคราะห์ เป็น โรงเรียนซึ่งเจ้าหน้าที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขตต่าง ๆ ร่วมกับชาวบ้านเป็นผู้บริจาคเงิน วัสดุ และแรงงานทำการก่อสร้าง ทั้งนี้เพื่อเสริมการปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่หมวดตำรวจตระเวนชายแดนต่าง ๆ อาคารเรียนเป็นแบบชั่วคราว มีการให้เลขอันดับก่อนหลังประจำทุกโรงเรียนตามลำดับ

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็น โรงเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการให้เงินทุนในการก่อสร้างสภาพของโรงเรียนดีกว่าโรงเรียน ดชด. บำรุง และ ดชด.สงเคราะห์

โรงเรียนมิตรตำรวจบำรุง เป็น โรงเรียนที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้จัดงานกุศล เพื่อหารายได้สร้างโรงเรียนชาวเขาและประชาชนไกลคมนาคม อาทิเช่น การจัดฉายภาพยนตร์ จัดการชกมวย ฯลฯ เนื่องจากเงินนี้ได้มาจากประชาชน ผู้มีความเห็นใจและสนใจในการจัดตั้งโรงเรียน จึงได้ชื่อว่าโรงเรียนมิตรตำรวจบำรุง

⁵⁴โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2, แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน ปีการศึกษา 2552 – 2555, อ้างแล้ว, หน้า 2 - 6.

โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ เป็นโรงเรียนซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการก่อสร้าง เป็นอาคารเรียนแบบถาวร สำหรับเด็กนักเรียนชาวเขา

- โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ เป็นโรงเรียนซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการก่อสร้าง เป็นอาคารแบบถาวร สำหรับเด็กนักเรียนชาวเขา

โรงเรียนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นโรงเรียนที่พระองค์ท่านพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และมีผู้ดูแลต่างๆ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งจะได้พระราชทานชื่อโรงเรียน เช่น โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ โรงเรียนกัลยาณีวัฒนา โรงเรียนอนันท์ โรงเรียนมหิดล โรงเรียนวลัย โรงเรียนสระปทุม โรงเรียนจุฬา – ธรรมศาสตร์ โรงเรียนมิตรมวลชน โรงเรียนไทยท努 ฯลฯ

โรงเรียนที่ตั้งชื่อตามหมู่บ้าน เป็นโรงเรียนที่ทางตำรวจตระเวนชายแดนและประชาชนในพื้นที่ร่วมกันก่อสร้างและจัดครูตำรวจตระเวนชายแดนไปสอนจะใช้ชื่อ โรงเรียนตามชื่อหมู่บ้านนั้น

2.5.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

1. เพื่อให้เยาวชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ และเยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลคมนาคม ได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478

2. เพื่อประโยชน์ทางราชการ คือเพื่อผลทางการเมือง ให้ชาวเขาและประชาชนไกลคมนาคม เป็นมิตรกับฝ่ายเรา

3. เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ชาวเขาและประชาชน ไกลคมนาคมรู้หนังสือ ไทยขนมธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทยเพื่อให้ได้ข่าวสารต่าง ๆ ในทางการเมือง

4. เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของชาติเพื่อให้มีความสำนึกว่าเป็นคนไทย⁵⁵

2.5.4 การเสด็จเยี่ยม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมโรงเรียนเพื่อทรงติดตามงาน โครงการตามพระราชดำริ ที่โรงเรียนได้ดำเนินงานรวมทั้งหมด 4 ครั้ง

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2530

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2542

ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2546

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2551

⁵⁵ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน, 40 ปีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, อ้างแล้ว, หน้า 33 - 46.

2.5.5 ที่ตั้งและขนาด โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ตั้งอยู่บ้านแม่ตงอง หมู่ที่ 6 ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ พื้นที่ตั้งโรงเรียน อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จำนวนพื้นที่ 12 ไร่ 2 งาน จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2507 ถึง ปัจจุบัน ในปีการศึกษา 2553 มีครูทำการสอน 7 นาย ครูชาย 4 นาย ครูหญิง 3 นาย นักเรียนทั้งหมด 51 คน ชาย 29 คน หญิง 22 คน เปิดทำการสอนแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาปีที่ 1- 6 เป็นโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และ เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 2

2.5.6 การคมนาคม ระยะทาง จาก จังหวัดเชียงใหม่ ถึง โรงเรียนระยะทาง 101 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง 99 กิโลเมตร ถนนลูกรัง 2 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 130 นาที

2.5.7 โครงการพระราชดำริ ที่ทาง โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550 -2559) มีทั้งหมด 8 โครงการ⁶⁶

1) โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

ความเป็นมา เป็นโครงการแรกที่เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2523 โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน แล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวัน โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเงิน สิ่งของ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ วัสดุอุปกรณ์การเกษตรและอุปกรณ์การประกอบอาหารให้แก่โรงเรียนในโครงการ การดำเนินงานของโครงการนั้นนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันแล้ว ยังทำให้เด็กนักเรียนได้รับความรู้ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรแผนใหม่ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดปี การศึกษา โดยใช้ผลผลิตการเกษตรที่ผลิตขึ้นภายในโรงเรียนมาประกอบอาหาร

กิจกรรมสำคัญ

1. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
2. ผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการในโรงเรียน ทั้ง เนื้อสัตว์ ปลา ถั่วเมล็ดแห้ง พืชผัก และผลไม้ที่หลากหลายเหมาะสมกับท้องถิ่น โดยเฉพาะกล้วยและมะละกอ โดยใช้รูปแบบการเกษตร

⁶⁶ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550 - 2559, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2551), หน้า 23 - 29.

แบบผสมผสานและชีวิวิธี ให้มีผลผลิตที่หลากหลายหมุนเวียนกันอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับแผนการประกอบอาหารของโรงเรียน

3. ส่งเสริมการถนอมอาหารที่มีเหลือใช้ เพื่อเก็บไว้ใช้ในฤดูขาดแคลน
4. ประกอบอาหารกลางวันและอาหารเสริมที่มีคุณค่า และถูกสุขลักษณะ
5. เฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการ รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงภาวะโภชนาการของนักเรียนและของชุมชน
6. จัดการเรียนการสอนเรื่องการเกษตรและโภชนาการในโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมของโครงการ

2) โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน

ความเป็นมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักถึงปัญหาการระบาดของโรคคอพอกเนื่องมาจากการขาดสารไอโอดีน ทั้งจากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข และจากการที่พระองค์ทรงพบเห็นในระหว่างเสด็จฯ เยี่ยมเด็กนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีพระราชดำริที่จะดำเนินการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ โดยเสริมการทำงาน of กระทรวงสาธารณสุข โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2533 โดยคาดหวังว่า หากมีการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องแล้ว ก็จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศโดยส่วนรวมได้

วัตถุประสงค์เพื่อควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนในพื้นที่ทุรกันดาร กิจกรรมในโรงเรียน

1. ดื่มน้ำเสริม ไอโอดีนเป็นประจำทุกวัน
2. ส่งเสริมการใช้เกลือเสริมไอโอดีนปรุงอาหารกลางวันเป็นประจำทุกวัน
3. เฝ้าระวังโรคขาดสารไอโอดีน โดยตรวจคอพอกในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาทุกคน
4. อบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน เรื่องโรคขาดสารไอโอดีน

กิจกรรมในหมู่บ้าน

1. อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องโรคขาดสารไอโอดีน
2. รณรงค์การใช้เกลือเสริมไอโอดีนและ/หรือน้ำหยดไอโอดีนในน้ำปลาสำหรับปรุงอาหารในครัวเรือนเป็นประจำทุกวัน

3) โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร

ความเป็นมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักว่าการที่คนเราจะมีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยดีนั้น จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา นั่นคือแม่จะต้องมีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยดีด้วย ถ้าแม่ขาดสารอาหารก็จะส่งผลกระทบต่อเด็ก

ที่จะเกิดออกมา ทั้งด้านการเจริญเติบโต และพัฒนาการของร่างกายและสมอง ดังนั้นจึงมีพระราชดำริ ให้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2539

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้หญิงมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กทารกแรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปีที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ได้รับบริการที่เหมาะสม และได้รับความรู้ด้านอาหารและโภชนาการ เพื่อช่วยให้แม่มีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่ดี เด็กเกิดรอด มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการได้เต็มศักยภาพ

กิจกรรมสำคัญ

1. การให้บริการการดูแลอนามัยแม่และเด็กขั้นพื้นฐาน โดยแสวงหาคนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ แล้วอบรมผู้ให้บริการ ทั้งด้านความรู้ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการงานอนามัยแม่และเด็ก และการส่งเสริมโภชนาการ ให้มีการประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตลอดจนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการ

2. รณรงค์ให้ประชาชนร่วมดูแลแม่และเด็กทั้งในครอบครัวของตนเองและชุมชน

3. สนับสนุนอาหารเสริมและยาที่จำเป็นแก่แม่และเด็ก

4. ศึกษาวิจัยเพื่อหาวิธีการในการให้บริการที่เหมาะสมต่อชนบทรรมนิยมประเพณีของกลุ่มชนในบางพื้นที่ ได้แก่ ชาวไทยภูเขา และชาวไทยมุสลิม

4) โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

ความเป็นมา เป็นโครงการที่ดำเนินการขึ้นในปี พ.ศ. 2526 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารซึ่งประสบกับความขาดแคลนในหลาย ๆ ด้าน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับอย่างถูกต้อง ด้วยวิธีการและเทคโนโลยีที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในวิชาการอย่างดี พร้อมที่จะไปศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปได้เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และช่วยให้ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งไม่ได้มีอาชีพครู โดยตรงทำหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

กิจกรรมสำคัญ

1. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

2. ปรับปรุงอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม โดย

2.1 สนับสนุนสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเพื่อเกื้อหนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 รณรงค์การพัฒนาโรงเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมในการเรียน

3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน โดย

- 3.1 จัดหาแบบเรียนที่ทันสมัยให้แก่โรงเรียนให้ทันเวลา
- 3.2 สนับสนุนการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
4. จัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่นได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนภูมิปัญญาของท้องถิ่น
5. จัดให้มีการเรียนการสอนในกิจกรรมร่วมหลักสูตร โดยเน้นไปที่กิจกรรมการเกษตร การอาชีพ การสหกรณ์ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ
6. จัดการเรียนการสอนทางไกล
7. จัดห้องสมุดให้เป็นที่สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและชุมชน

5) โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์

ความเป็นมา จากการทำทรงประจักษ์ว่า เด็กนักเรียนในโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แล้ว ส่วนใหญ่จะไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง เนื่องจากทางบ้านมีฐานะยากจนและตามชายแดนมักไม่มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับสูง จึงมีพระราชประสงค์จะพระราชทานพระราชานุเคราะห์ให้นักเรียนเหล่านั้นได้มีโอกาสศึกษาต่อตามระดับสติปัญญาและความเหมาะสม และโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2531

วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนในถิ่นทุรกันดารได้รับการศึกษาต่อตามความสามารถและกลับไปช่วยพัฒนาชุมชนในถิ่นทุรกันดาร

กิจกรรมสำคัญ

1. คัดเลือกนักเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเข้าเป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์
2. จัดอบรมประจำปีเพื่อชี้แจง แนะนำแนวทางปฏิบัติตัวของนักเรียน ปลูกฝังอุดมการณ์ความสำนึกในความเป็นไทย ให้มีความรักในถิ่นที่อยู่ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดย
 - 3.1 ติดตาม ตรวจสอบนักเรียน
 - 3.2 จัดสอนเสริม หรือฝึกอบรมเพิ่มเติม
 - 3.3 จัดอบรมและแนะแนวการศึกษาต่อ
4. กำหนดแผนการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนในถิ่นทุรกันดาร สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ต่อไป
5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีงานทำตามคุณวุฒิของนักเรียน

6. ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ด้านการเรียน การเงิน ตลอดจนการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพนักเรียน

๑) โครงการฝึกอาชีพ

ความเป็นมา เป็นโครงการที่โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2531 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอาชีพให้กับศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ไม่อาจศึกษาในระดับสูงต่อไปได้ และเน้นให้มีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับท้องถิ่นนั้น ๆ ในระยะเริ่มแรกให้จัดทำในโรงเรียนทดลองก่อนภาคละ 1 โรงเรียน โดยมีกรมอาชีวศึกษารับไปสนองพระราชดำริฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้เยาวชนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีวิชาชีพติดตัวและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

กิจกรรมสำคัญ

1. ฝึกทักษะและความรู้ด้านวิชาชีพให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน
2. ส่งเสริมอาชีพให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น
3. ส่งเสริมความร่วมมือจากภาคเอกชน
4. ดำเนินงานฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

7) โครงการส่งเสริมสหกรณ์

ความเป็นมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นว่า การปลูกฝังสหกรณ์แก่เด็กและเยาวชน โดยเริ่มจากโรงเรียนเป็นอันดับแรก จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในกลุ่มของเด็กนักเรียน ตลอดจนครูและประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นจึงมีพระราชกระแสกับอธิบดีกรมตำรวจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านภูต่าง อำเภอบ้านโคกจังหวัดอุดรดิตถ์ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2534 ให้ดำเนินการสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และมีพระราชกระแสกับอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 ให้ส่งเสริมวิธีสหกรณ์ให้แพร่หลายไปยังเด็กนักเรียน จึงได้เริ่มดำเนินโครงการส่งเสริมสหกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความรู้ และทักษะด้านสหกรณ์ และสร้างลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์ให้แก่เด็กนักเรียน

กิจกรรมสำคัญ

1. จัดการเรียนการสอนวิชาสหกรณ์
2. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ภาคปฏิบัติ เช่น กิจกรรมร้านค้า กิจกรรมออมทรัพย์ และกิจกรรมการเกษตร เพื่อเป็นการฝึกทักษะของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน
3. จัดให้มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสหกรณ์ตัวอย่าง

8) โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนิน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ 107 บ้านห้วยจะถ่าน ตำบลปึงโค้ง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2530 มีพระราชดำริให้ดำเนินการปลูกฝังการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่เด็กนักเรียน และให้โรงเรียนปลูกสะเดา ซึ่งนอกจากจะนำมาประกอบเป็นอาหาร อาศัยเป็นร่มเงาแล้ว เมล็ดสะเดายังใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงในฝักได้ด้วย ซึ่งไม่มีสารพิษตกค้างและทำลายสภาพแวดล้อมเหมือนสารเคมีต่างๆ ไป จากพระราชดำริข้างต้น จึงได้ขยายกิจกรรมออกไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังให้เด็กนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมสำคัญ

1. จัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน
2. ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ตัวอย่างเช่น

- 3.1 ใช้อินทรีวัตถุในการปรับปรุงบำรุงดิน และลดการใช้สารเคมี
- 3.2 ปลูกไม้ใช้สอย
- 3.3 สาธิตและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก
- 3.4 พัฒนาป่าชุมชนในพื้นที่
- 3.5 บริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.5.8 บริบทของชุมชน

หมู่บ้านแม่ละงอง ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พิกัดทางทหาร บริเวณพิกัด NB 142358 อยู่ห่างจากอำเภอเมืองศรีสะเกษไปทางทิศเหนือ ระยะทางประมาณ 101 กิโลเมตร อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีอาณาเขตปกครอง คือ

ทิศเหนือ มีเขตติดต่อกับบ้านป่าอ้อ หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับบ้านม่อนหินไหล ตำบลแม่ปิง อำเภอพร้าว จังหวัดใหม่

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับบ้านป่าตึง หมู่ที่ 3 ตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว เชียงใหม่

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เส้นทางคมนาคม

การติดต่อคมนาคมกับสังคมภายนอกใช้การคมนาคมทางบก สภาพถนนเป็นถนนลาดยาง และคอนกรีตเสริมเหล็ก ระยะทาง 7 กิโลเมตร และถนนดินลูกรังระยะทาง 2 กิโลเมตร เชื่อมกับ ถนนทางหลวงหมายเลข 10001 สายพร้าว – เชียงใหม่ สภาพถนนสามารถใช้การได้ตลอดฤดูกาล แต่ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำฝนหรือน้ำที่ล้นมาจากลำห้วยกักเซาะผิวหน้าถนน ทำให้ถนนดินลูกรังเป็น หลุมเป็นบ่อ การคมนาคมจึงไม่ค่อยสะดวกในฤดูฝน

สภาพภูมิศาสตร์ของชุมชน

พื้นที่บ้านแม่ละงองตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ลักษณะพื้นที่ราบหุบเขาและที่ราบเนินเขา พื้นที่โดยรอบโอบล้อมด้วยภูเขาสูงต่ำ ทางทิศตะวันตกมีคอกจอมหดทอดแนวยาวจากทางทิศใต้ไปทางทิศเหนือกั้นเขตการปกครองของอำเภอเชียงดาวและอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนพื้นที่ทั้งหมดของหมู่บ้านมีประมาณ 17,532 ไร่ เป็นที่ทำกิน 433 ไร่ พื้นที่สาธารณะ 10 ไร่ พื้นที่ป่า 17,043 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 46 ไร่ และสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายของพันธุ์กรรมพืชและเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญของชุมชน

แหล่งน้ำในชุมชน

ลำห้วยมาละงอง เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชนที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคในชีวิตในชีวิตประจำวัน โดยมีต้นกำเนิดจากขุนห้วยแม่ละงองเป็นสายน้ำเล็ก ๆ ที่มีกระแสน้ำไหลตลอดทั้งปี และไหลไปบรรจบน้ำแม่จัดบริเวณสบธาตุ ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีระยะทางยาวประมาณ 13 กิโลเมตร หล่อเลี้ยงประชากรหมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ บ้านห้วยบงหมู่ที่ 3 และ 4 ตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

สภาพภูมิอากาศ

บ้านแม่ละงองตั้งอยู่ระหว่างหุบเขา ลักษณะอากาศไม่ค่อยรุนแรง ในฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม เริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวในเดือนกันยายน อากาศจะเย็นลงและในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม อากาศจะหนาวจัด อากาศจะเริ่มอบอุ่นและเข้าสู่ฤดูร้อนในเดือนมีนาคม

ประชากร

ชุมชนบ้านแม่ละงอมีประชากรหลายกลุ่มชาติพันธุ์ประกอบไปด้วย เผ่าอาข่า (อีเก้อ) กระเหรี่ยง (สะกอ) และคนพื้นราบมีจำนวนครัวเรือน จำนวน 69 ครัวเรือนประชากรจำนวน 340 คน แยกเป็นชาย 197 คน หญิง 143 คน ชุมชนมีขนบธรรมเนียมเป็นของตนเอง และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมไทยเป็นอย่างดี เช่น ประเพณีตานข้าวใหม่ ประเพณีการทำบุญสลากภัตต์ ประเพณีไล่ชิงช้า ประเพณีเดือนยี่เป็ง ประเพณีเดือนเก้าเป็ง ประเพณีปีใหม่เผ่าอาข่า ประเพณีปีใหม่เมือง ประเพณีทำบุญส่งเคราะห์บ้าน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมควร ทองเรือง ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผู้ปกครอง ครู นักเรียน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล ในระดับมาก โดยผู้ปกครองและครูมีความคาดหวังสูงสุดในด้านการบริหารงานบุคลากร ส่วนนักเรียนมีความคาดหวังสูงสุดในด้านการบริหารงานธุรการ การเงินและวัสดุ

การทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ครูที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน และนักเรียนที่มีระดับชั้นการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล บรรลุเป้าหมายและตรงตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน จึงควรส่งเสริมกิจกรรมใน โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และริเริ่มการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามบทเรียนที่ได้รับ โดยรูปแบบการเรียนการสอน ควรอยู่ในกระแสนิยมและเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน เช่น จัดตั้งสถานักเรียนเพื่อให้นักเรียน มีความรู้ และความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย พร้อมทั้งสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นผ่านสถานักเรียน⁵⁷

⁵⁷สมควร ทองเรือง, “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง”, **รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 124 หน้า.

อุบลรัตน์ อรัญชัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองที่มีการศึกษาดังแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาระดับประถมวัยสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม และด้านบริหารจัดการ

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม และด้านบริหารจัดการ ผู้ปกครองที่มีการศึกษาดังแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาทุกด้านสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทุกด้าน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะและมีความคิดเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรสนับสนุนงบประมาณให้มากกว่านี้ และครูผู้ดูแลเด็กควรสอนให้เด็กนักเรียนเกิดการพัฒนาในด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และด้านศิลปะ นอกจากนั้นผู้ปกครองมีความเห็นว่าควรจะมีอาคารเรียนใหม่⁸

จิระชัย พิพัฒน์รังสรรค์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับหนึ่งได้แก่ ด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่ อันดับสองด้านกิจการนักเรียน อันดับสามด้านการเรียนการสอน อันดับสี่ด้านบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

⁸อุบลรัตน์ อรัญชัย, “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2550, 164 หน้า.

2. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน⁹

นารา ปิตาสัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวีระพิทยา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวีระพิทยา ด้านบุคลากรเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่ ส่วนความคาดหวังด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในอันดับสุดท้าย และในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านบุคลากร ประเด็นที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือครูผู้สอนมีความประพฤติและมารยาท เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบสูง ใจดี รักเด็กและดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการเรียน การสอน ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการอ่านออกเขียนได้ มากที่สุด ด้านกิจการนักเรียน มีเพียงประเด็น การบริการประกันอุบัติเหตุนักเรียนที่มีความคาดหวังมากที่สุด ด้านอาคารสถานที่ ผู้ปกครองมีความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากแทบทุกประเด็น ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ความคาดหวังส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง มีเพียงประเด็นความคาดหวังในจัดทำจดหมายข่าว รายงานกิจกรรมของ โรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ส่งเสริมนักเรียนไปแสดงร่วมในงานของชุมชน และการให้ผู้บริหารและครูเข้าร่วมเป็นกรรมการ ในงานของชุมชน มีความคาดหวังระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน

2.1 ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีอันดับความคาดหวังอันดับแรกคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท รองลงมาคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 และผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือน 5,500-10,000 บาท

2.2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีอันดับความคาดหวังอันดับแรก คือ ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาคือ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และผู้ปกครอง ที่มีอาชีพรับจ้าง

⁹จรัสชัย พิพัฒน์รังสรรค์, “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต), 2547, 146 หน้า.

2.3 ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีอันดับความคาดหวังอันดับแรกคือผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รองลงมาคือ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า และมีมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือต่ำกว่า⁶⁰

อุไรวรรณ กุลเวชกิจ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของ โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านแนวการจัดประสบการณ์ ด้านแนวทางการจัดประสบการณ์ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับ โรงเรียน และด้านการให้บริการ และอำนวยความสะดวกอื่น

2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แนวทางการจัดประสบการณ์ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับ โรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร และด้านการให้บริการและอำนวยความสะดวกอื่น ไม่แตกต่างกัน⁶¹

วรรณวนา พิทักษ์สงคราม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาเรื่องสภาพความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว” ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. สภาพ และความคาดหวังการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามผู้ปกครอง นักเรียนในช่วงชั้น อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

⁶⁰นารา ปีศาจ, “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวิระพิทยา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต), 2547, 135 หน้า.

⁶¹อุไรวรรณ กุลเวชกิจ, “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของ โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดร้อยเอ็ด”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม), 2546, 153 หน้า.

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. เปรียบเทียบสภาพความคาดหวังการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามผู้ปกครองนักเรียนในช่วงชั้น อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05⁶²

ฉัฐนิชา นพคุณขจร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ของ โรงเรียนบ้านสุโขทัย โกลก จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้แก่ วุฒิการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ปกครองที่วุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า และผู้ปกครองที่มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป มีความคาดหวังต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า สำหรับ ปัจจัยอื่นๆ ที่เหลืออันได้แก่ เพศ อายุ ฐานะทางสังคม และความต้องการให้บุตรหลานเรียนต่อในระดับสูงขึ้น พบว่า ไม่มีผลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียน⁶³

ชัยพร ตฤณนารักษ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานครทั้ง โดยภาพรวมและรายตัวแปรอยู่ในระดับมาก

⁶²วรรณวนา พิทักษ์สงคราม, “สภาพความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2545, 151 หน้า.

⁶³ฉัฐนิชา นพคุณขจร, “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณภาพการจัดการเรียน การสอน ของ โรงเรียนบ้านสุโขทัย โกลก จังหวัดนครราชสีมา”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2545, 168 หน้า.

2. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05⁶⁴

สืบตำรวตรีหญิงมลธิรา วงศ์กาวิน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย” ผลวิจัยพบว่า

ด้านสภาพทางการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินการตามนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน การบริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้มีการกำหนดขั้นตอนการวางแผนดำเนินงานได้อย่างชัดเจน และทางโรงเรียนได้มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น การเรียนการสอนใช้หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีครูตำรวจตระเวนชายแดนทำหน้าที่สอน ซึ่งครูส่วนใหญ่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและไม่มีวุฒิต่างด้านวิชาชีพครู

สำหรับปัญหา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน⁶⁵

วรดิทธิ ฤกษ์คือภีร์ภัก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี โดยเพศหญิงมีความคาดหวังในแต่ละด้านมากกว่าเพศชาย ได้แก่ด้านการจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ควรจัดการเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เด็กสามารถเลือก ตามความสามารถของตน มีการแสดงกิจกรรมเข้า

⁶⁴ชัยพร สกุลพนารักษ์, “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2544, 124 หน้า.

⁶⁵สืบตำรวตรีหญิงมลธิรา วงศ์กาวิน, “การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2543, 203 หน้า.

จังหวัด จันทนากรต่าง ๆ ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผน อย่างเต็มที่ในการจัดสรรบุคลากรเพื่อให้ความปลอดคภัยกับนักเรียน⁶⁶

สุพจน์ เบญจามฤต ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า

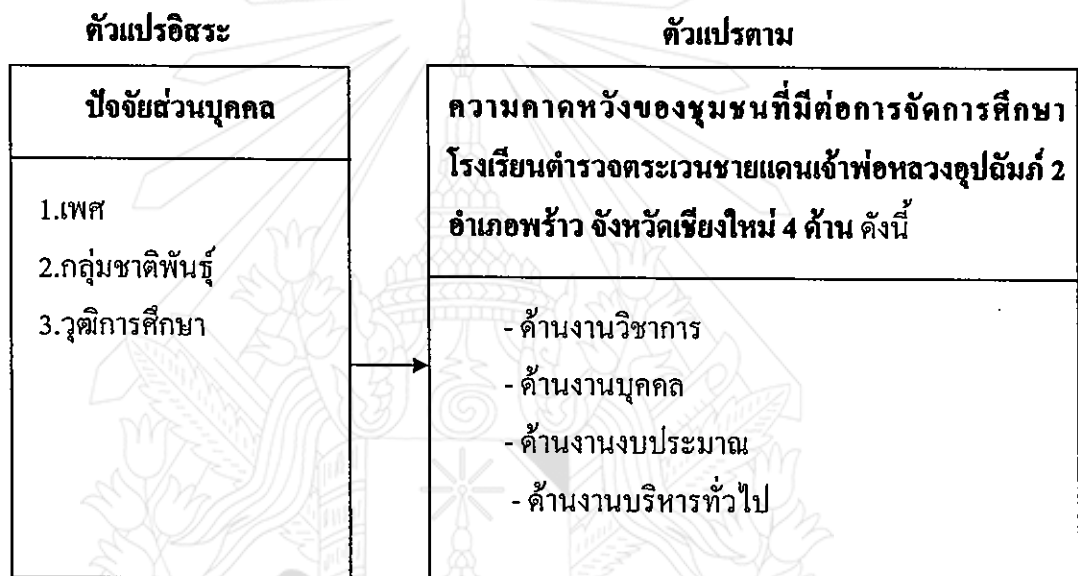
ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองนักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากเช่นกัน การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมและด้านการบริหารทั่วไป ด้านงานปกครองนักเรียนและด้านการบริหารอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.5$) นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเพศชายและเพศหญิง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาได้เสนอไว้ทุกด้าน⁶⁷

⁶⁶ วรสิทธิ์ สฤษดิ์อิทธิรักษ์, “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตบางกอกน้อย”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2542, 121 หน้า.

⁶⁷ สุพจน์ เบญจามฤต, “ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาและแนวทางการจัดและแนวทางการจัดการศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2541, 134 หน้า.

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยอาศัย **แนวคิดการจักระบบการบริหารโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ** ของ **พิชัย เสงี่ยมจิต**⁶⁸ และ **บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา** ของ **จามจรี จำเมือง**⁶⁹ ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายออกเป็น 4 ด้าน ด้านงานวิชาการ, ด้านงานบุคคล, ด้านงานงบประมาณ, ด้านงานบริหารทั่วไป โดยใช้เป็นแนวทางสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนดังนี้

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁶⁸พิชัย เสงี่ยมจิต, **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**, อ่างแล้ว, หน้า 23.

⁶⁹จามจรี จำเมือง, **ผู้บริหารสถานศึกษา**, อ่างแล้ว, หน้า 21-22.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุมชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 340 คน

3.1.2 กลุ่มประชากรตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ประชาชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and.Morgan¹ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543), หน้า 40 - 41.

3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3.2.1 ผู้วิจัยได้แบ่งประชาชนบ้านแม่ละอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งตามเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 5 หมู่

3.2.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ 181 คน

3.2.3 ผู้วิจัยคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมวดแบบสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดต่อประชาชนทั้งหมดคูณด้วยจำนวนประชาชนของแต่ละหมวด ได้จำนวนกลุ่มประชาชนดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนบ้านแม่ละอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งตามเขตการปกครองหมู่บ้าน

ที่	หมวด	จำนวนประชาชน	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1	หมวดที่ 1	63	$\frac{181(63)}{340} = 33.53 \approx 34$
2	หมวดที่ 2	84	$\frac{181(84)}{340} = 44.71 \approx 45$
3	หมวดที่ 3	91	$\frac{181(91)}{340} = 48.44 \approx 48$
4	หมวดที่ 4	54	$\frac{181(54)}{340} = 28.74 \approx 29$
5	หมวดที่ 5	48	$\frac{181(48)}{340} = 25.55 \approx 25$
	รวม	340	181

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษารายละเอียดจากเอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม โดยได้แบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิดเป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนนเท่ากับ 5
มาก	ระดับคะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	ระดับคะแนนเท่ากับ 3
น้อย	ระดับคะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	ระดับคะแนนเท่ากับ 1 ²

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
4.50 - 5.00	ความคาดหวังในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความคาดหวังในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความคาดหวังในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความคาดหวังในระดับน้อย
1.00 - 1.49	ความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด ³

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

²บุทท ไกยวรรณ, **พื้นฐานการวิจัย**, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 141.

³บุญชม ศรีสะอาด, **การวิจัยเบื้องต้น**, พิมพ์ครั้งที่ 6, อ่างแก้ว, หน้า 49.

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสารตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3.4.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าตามข้อ 1 ซึ่งพิจารณาจากกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายเปิดและแบบปลายปิด

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ แล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

3.4.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. ผศ. เจียน วันทนิยตระกูล

วุฒิการศึกษา ศษ.บ. , กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

เป็นผู้ตรวจความถูกต้องด้านระเบียบวิธีวิจัย

2. ผศ. อัครชัย ชัยแสวง

วุฒิการศึกษา กศ.บ. , กศ.ม. (บาลี – สันสกฤต)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

เป็นผู้ตรวจความถูกต้องด้านอักษรและความสอดคล้องของเครื่องมือ

3. พ.ต.ท.หญิงสุชาติภรณ์ บุญเคลือบ

วุฒิการศึกษา รบ. คม. (บริหารการศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 332
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33

เป็นผู้ตรวจความถูกต้องด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามโดยใช้แบบวัด ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC)

3.4.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้คือกลุ่มประชาชนบ้านป่าอ้อหมู่ที่ 8 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพริว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบัค (Cranach) ได้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.85

3.4.6 ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้จากการทดลองใช้พร้อมจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนและปฏิบัติการดังนี้

3.4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการจัดเก็บข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือถึงผู้ใหญ่บ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพริว จังหวัดเชียงใหม่

3.4.2 ผู้วิจัยได้ติดต่อประชาชนแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพริว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง จากประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดจากตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ซึ่งกำหนดประชากรจากจำนวน 340 คน และจะได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน จากนั้นจึงได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามให้ตอนแบบสอบถาม

3.4.4 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชาชนมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ สถิติสำเร็จรูปทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าสถิติความถี่ (Frequency)

ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. ค่า t - test, F - test เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน เป็นการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 สำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ ใช้ค่า t - test และใช้ค่า F - test (One - way Analysis of Variance) สำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอแบบบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

3.7.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.7.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สารนิพนธ์เรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการดังนี้คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มี เพศ กลุ่มชาติพันธุ์และวุฒิการศึกษา ต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 181 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหาการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 4.1 สถิติลักษณะที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ การศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบ การบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบ การบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ กลุ่มชาติพันธุ์และวุฒิการศึกษา นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	101	55.8
ชาย	80	44.2
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 181 คน เป็นเพศชาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และเพศหญิงจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

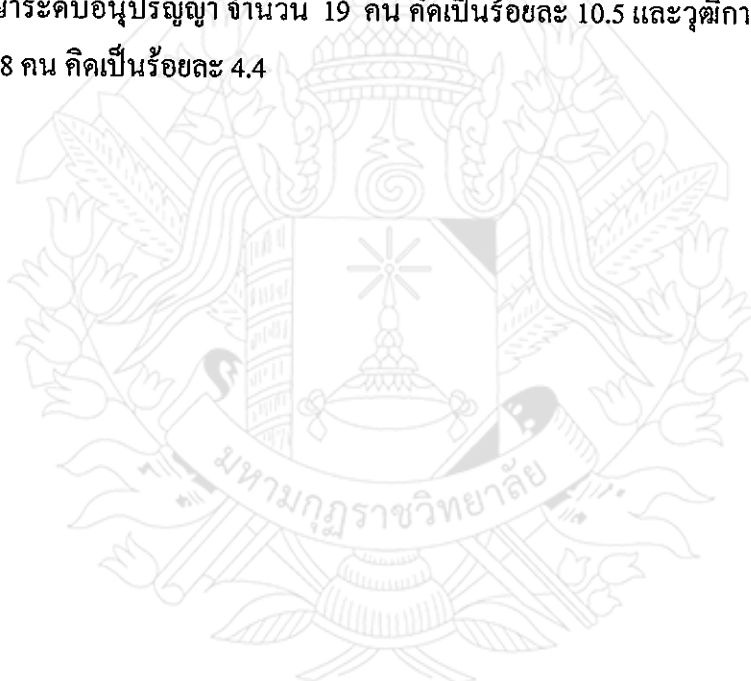
กลุ่มชาติพันธุ์	จำนวน	ร้อยละ
อาข่า	62	34.3
กระเหรี่ยง	60	33.1
คนพื้นราบ	59	32.6
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคือกระเหรี่ยง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และ คนพื้นราบ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ป.6	42	23.2
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	30.4
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	31.5
อนุปริญญา	19	10.5
ปริญญา	8	4.4
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับม.6 หรือเทียบเท่าจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาวุฒิการศึกษาในระดับม.3 หรือเทียบเท่าจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 วุฒิกศึษาาระดับ ป.6 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 วุฒิกศึษาาระดับอนุปริญญา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และวุฒิกศึษาาระดับปริญญาตรีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานบุคคล 3) ด้านงานงบประมาณ และ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปราบกฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านงานวิชาการ	3.87	.51	มาก
2. ด้านงานบุคคล	4.00	.44	มาก
3. ด้านงานงบประมาณ	3.91	.44	มาก
4. ด้านงานบริหารทั่วไป	3.87	.47	มาก
รวม	3.91	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านงานบุคคล มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านงานงบประมาณ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ด้านบริหารทั่วไปและ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ด้านงานวิชาการ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ

ด้านงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.14	.67	มาก
2. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.12	.58	มาก
3. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมตาม โครงการพระราชดำริ	3.92	.90	มาก
4. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.91	.87	มาก
5. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง	4.06	.91	มาก
6. จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	3.46	.94	ปานกลาง
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบตามตารางเวลา	3.77	.80	มาก
8. จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.75	.81	มาก
9. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น	3.96	.85	มาก
10. เสริมสร้างความรู้ ทางด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การเกษตร การงานอาชีพ และวิชาสหกรณ์ ที่เป็นรากฐานการพึ่งตนเอง	3.68	.91	มาก
รวม	3.87	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับแรก ได้แก่ข้อที่ 1 มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รอง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 2 มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล

ด้านงานบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.17	.62	มาก
2. ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักเรียน	4.13	.61	มาก
3. ส่งเสริมให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย	4.04	.90	มาก
4. ส่งเสริมให้ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	3.94	.87	มาก
5. มีจำนวนครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง	3.73	.53	มาก
6. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.04	.70	มาก
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ	4.12	.58	มาก
8. เสริมสร้างความรักความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.92	.90	มาก
9. ครูมีการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	3.91	.87	มาก
10. ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนางานในหน้าที่	4.06	.91	มาก
รวม	4.00	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 2 ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 5 มีจำนวนครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ

ด้านงานงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การบริหารงบประมาณที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	3.70	.63	มาก
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	3.62	.91	มาก
3. จัดครูรับผิดชอบการบริหารงบประมาณ	3.79	.77	มาก
4. จัดหากองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.75	.76	มาก
5. บริหารจัดการงบประมาณอย่างคุ้มค่า	3.73	.72	มาก
6. การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ	4.27	.65	มาก
7. จัดหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน	4.21	.64	มาก
8. ช่วยเหลือในการจัดทำโครงการและเอกสารทางราชการให้กับชุมชน	4.13	.61	มาก
9. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับชุมชน	4.04	.90	มาก
10. บริการด้านการถ่ายเอกสารกับชุมชน	3.94	.87	มาก
รวม	3.91	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 6 การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือข้อที่ 7 จัดหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป

ด้านงานบริหารทั่วไป	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน	4.07	.63	มาก
2. นำโครงการพระราชดำริขยายผลสู่ชุมชน	3.55	.91	มาก
3. จัดบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้	3.76	.79	มาก
4. เปิดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์ให้แก่ชุมชน	3.81	.76	มาก
5. พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	3.27	1.14	ปานกลาง
6. จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ชุมชน	4.14	.67	มาก
7. พัฒนาอาคารสถานที่ให้ มั่นคง ปลอดภัย	4.12	.58	มาก
8. ชุมชนมีความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน	3.92	.90	มาก
9. ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน	3.91	.88	มาก
10. สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย	4.26	.78	มาก
รวม	3.87	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 10 สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 6 จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ชุมชน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ ชาติพันธุ์ และ วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน ซึ่งความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานบุคคล 3) ด้านงานงบประมาณ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป มีผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ชาย	101	3.97	.36	มาก
หญิง	80	3.85	.44	มาก
รวม	181	3.91	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	p
ชาย	101	3.97	.36	1.995	.124
หญิง	80	3.85	.44		
รวม	181	3.91	0.40		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มี
ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ชาย	101	3.95	.43	มาก
หญิง	80	3.77	.58	มาก
รวม	181	3.86	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12. แสดงการเปรียบเทียบ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน
งานวิชาการ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	p
ชาย	101	3.95	.43	2.374	.001*
หญิง	80	3.77	.58		
รวม	181	3.86	0.51		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคาดหวังของชุมชนที่มี
ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
หญิง	101	4.05	.40	มาก
ชาย	80	3.94	.49	มาก
รวม	181	3.99	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคลอยู่ในระดับมาก

**ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน
งานบุคคล จำแนกตามเพศ**

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	p
ชาย	101	4.05	.40	1.565	.202
หญิง	80	3.94	.49		
รวม	181	3.99	0.44		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

**ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มี
ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ**

เพศ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ชาย	101	3.94	.40	มาก
หญิง	80	3.88	.35	มาก
รวม	181	3.91	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	p
ชาย	101	3.94	.409	.969	.043
หญิง	80	3.88	.355		
รวม	181	3.91	0.38		

จากตาราง ที่ 4.16 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ชาย	101	3.94	.45	ปานกลาง
หญิง	80	3.80	.50	ปานกลาง
รวม	181	3.87	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	p
ชาย	101	3.94	.450	1.976	.258
หญิง	80	3.80	.502		
รวม	181	3.87	0.47		

จากตาราง ที่ 4.18 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
อาข่า	62	3.73	.42	มาก
กระเหรี่ยง	60	4.02	.40	มาก
คนพื้นราบ	59	4.01	.31	มาก
รวม	181	3.92	0.40	มาก

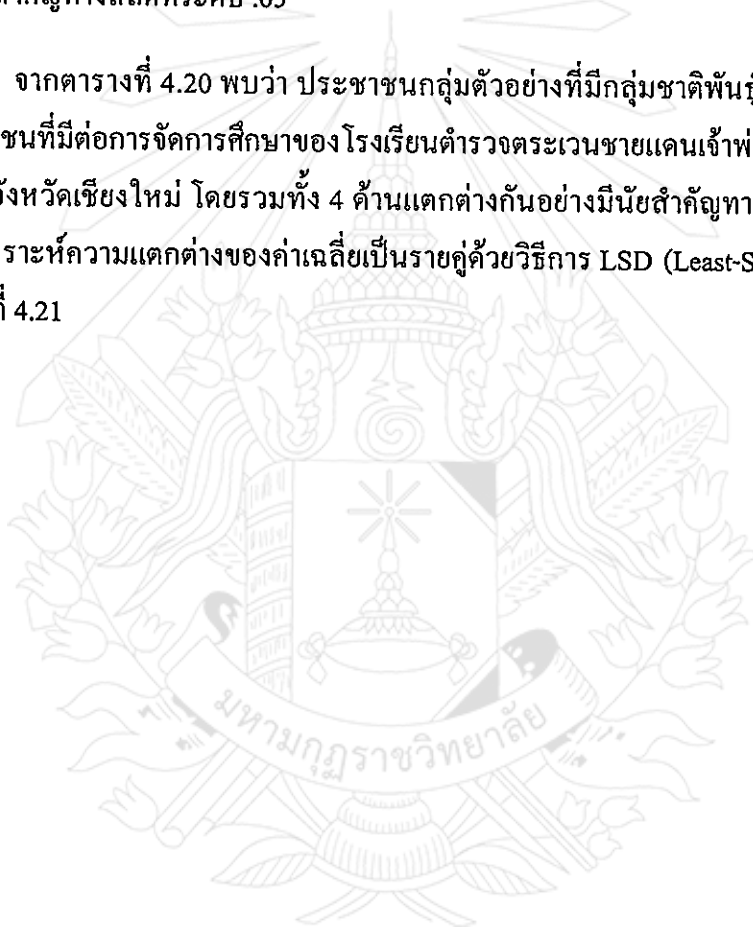
จากตารางที่ 4.19 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามกลุ่ม มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.19

**ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัด
เชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์**

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3.358	2	1.679	11.353	.000*
ภายในกลุ่ม	26.320	178	.148		
รวม	29.678	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างกันมีความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

กลุ่มชาติพันธุ์				
	อาชีพ	กระเหรี่ยง	คนพื้นราบ	
\bar{X}	3.73	4.02	4.01	
อาชีพ	3.73	-	-.2907*	
กระเหรี่ยง	4.02	-	-	
คนพื้นราบ	4.01	-	-	

จากตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) พบว่า ชุมชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน คือ กลุ่มชาติพันธุ์ อาชีพ แตกต่าง กับกลุ่มชาติพันธุ์ กระเหรี่ยง กับ คนพื้นราบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
อาชีพ	62	3.68	.57	มาก
กระเหรี่ยง	60	3.92	.51	มาก
คนพื้นราบ	59	4.02	.37	มาก
รวม	62	3.68	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	5.435	2	2.717	7.381	.001*
ภายในกลุ่ม	40.420	178	.227		
รวม	45.854	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

อายุ	เผ่าอาข่า			
	\bar{X}	เผ่าอาข่า	กระเหรี่ยง	คนพื้นราบ
อาข่า	3.68	-	-2.363(*)	-3.367(*)
กระเหรี่ยง	3.92	-	-	-
คนพื้นราบ	4.02	-	-	-

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการงานวิชาการ แตกต่างกัน คือ กลุ่มชาติพันธุ์ อาข่า แตกต่างกับ กลุ่มชาติพันธุ์ กระเหรี่ยง กับ คนพื้นราบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
อาข่า	62	3.79	.50	มาก
กระเหรี่ยง	60	4.14	.35	มาก
คนพื้นราบ	59	4.08	.38	มาก
รวม	181	4.00	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคลอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านบุคคล จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4.368	2	2.184	12.235	.000*
ภายในกลุ่ม	13.776	178	.179		
รวม	36.145	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

อายุ	ค่าเฉลี่ย			
	\bar{X}	เผ่าอาข่า	กระเหรี่ยง	คนพื้นราบ
		3.79	4.14	4.08
อาข่า	3.79	-	-0.3518*	-0.2954*
กระเหรี่ยง	4.14	-	-	-
คนพื้นราบ	4.08	-	-	-

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการงานบุคคล แตกต่างกัน คือ กลุ่มชาติพันธุ์ อาข่า แตกต่างกับ กลุ่มชาติพันธุ์ กระเหรี่ยง กับ คนพื้นราบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
อาข่า	62	3.84	.34	มาก
กระเหรี่ยง	60	3.91	.42	มาก
คนพื้นราบ	59	4.00	.38	มาก
รวม	181	3.91	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.787	2	.394	2.686	.071
ภายในกลุ่ม	26.089	178	.147		
รวม	26.876	180			

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
อาข่า	62	3.60	.43	มาก
กระเหรี่ยง	60	4.10	.50	มาก
คนพื้นราบ	59	3.94	.34	มาก
รวม	181	3.87	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ชุมชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	7.881	2	3.940	21.109	.000*
ภายในกลุ่ม	33.227	178	.187		
รวม	41.108	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไปด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

กลุ่มชาติพันธุ์	ค่าเฉลี่ย			
	\bar{X}	อาข่า	กระเหรี่ยง	คนพื้นราบ
		3.52	4.05	3.90
อาข่า	3.52	-	-.4968*	-.3388*
กระเหรี่ยง	4.05	-	-	-
คนพื้นราบ	3.90	-	-	-

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป แตกต่างกัน คือ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า แตกต่างกับกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง กับ คนพื้นราบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ป.6	42	3.72	.49	มาก
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	3.93	.43	มาก
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	3.97	.29	มาก
อนุปริญญา	19	3.97	.21	มาก
ปริญญา	8	4.35	.23	มาก
รวม	181	3.92	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.34 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3.398	2	.850	5.690	.000*
ภายในกลุ่ม	26.280	178	176		
รวม	29.678	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ป.6	ม.3 หรือเทียบเท่า	ม.6 หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญา
		3.72	3.93	3.97	3.97	4.34
ป.6	3.72	-	-0.2113*	-0.2475*	-0.2561*	-0.6365*
ม.3 หรือเทียบเท่า	3.93	-	-	-	-	-0.4252*
ม.6 หรือเทียบเท่า	3.97	-	-	-	-	-0.3890*
อนุปริญญา	3.97	-	-	-	-	-0.3804*
ปริญญาตรี	4.34	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกัน ได้แก่

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ป.6 มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกับชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า วุฒิศึกษาม. 6 หรือเทียบเท่า วุฒิกศีกษาอนุปริญญา วุฒิกศีกษาปริญญาตรี และ

2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกับวุฒิกศีกษาปริญญาตรี และ

3. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกับวุฒิกศีกษาปริญญาตรี และ

4. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา อนุปริญญาตรี มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกับวุฒิกศีกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ป.6	42	3.69	.64	มาก
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	3.87	.61	มาก
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	3.90	.34	มาก
อนุปริญญา	19	4.04	.11	มาก
ปริญญา	8	4.28	.16	มาก
รวม	181	3.87	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3.331	2	.833	3.320	.012*
ภายในกลุ่ม	44.151	178	.251		
รวม	47.483	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ป.6	ม.3 หรือเทียบเท่า	ม.6 หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
		3.69	3.87	3.90	4.28	4.44
ป. 6	3.69	-	-	-2107*	-3492*	-3492*
ม.3 หรือเทียบเท่า	3.87	-	-	-	-	-4148*
ม.6 หรือเทียบเท่า	3.90	-	-	-	-	-3840*
อนุปริญญา	4.04	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี	4.28	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ชุมชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงานวิชาการ มีความแตกต่างกัน ได้แก่

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ป.6 มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงานวิชาการ แตกต่างกับชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า อนุปริญญา ปริญญาตรี และ
2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงานวิชาการ แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ
3. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงานวิชาการ แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ป.6	42	3.77	.56	มาก
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	4.02	.41	มาก
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	4.07	.36	มาก
อนุปริญญา	19	4.05	.30	มาก
ปริญญา	8	4.44	.29	มาก
รวม	181	4.00	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.40 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4.049	2	1.012	5.551	.000*
ภายในกลุ่ม	32.096	178	.182		
รวม	36.145	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ป.6	ม.3 หรือเทียบเท่า	ม.6 หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
		3.78	4.02	4.03	4.17	4.44
ป.6	3.78	-	-0.2460*	-0.2969*	-0.2788*	-0.6652*
ม.3 หรือเทียบเท่า	4.02	-	-	-	-	-0.4192*
ม.6 หรือเทียบเท่า	4.03	-	-	-	-	-0.3683*
อนุปริญญา	4.17	-	-	-	-	-0.3864*
ปริญญาตรี	4.44	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล มีความแตกต่างกัน ได้แก่

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ป.6 มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาม.3 หรือเทียบเท่า ม.6 หรือเทียบเท่า อนุปริญญา ปริญญาตรี และ
2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ
3. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและ
4. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา อนุปริญญา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ป.6	42	3.74	.29	มาก
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	3.95	.46	มาก
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	3.93	.31	มาก
อนุปริญญา	19	3.91	.29	มาก
ปริญญา	8	4.50	.26	มากที่สุด
รวม	181	3.91	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.43 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4.043	4	1.011	7.791	.000*
ภายในกลุ่ม	22.833	176	.130		
รวม	26.876	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.44 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ป.6	ม.3 หรือเทียบเท่า	ม.6 หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
		3.78	4.02	4.03	4.17	4.44
ป. 6	3.78	-	-.2075*	-.1881*	-	-.7548*
ม.3 หรือเทียบเท่า	4.02	-	-	-	-	-.5473*
ม.6 หรือเทียบเท่า	4.03	-	-	-	-	-.5667*
อนุปริญญา	4.17	-	-	-	-	-.5842*
ปริญญาตรี	4.44	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล มีความแตกต่างกัน ได้แก่

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ป.6 มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิศึกษาม.3 หรือเทียบเท่า ม.6 หรือเทียบเท่า ปริญญาตรี และ

2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.3 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ

3. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและ

4. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา อนุปริญญา มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล แตกต่างกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ป. 6	42	3.67	.57	มาก
ม.3 หรือเทียบเท่า	55	3.88	.52	มาก
ม.6 หรือเทียบเท่า	57	3.96	.33	มาก
อนุปริญญา	19	3.90	.39	มาก
ปริญญา	8	4.20	.29	มาก
รวม	181	3.87	.47	มาก

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.45

ตารางที่ 4.46 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3.084	4	.771.216	3.568	.008*
ภายในกลุ่ม	38.024	176			
รวม	41.108	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LDS (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.47

ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ป.6	ม.3 หรือเทียบเท่า	ม.6 หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
		3.67	3.88	3.96	3.90	4.20
ป. 6	3.67	-	-.2118*	-.2944*	-	-.5315*
ม.3 หรือเทียบเท่า	3.88	-	-	-	-	-
ม.6 หรือเทียบเท่า	3.96	-	-	-	-	-
อนุปริญญา	3.90	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี	4.20	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษามีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป มีความแตกต่างกัน ได้แก่

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง วุฒิการศึกษา ป.6 มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป แตกต่างกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาม.3 หรือเทียบเท่า วุฒิการศึกษาม.6 หรือเทียบเท่า และ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำปัญหาและเสนอข้อเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความคิดเห็นอื่น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงด้านการจัดการศึกษา และได้ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 4.48 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา
การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอ
พร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ**

ปัญหา	ความถี่	แนวทางการแก้ไข	ความถี่
1. โรงเรียนมีกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไปทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนน้อยลง	13	1. ควรปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนให้น้อยลงจะได้มีเวลาในการเรียนการสอนให้มากขึ้น	11
2. ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการสอนการบ้าน	5	2. จัดกิจกรรม สอนเสริมหลังเลิกเรียน	4
3. โรงเรียนควรเน้นให้นักเรียนทุกคนได้อ่านออกเขียนได้คล่องซึ่งจะเป็นเตรียมความพร้อมของตัวนักเรียน	3	3. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นการอ่านออกเขียนได้ให้เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	3

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ประชาชน ได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการคือ โรงเรียนมีกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไปทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนน้อยลง จะจำนวน 13 คน รองลงมาคือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการสอนการบ้านจำนวน 5 คน และโรงเรียนควรเน้นให้นักเรียนทุกคนได้อ่านออกเขียนได้คล่องซึ่งจะเป็นเตรียมความพร้อมของตัวนักเรียนจำนวน 3 คน

ได้นำเสนอข้อเสนอแนะแนวทาง แก้ไขปัญหาคือ ควรปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนให้น้อยลงจะได้มีเวลาในการเรียนการสอนให้มากขึ้น จำนวน 11 คน รองลงมา คือ จัดกิจกรรม สอนเสริมหลังเลิกเรียน จำนวน 4 คนและ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นการอ่านออกเขียนได้ให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 3 คน

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล

ปัญหา	ความถี่	แนวทางการแก้ไข	ความถี่
1. ครูมีการปรับย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง	19	1.ควรจัดสรรครูที่สมัครใจที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ครูตำรวจตระเวนชายแดนจริง	11
2. ครูไม่มีวุฒิตรงตามสาขาที่สอน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ	13	2. จัดหาทุนเพื่อส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติมตรงตามสาขาที่สอน	4
3. หน่วยงานสนับสนุนจัดการอบรมให้กับครูมากเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง	9	3. ควรประสานหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโรงเรียนให้จัดการอบรมในช่วงที่ปิดภาคเรียน	3

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ประชาชน ได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล คือ ครูมีการปรับย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง 19 คน รองลงมาคือ ครูไม่มีวุฒิตรงตามสาขาที่สอน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ จำนวน 13 คน และหน่วยงานสนับสนุนจัดการอบรมให้กับครูมากเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง จำนวน 9 คน

ได้นำเสนอข้อเสนอแนะแนวทาง แก้ไขปัญหาคือ ควรจัดสรรครูที่สมัครใจที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ครูตำรวจตระเวนชายแดนจริงจำนวน 11 คน รองลงมา จัดหาทุนเพื่อส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติมตรงตามสาขาที่สอน จำนวน 4 คน และควรประสานหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโรงเรียนให้จัดการอบรมในช่วงที่ปิดภาคเรียน จำนวน 3 คน

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ

ปัญหา	ความถี่	แนวทางการแก้ไข	ความถี่
1. โรงเรียนควรจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน	17	1. ขอสนับสนุนจาก เทศบาลและกองกำกับ	16
2. ควรหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ในการศึกษา	12	2. ขอรับทุนจากมูลนิธิต่าง ๆ สนับสนุนให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	9
3. โรงเรียนควรมีการร่วมมือกับชุมชนในการระดมหางบประมาณเพื่อในการพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	7	3. ประสานความร่วมมือกับชุมชนองค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมกันระดมจัดหาทุนทรัพย์ในการพัฒนาโรงเรียน	6

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ประชาชน ได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานงบประมาณ คือ โรงเรียนควรจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียนจำนวน 17 คน รองลงมาคือ ควรหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ในการศึกษา จำนวน 12 และโรงเรียนควรมีการร่วมมือกับชุมชนในการระดมหางบประมาณเพื่อในการพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 7 คน

ได้นำเสนอข้อเสนอแนะแนวทาง แก้ไขปัญหา คือ ขอสนับสนุนจาก เทศบาลและกองกำกับ จำนวน 16 คน รองลงมา ขอรับทุนจากมูลนิธิต่าง ๆ สนับสนุนให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์จำนวน 9 คน และ ประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมกันระดมจัดหาทุนทรัพย์ในการพัฒนาโรงเรียน จำนวน 6 คน

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป

ปัญหา	ความถี่	แนวทางการแก้ไข	ความถี่
1. ควรมีการพัฒนาอย่างอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง	17	1. มีความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา	16
2. ชุมชนมีความต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้กับประชาชนที่สนใจ	12	2. ควรเปิดสอนในเวลากลางวัน	9
3. อยากให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำแผนงานโครงการของชุมชนเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ	8	3. ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ธุรการได้ให้คำแนะนำและสนับสนุนในการจัดพิมพ์แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้กับชุมชน	6

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ประชาชนได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไป คือ ควรมีการพัฒนาอย่างอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องจำนวน 17 คน รองลงมาคือ ชุมชนมีความต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนคอมพิวเตอร์ให้กับประชาชนที่สนใจ จำนวน 12 และอยากให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำแผนงานโครงการของชุมชนเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 8 คน

ได้นำเสนอข้อเสนอแนะแนวทาง แก้ไขปัญหา คือ มีความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาจำนวน 16 คน รองลงมา ควรเปิดสอนในเวลากลางวันจำนวน 9 คน และควรจัดให้เจ้าหน้าที่ธุรการได้ให้คำแนะนำและสนับสนุนในการจัดพิมพ์แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้กับชุมชน จำนวน 6 คน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มีเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ชุมชนที่มีเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ วุฒิการศึกษา แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างประชากรจากชุมชนบ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 340 คน และได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดมีจำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานบุคคล 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 4 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ

LSD (Least-Significant Different) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 181 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 กลุ่มชาติพันธุ์อาข่ามากที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และวุฒิการศึกษาในระดับม.6 หรือเทียบเท่า มากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) **ด้านงานวิชาการ** พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับแรกได้แก่ข้อที่ 1 มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนรอง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 2 มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

2) **ด้านงานบุคคล** พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 2 ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 5 มีจำนวนครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

3) **ด้านงานงบประมาณ** พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงาน

งบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 6 การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือข้อที่ 7 จัดหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

4) ด้านงานบริหารทั่วไป พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 10 สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 6 จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ชุมชน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวม 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ในด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านงานบริหารทั่วไปแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าชุมชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ในด้านงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ในด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานบริหารทั่วไป มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ในด้านงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคาดหวังที่มีต่อการจัดการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ในด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และ ด้านงานบริหารทั่วไป มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำเสนอข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เรียงตามลำดับตามรายด้าน ดังนี้

1) ปัญหาด้านงานวิชาการ พบว่า

1. โรงเรียนมีกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากทำให้มีเวลาเรียนน้อยลง
2. ผู้ปกครองมีภารกิจมาก
3. โรงเรียนควรเน้นให้นักเรียนทุกคนได้อ่านหนังสือออก

ข้อเสนอแนะ / แนวทางการแก้ไข

1. ควรปรับลดกิจกรรมต่าง ๆ ให้น้อยลง
2. ควรจัดสอนเสริม
3. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นการอ่านออกเขียนได้ให้เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2) ปัญหาด้านงานบุคคล พบว่า

1. มีการปรับย้ายครูบ่อยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง
2. ครูไม่มีวุฒิตรงตามสาขาที่สอน
3. มีการจัดการอบรมให้กับครูมากเกินไป

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

1. ควรจัดหาครูที่สมัครใจจริง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติมตรงตามสาขา

3. จัดการอบรมในช่วงที่ปิดภาคเรียน

3) ปัญหาด้านงานงบประมาณ

1. ควรจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน
2. จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน
3. ร่วมมือกับชุมชนในการระดมหางบประมาณเพื่อในการพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบ

ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

1. ประสานความร่วมมือในการขอทุนศึกษาจาก เทศบาล กองกำกับการ มูลนิธิต่าง ๆ ให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และทุนทรัพย์ในการพัฒนาโรงเรียน

4. ปัญหาด้านงานบริหารทั่วไป

1. โรงเรียนควรจะพัฒนาอย่างอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง
2. ชุมชนมีความต้องการให้เปิดสอนคอมพิวเตอร์
3. ช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำแผนงาน โครงการของชุมชนเพื่อเสนอต่อหน่วยงาน

ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

1. สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา
2. ให้คำแนะนำและสนับสนุนในการจัดพิมพ์แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้กับชุมชน โดยใช้เวลาลักเลิกเรียนหรือในเวลาว่าง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานบุคคล 3) ด้านงานงบประมาณ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมทั้ง 4 คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และ ด้านงานบริหารทั่วไป มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนอกจากจะมีกิจกรรมการเรียน

การสอนแล้ว ครูตำรวจตระเวนชายแดนยังต้องทำมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการพระราชดำริ โดยมีครู นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพอนามัย ชีวิตความเป็นอยู่และทำหน้าที่ในด้านรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน อีกทั้งยังมีข้อจำกัด ในด้านงบประมาณในการดำเนินการ ขาดแคลนบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ครู เพราะขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ พื้นที่อยู่ตั้งอยู่ห่างไกล ทุรกันดารการบริหารวิชาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เกิดจากครุขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เด็กนักเรียนเป็นชาวไทยภูเขา มีการพัฒนาการได้ช้า ชุมชนยังมีความต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาในระดับสูง **จึงมีความคาดหวังในระดับมากทุกด้าน** ซึ่งสอดคล้องกับ **แผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน**ในการวิเคราะห์สภาพของโรงเรียน ด้าน บุคลากรพบว่าครูไม่มีวุฒิตรงกับสาขาวิชาที่ปฏิบัติงาน บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่สมัครใจมาทำหน้าที่ครูตำรวจตระเวนชายแดนส่วนมากไม่มีวุฒิทางการศึกษาเนื่องจากจบการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นสาขาที่ตรงตามที่ได้ปฏิบัติงานอยู่ ดังนั้นเมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่ให้มาทำหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาให้มาปฏิบัติหน้าที่ครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือ ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ก็จะต้องเข้าศึกษาเพิ่มเติมทั้งในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อจะได้นำเอาองค์ความรู้มาปรับใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้สอดคล้องกับ **จิระชัย พิพัฒน์รังสรรค์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน และ สอดคล้องกับ **ฉิบตำรวจ** **ตรีหญิงมณิธา วงศ์กาวิน** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย” ผลวิจัยพบว่า ด้านสภาพทางการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินตามนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของกองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดน การบริหาร โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้มีการกำหนดขั้นตอนการวางแผนดำเนินงานได้อย่างชัดเจน และทางโรงเรียนได้มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น การเรียนการสอนใช้หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีครูตำรวจตระเวนชายแดนทำหน้าที่สอน ซึ่งครูส่วนใหญ่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและไม่มีวุฒิทางด้านวิชาชีพครู

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **ความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน** ตำรวจตระเวนชายแดนเข้าพ้อหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือด้าน งานบุคคล ที่เป็นเช่นนี้อธิบายผลได้ว่า ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในปัจจุบันขาดแคลนบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ครูผู้สอน เนื่องจากไม่มีข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนจะสมัครใจเข้ามาทำหน้าที่ครูผู้สอน ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ครู อีกทั้งภาระหน้าที่ครูตำรวจตระเวนชายแดนมีภารกิจที่มาก นอกจากทำหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยังต้องทำหน้าที่ในการช่วยบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชนในพื้นที่ ต้องทำหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน บุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันก็มีอยู่อย่างจำกัดซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ครูหนึ่งคนจะต้องรับภาระหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนหลายชั้น ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบตามตารางเวลาและผลที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้โดยนักเรียนเหล่านี้จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป สอดคล้องกับ **วิโรจน์ ธารรัตนะ** กล่าวว่า การที่จะพัฒนาชุมชนหรือประเทศให้ก้าวหน้า รวดเร็ว และดีมาน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ แต่ในบรรดาปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ปัจจัยที่เป็นคน (people) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า ถ้าชุมชนใดหรือประเทศใดไม่สามารถพัฒนาปัจจัยที่เป็นคนได้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาอย่างอื่นได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง และเป็นที่ยอมรับว่า เครื่องมือสำคัญที่จะใช้พัฒนา “คน” ให้มีคุณค่าต่อมิติการพัฒนาในด้านต่าง ๆ นั่นคือ “การศึกษา” เป็นการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามวิถี และเมื่อการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคนที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาในมิติการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งในระดับชุมชนของโรงเรียนตนเองและที่จะร่วมกันส่งผลในระดับประเทศ ซึ่งจะได้้นำแนวคิดความสัมพันธ์ของการศึกษากับสังคมและบทบาทของการศึกษาต่อการพัฒนาชุมชนและประเทศมาก่อถึงไว้ในที่นี้เพื่อความเข้าใจและจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับ **สมควร ทองเรือง** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง” ผลการศึกษาพบว่า “ในภาพรวมผู้ปกครอง ครู นักเรียน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล ในระดับมาก โดยผู้ปกครองและครูมีความคาดหวังสูงสุดในด้านการบริหารงานบุคลากร ส่วนนักเรียนมีความคาดหวังสูงสุดในด้านการบริหารงานธุรการ การเงินและวัสดุ การศึกษาแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล บรรลุเป้าหมายและตรงตามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ครู นักเรียน จึงควรส่งเสริมกิจกรรมในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และริเริ่มการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามบทเรียนที่ได้รับ โดยรูปแบบการเรียนการสอน ควรอยู่ในกระแสนิยมและเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน เช่น จัดตั้งสถานักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย พร้อมทั้งสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นผ่านสถานักเรียน

ส่วนความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตรวจตระเวนชายแดนเข้าพอหลวงอุปถัมภ์ 2 โดยรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือด้านงานวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายผลได้ว่า ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนตรวจตระเวนชายแดน ได้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักสูตรแกนกลางในการจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้มีการยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้สูงขึ้น การจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยังได้มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สูงมาก โดยกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณภาพของคนไทยในปัจจุบันคือ **“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”** แต่ในการจัดการศึกษา ยังพบปัญหาว่าในด้านครูผู้สอนซึ่งเป็นข้าราชการตรวจตระเวนชายแดนที่สมัครใจมาทำหน้าที่ครูสายผู้สอนซึ่งไม่ได้มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามสายงานที่ได้รับผิดชอบโดยตรง ส่วนใหญ่แล้วครูจะสำเร็จการศึกษาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ซึ่งตรงกับสายงานที่ได้รับมอบหมายคือการเป็นตรวจตระเวนชายแดน ประการที่สองครูขาดทักษะในการจัดทำแผนการเรียนรู้อ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบตามตารางเวลาเรียน เนื่องจากครูต้องมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ นอกเหนือจากการสอนหนังสือ และประการสุดท้ายประสบการณ์เดิมของนักเรียนมีน้อยเนื่องจากนักเรียนเป็นเด็กนักเรียนชาวเขาอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ และภาษาที่ใช้คือภาษาถิ่น ส่วนภาษาไทยถือว่าเป็นภาษาที่สอง ทำให้เป็นปัญหาต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนและครูเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านการบริหาร ในด้านเอกภาพการบริหารการศึกษาเช่น การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไปและ ปัญหาในด้านการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ ก็คือบุคลากรทางการศึกษา และทรัพยากรที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาจากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ได้อธิบายมาได้สอดคล้องกับ **ปรัชญา เวสารัชช** นักวิชาการทางการศึกษา ได้กล่าวว่า “การจัดการศึกษาเป็น

กระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่างๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์” และยังคงสอดคล้องกับ **นารา ปิตาสัย** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวิระพิตยา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวิระพิตยา ด้านบุคลากรเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่ ส่วนความคาดหวังด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในอันดับสุดท้าย และในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านบุคลากร ประเด็นที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือครูผู้สอนมีความประพฤติและมารยาท เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบสูง ใจดี รักเด็กและดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการเรียน การสอน ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการอ่านออกเขียนได้ มากที่สุด

เมื่อแยกออกเป็นรายด้านเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) **ด้านงานวิชาการ** ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า **ข้อที่ 1 มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับ โรงเรียน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นมีการจัดส่งครูผู้สอนเข้าศึกษาอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่ปัญหาที่พบคือครูไม่จัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้แผนการเรียนรู้สำเร็จรูป ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและที่สำคัญไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูยังยึดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ที่เคยเรียนมากับครูในอดีต ไม่มีการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน การวัดผลประเมินผลไม่มีการวัดผลที่หลากหลายและตามสภาพที่แท้จริง จึงเป็นผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจากสภาพปัญหาดังกล่าวได้สอดคล้องกับ**รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)** ได้ให้ข้อสภาพปัญหาไว้ว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนาส่งเสริมครู ทั้งในด้านคุณวุฒิ และความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตรง

ตามภาระงานหรือภาระการสอนที่ตรงกับงานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง มีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในและติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์ของครู ส่งเสริมให้ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์และมีการประเมินการใช้อย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมการสอนเสริม และควรส่งเสริมครูให้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนและยังได้สอดคล้องกับ**สมควร ทองเรือง** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง” ผลการศึกษาพบว่า ควรให้มีการส่งเสริมกิจกรรมในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และริเริ่มการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามบทเรียนที่ได้รับ โดยรูปแบบการเรียนการสอน ควรอยู่ในกระแสนิยมและเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน

ส่วนความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานวิชาการ ข้อที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายผลได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูไม่ได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นสื่อการเรียนการสอนที่เป็นเฉพาะกระดาน หนังสือ ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน โรงเรียนมีระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แต่จากสภาพที่ครูขาดแคลนไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ครูผู้สอนจำเป็นต้องปล่อยให้ให้นักเรียนบางชั้นเรียนไปพร้อม ๆ กับระบบการสอนทางไกล ที่เรียกโดยทั่วไปว่า “ครูตู้” ซึ่งจะไม่ได้ผลเท่ากับห้องเรียนเรียนที่มีครูคอยกำกับกำกับ ชี้แนะในการเรียนการสอนทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สอดคล้องกับ**รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)** ครูขาดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยผ่านกระบวนการทั้ง 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมเสรี และกิจกรรมสร้างสรรค์ และการศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้สอดคล้องกับ การวิเคราะห์สถานศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรค คือ โรงเรียนตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดารการคมนาคมไม่สะดวก บุคลากรที่มาทำหน้าที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นตำรวจตระเวนชายแดนและเป็นลูกหลานของชุมชนที่เป็นศิษย์เก่าที่ได้รับสอบคัดเลือกบรรจุแต่งตั้งให้ทำ

หน้าที่ครูผู้สอนซึ่งไม่สามารถเทียบเท่ากับผู้มีวิชาชีพครูได้ ซึ่งสภาพปัญหาโดยรวมทั้งหมดนี้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการจัดการการสอนของโรงเรียน

2) **ด้านงานบุคคล** ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 **ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ตำรวจตระเวนชายแดนที่มาทำหน้าที่ครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ส่วนมากไม่มีวุฒิทางการศึกษา ไม่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนมาก่อน เนื่องจากเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนเมื่อได้รับมอบหมายให้มาทำหน้าที่ครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองถึงแม้ว่าบุคลากรส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาในสาขาอื่นซึ่งไม่ใช่สาขาการศึกษา แต่ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมครูต้องใช้งบประมาณส่วนตัวเพื่อเป็นทุนในการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดไม่มีงบประมาณสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับครู ในการเดินทางเข้ามาศึกษาตามสถาบันต่าง ๆ ก็เป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากสภาพเส้นทางคมนาคม ความทุรกันดารของพื้นที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อครูที่ต้องการจะพัฒนาตนเองให้มียอดความรู้เพื่อจะได้นำความรู้กับไปพัฒนางานที่ตนเองได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะด้านการศึกษาจากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้เป็นสาเหตุที่ครูตำรวจตระเวนชายแดนจะต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอด โดยเฉพาะด้านการศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้อง กับรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) ได้ให้ข้อเสนอสภาพปัญหาไว้ว่า สถานศึกษาคควรมีการพัฒนาส่งเสริมครู ทั้งในด้านคุณวุฒิ และความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามภาระงานหรือภาระการสอนที่ตรงกับงานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง **สิบตำรวจตรีหญิงมลธิรา วงศ์กาวิน** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเชียงราย” ผลวิจัยพบว่า โดยมีครูตำรวจตระเวนชายแดนทำหน้าที่สอนซึ่งครูส่วนใหญ่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและไม่มีวุฒิทางด้านวิชาชีพครู และสอดคล้อง **นโยบายการจัดการศึกษาด้านงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2** ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและพัฒนาตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานบุคคล ข้อที่ 5 ครูมีจำนวนเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า จากสภาพ

ปัญหาในปัจจุบัน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขาดแคลนบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ครู สาเหตุ
 เนื่องจากมีบุคลากรมีไม่เพียงพอ บุคลากรส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลใน
 ด้านความมั่นคง ด้านการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามแนวชายแดนซึ่งเป็นงานหลักที่ทำทายน
 สนุก ตื่นเต้น จึงทำให้ไม่มีผู้ที่สนใจขอย้ายเข้ามาทำหน้าที่ครูถึงแม้จะมีการแจ้งปัญหาความต้องการ
 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยขึ้นตรงต่าง ๆ ก็ยังไม่มีผู้สมัครใจเพื่อจะมาทำหน้าที่ครู
 เนื่องจากไม่มีวุฒิทางการศึกษาและไม่มีประสบการณ์ในด้านการสอน อีกทั้งในการเข้ามาทำหน้าที่
 ครูจะต้องมีการงานที่มากกว่าอยู่ในสายงานปราบปราม จึงทำให้ไม่มีกำลังพลที่ต้องการขอย้ายมาทำ
 หน้าที่ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขาดแคลนจึงเป็นสาเหตุที่โรงเรียนมีจำนวนครูไม่เพียงพอ
 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาไม่บรรลุผลเท่าที่ควร
 สอดคล้องกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาจุดอ่อน จุดแข็งของแผนปฏิบัติการของโรงเรียนปีการศึกษา
 2553 ซึ่งพบสภาพปัญหาของโรงเรียนขาดแคลนครูที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน ปัญหาการขาด
 แรงจูงใจในการมาปฏิบัติหน้าที่ สภาพพื้นที่อยู่ห่างไกลทุรกันดาร มีการสนับสนุนเบี้ยเลี้ยงในการ
 ปฏิบัติงานน้อยกว่าหน่วยงานสายปราบปราม และยังพบปัญหาการขอย้ายไปปฏิบัติหน้าที่นอก
 สังกัด เช่นย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ตำรวจภูธร ตำรวจจราจร ตำรวจท่องเที่ยว และหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น

3) **ด้านงานงบประมาณ** ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของ
 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ
 มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า **ได้แก่ ข้อที่ 6 การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ มีค่า
 แปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไม่ได้เป็นนิติ
 บุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 35 ในการบริหารจัดการ
 งบประมาณขึ้นอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัด คือ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 เป็น
 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการในด้านการงบประมาณโดยตรง โรงเรียนไม่มีหน้าที่ในการ
 บริหารจัดการเป็นเพียงหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายผู้บังคับบัญชา ดังนั้นโรงเรียนจึงไม่มี
 งบประมาณและขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ **สิบตำรวจตรีหญิง
 มลธิรา วงศ์กาวิน** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 ในจังหวัดเชียงราย” ผลวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์
 ตลอดจนถึงต่อการเรียนการสอน

**ส่วนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานงบประมาณ ข้อที่ 2 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณมี
 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไม่ได้เป็น
 นิติบุคคล ซึ่งไม่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการงบประมาณ อีกทั้งยังขาดแคลนงบประมาณในการ

บริหารจัดการ ในการบริหารจัดการจึงเป็นในลักษณะการพึ่งตนเองโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ภายใต้ขีดจำกัด ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้ความสามารถอย่างสูงในการบริหารจัดการ จึงทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณน้อย แต่ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เสาร์วี่โรงเรียน โด๊ะ เก้าอี้ สนับสนุนในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมโดยอ้อม จากสภาพปัญหาได้สอดคล้อง **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) มาตรฐานที่ 6 ด้านการบริหารจัดการ** พบว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์การกำหนดโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 งาน อย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนและมีการบริหารจัดการ มีการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามคำสั่ง มีการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์อย่างมีคุณภาพ และมีการจัดระบบสารสนเทศทุกด้าน

4) ด้านงานบริหารทั่วไป ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 10 สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย **มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ชุมชนบ้านแม่ละงอง เป็นชุมชนก่อตั้งมาแล้วประมาณ 70 ปี มีหลายกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่รวมกัน เช่น กลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า และคนไทยพื้นราบ ในการอยู่ร่วมสังคมเดียวกัน ก่อให้เกิดการแบ่งแยกกลุ่ม ๆ เช่นกลุ่มคนกระเหรี่ยง กลุ่มคนอาข่า กลุ่มคนไทยพื้นราบ และคนในชุมชนเองยังมีแนวคิดว่าตนเองไม่ใช่คนไทย ในความเป็นจริงคนในชุมชนทุกคน ทุกครอบครัวมีทะเบียนราษฎร (ทร.13) และทุกคนเมื่ออายุครบ 15 บริบูรณ์ สามารถขอมีบัตรประชาชนได้ทุกคน แต่ในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ยังยึดยึดวัฒนธรรมประเพณี ภาษา และยังมีแนวคิดเดิม ๆ ที่คิดว่าตนเองยังไม่ใช่คนไทยที่สมบูรณ์โดยแท้ จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาก็คือ ชุมชนขาดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เกิดการขัดแย้งกันในกลุ่ม และ ความขัดแย้งข้ามกลุ่ม ทำให้เป็นปัญหาในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบในด้านการพัฒนาในอนาคต จากสภาพปัญหา ได้สอดคล้องกับ **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) การวิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมินจากปัจจัยภายนอกด้านอุปสรรคในการบริหารจัดการ** ว่าสภาพชุมชนเป็นชาวเขาเผ่า กระเหรี่ยง เผ่าอาข่า คนไทยพื้นราบ ผู้ปกครองมีอาชีพที่สำคัญคือการทำไร่ข้าวโพด ทำสวนผลไม้ (มะม่วง ลิ้นจี่) ปลูกข้าว รับจ้างทั่วไป ผู้ปกครองมีฐานะยากจนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษา ยังยึดยึดวัฒนธรรมประเพณี ภาษาชนเผ่า และมีความขัดแย้งระหว่างชนเผ่า จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาโดยด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก

ส่วนความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ด้านงานบริหารทั่วไป ข้อที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ในด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและนอกโรงเรียนในด้านนี้มีปัญหาน้อยมาก เนื่องจากทางโรงเรียนได้มีการมอบหมายหน้ารับผิดชอบให้กับครู และนักเรียน อย่างชัดเจน แต่ปัญหาในด้านอาคารสถานที่ อาคารประกอบต่าง ๆ เริ่มเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษา อาคารเรียนและอาคารประกอบส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนบริจาคจากองค์กรภาคเอกชนในการจัดสร้าง ไม่ได้สร้างด้วยงบประมาณของทางราชการเป็นอาคารที่ไม่ได้มาตรฐานจึงไม่สามารถขึ้นทะเบียนคุมอาคารและขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณในการซ่อมแซมได้ ในระยาวอาจจะส่งผลกระทบต่อความเสียหายและปลอดภัยกับนักเรียน จะมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนปีการศึกษา 2553 ในด้านความต้องการพัฒนา สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาคารสถานที่ให้พร้อมต่อการบริการนักเรียนที่มีความปลอดภัย โดยการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อระดมทรัพยากรในการในการพัฒนาปรับปรุง สภาพแวดล้อมตลอดถึงอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมและปลอดภัยในการใช้งานสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

5.2.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนกลุ่มตัวอย่างคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตาม เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ วุฒิการศึกษา พบว่า ชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่โดยรวมทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ วุฒิการศึกษา ไม่มีผลต่อความคิดเห็นประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชัยพร ฤทธิพนารักษ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับสอดคล้องกับ **จิระชัย พิพัฒน์รังสรรค์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีเยี่ยมอนุสรณ์

กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มี**วุฒิการศึกษา** ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันในด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล และ ด้านงานบริหารทั่วไป **แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ** ที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากความคาดหวังของแต่ละกลุ่ม **วุฒิการศึกษา** เกิดจาก ประสบการณ์ วุฒิภาวะทั้งทางด้านอารมณ์ สังคมความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อความคาดหวังแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ **สุพัตรา จุณณะปิยะ** ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึง “ความรู้สึกนึกคิดถึงความเป็นไปได้บางอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมของตนและความรู้สึกของบุคคลถึงเหตุการณ์หรือตำแหน่งที่เหมาะสมของตน หรืออาจเป็นความรู้สึกถึงความเหมาะสมในบทบาทของผู้อื่นในองค์การ หรืออีกนัยหนึ่งความคาดหวังของบุคคลนั้นเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อตนเองอย่างหนึ่งว่าตนเองควรจะทำปฏิบัติอย่างไร ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบ ความคิดดังกล่าวยังรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่น เช่น ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานว่าบุคคลเหล่านี้ควรจะแสดงอย่างไรเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับงานและตำแหน่งของตน แต่ละคนควรมีบทบาทและแสดงบทบาทอย่างไร

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มี**วุฒิการศึกษา** ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันในด้าน ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณและด้านงานบริหารทั่วไป**แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ** ที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนกลุ่มตัวอย่างมี **ประสบการณ์ วุฒิภาวะ ความรู้พื้นฐาน** ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ **ณัชชิตา นพคุณขจร** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณภาพการจัดการศึกษาการเรียนการสอน ของโรงเรียนบ้านสุไหงโกโลง จังหวัดนราธิวาส” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับ **ศมควร ทองเรือง** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลนครระยอง” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ **อุไรวรรณ กุลเวชกิจ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบ จากผลการวิจัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารทั่วไป เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สำหรับการวางแผน โดยควรมีการปรับปรุงกลยุทธ์และ นโยบายต่าง ๆ เพื่อให้ตรงกับความคาดหวังของชุมชนอีกทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ในด้านต่าง ๆ ดียิ่งขึ้นจึง ได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะ เป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัยพบว่า **ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก** ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ควรจะแก้ไขและปรับปรุง ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และด้านงานบริหารทั่วไปแยกตามรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านงานบุคคล ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลควรปรับปรุงแก้ไขโดย พิจารณาการบรรจุอัตราตำรวจตระเวนชายแดนเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อภารกิจที่รับผิดชอบ และจัดอัตรากำลังบรรจุไปปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เต็มอัตราอย่างน้อยโรงเรียนละ 10 นาย และควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติงานให้เท่ากับจำนวนของหน่วยที่ปฏิบัติงานด้านปราบปรามและสนับสนุนทุนการศึกษาเพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและป้องกันการย้ายออกนอกสังกัดของครู ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าจ้างครูอัตราจ้างที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาการศึกษาโดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาเอก ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ขาดแคลนครูเฉพาะสาขา ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงแก้ไขในการจัดการอบรมในด้านการจัดทำแผนการเรียน เทคนิคการสอน การวัดผลประเมินผล จัดการอบรมการสอนในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ โดยประสานกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดโครงการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ สนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษา

ในระดับที่สูงขึ้นพร้อมทั้งสนับสนุนเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้กับครูและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการประเมินผลการสอบวัดผลนักเรียนจากผลการทดสอบในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ และระดับ โรงเรียน ปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลการประเมินมาวางแผนพัฒนาปรับปรุงในการจัดทำแผนการศึกษาเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารงานด้านวิชาการ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาใน **ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก** ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรจะปรับปรุงแก้ไขโดยส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองโดยการศึกษาอบรมอยู่เป็นประจำ จัดโครงการให้ครูได้ศึกษาดูงานเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเอง ให้มีการนิเทศติดตามจากผู้บริหาร โรงเรียน นายตำรวจนิเทศ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูผู้สอนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่นในแต่ละปี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีการประเมินผลวัดประเมินผลนักเรียนจากผลการทดสอบในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ และระดับ โรงเรียน ปีละ 1 ครั้ง เพื่อกระตุ้นและสร้างความตื่นตัวเรียนของนักเรียน อยู่ตลอดเวลา และผลการประเมินมาสามารถนำมาวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงให้การบริหารงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือข้อที่ 1 มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรจะปรับปรุงแก้ไขโดย จัดให้มีการอบรมสัมมนาการจัดทำแผนการศึกษาของโรงเรียน จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทและสอดคล้องกับผู้เรียน จัดบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการติดตามนิเทศ ประเมินผลการดำเนินงานของครู นักเรียน และโรงเรียนภาคเรียนละ 2 ครั้ง

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือข้อที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรจะปรับปรุงแก้ไขโดยจัดหลักสูตรการอบรมในเรื่องเทคนิคการสอนให้กับครูผู้สอน ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบของโครงการ ครูต้องมีบุคลิกภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ มีเจตคติที่ดี ผู้บริหารติดตามนิเทศอย่างต่อเนื่อง และให้มีรายงานผลการปฏิบัติภาคเรียนละ 1 ครั้ง ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

3) ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาใน **ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก** ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรจะปรับปรุงแก้ไขในด้านการพิจารณาขอเพิ่มอัตราการบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนจากศิษย์เก่า

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป เพื่อบรรจุเข้าทำหน้าที่ ตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อทดแทนการขาดแคลนครู พิจารณามอบ โอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่มีความพร้อมทุก ๆ ด้านให้กับสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่ หรือมอบโอนให้กับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปดำเนินการจัดการศึกษาแทน เพื่อจะทำให้โรงเรียนในส่วนรับผิดชอบลดน้อยลง และปรับย้ายครูที่โรงเรียนที่มอบ โอนไปยังโรงเรียนที่ครูขาดแคลน ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรขาดแคลนได้

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือข้อที่ 1 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบงานงบประมาณ ควรจะปรับปรุงแก้ไข สนับสนุนให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีและไม่มีวุฒิทางการศึกษาได้เข้ารับการศึกษาระดับสูงจนงบประมาณเป็นทุนการศึกษาให้กับครู จัดให้ศึกษาอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยมีการสอบถามความต้องการของครูที่จะศึกษาอบรมในสาขาใด ประสานหน่วยงานองค์กรเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนการศึกษา มีการติดตามนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องและพิจารณาผลการปฏิบัติงานของครูยกย่อง เชิดชูครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อเป็นการกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและเป็นแรงเสริมในการปฏิบัติงาน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก ข้อที่ 5 ครูมีจำนวนเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรปรับปรุงแก้ไขให้มีการจัดบรรจุอัตราครูตำรวจตระเวนชายแดนอย่างน้อยโรงเรียนละ 10 นาย เพื่อทำหน้าที่ ในส่วนการบริหารและบริหารงานทั่วไป 4 นาย และครูที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนอีก 6 นาย ให้ครบชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการจัดการการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น

4) ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา **ด้านงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก** ดังนั้นผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบงานงบประมาณ ควรจะปรับปรุงแก้ไขโดย พิจารณาสับสนุนงบประมาณให้กับทางโรงเรียนได้นำมาบริหารจัดการในด้านการศึกษาเพื่อจะได้บริหารจัดการที่รวดเร็ว แทนการสนับสนุนเป็นวัสดุอุปกรณ์ และควรจะมีงบประมาณในด้านเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติงานให้กับครูเพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ และยังเป็นแรงจูงใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติตามสายงานต่าง ๆ ได้สมัครใจเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ครูตำรวจตระเวนชายแดน และช่วยปัญหาการย้ายออกนอกสังกัดของครู ทำให้ครูขาดแคลน ซึ่งมีผลกระทบต่อโรงเรียนและหน่วยงาน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมากได้แก่ ข้อที่ 6 การใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปตามระเบียบ ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบงานงบประมาณ ควรปรับปรุงแก้ไขในการจัดอบรมเรื่องระเบียบการคลังและงบประมาณให้กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการการเงิน โดยมอบหมายให้สาวตหรือเจ้าหน้าที่การเงินของกองกำกับการ ดำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 เป็นผู้จัดการอบรมให้ความรู้ จัดให้ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบในด้านงบประมาณ ได้ศึกษาดูงานจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในโรงเรียนมีการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบราชการ เพื่อการบริหารงบประมาณเป็นไปด้วยถูกต้อง ความเรียบร้อย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมากได้แก่ ข้อที่ 2 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบงานงบประมาณ ควรจะปรับปรุงแก้ไขโดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงบประมาณ มีการติดตามตรวจสอบร่วมกัน มีการจัดการอบรมให้ความรู้เพื่อรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมระดมทุนเพื่อในการพัฒนาในด้านการจัดการศึกษา ร่วมกันติดตาม ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลร่วมกัน

5) ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา **ด้านงานบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก** ดังนั้นผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ควรจะพัฒนาปรับปรุง ในการบริหารงานทั่วไปโดยให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของหน่วยงานต้นสังกัดและสอดคล้องกับกระทรวงศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการของสถานศึกษาและ เสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมากได้แก่ ข้อที่ 10 สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรปรับปรุง ในด้านการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากชุมชน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รมรงค์ประชาสัมพันธ์ในการสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย ลดความแตกแยกในชุมชน ไม่มีการเบกแยกสีต่าง ๆ เสริมสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน ให้มีความรักต่อท้องถิ่น ต่อประเทศชาติบ้านเมือง โดยมีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจชุมชน จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมเพื่อลดช่องว่างจากแนวคิดเดิม ๆ ที่ยังติดยึดในเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรจะปรับปรุงแก้ไข โดยการให้โรงเรียนจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ให้กับครู นักเรียนในการดูแลพัฒนา สภาพแวดล้อมให้มีสะอาด ร่มรื่นสวยงาม นำอยู่ตลอดเวลาและ ประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าวกง จังหวัดเชียงใหม่” โดยรวม 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารงานทั่วไป และ ด้านงานวิชาการ จึงได้เสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

- 1) ควรวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33
- 2) ควรวิจัยเรื่อง ขวัญและกำลังใจของครูตำรวจตระเวนชายแดนใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33
- 3) ควรวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. **เอกสารสอนชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 14.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2537.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **จอมปราชญ์นักการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สุทธาการพิมพ์, 2542.
- โครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี, สำนักงาน. **แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550-2559.** กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2551.
- จันทร์ธานี สงวณนาม. **ทฤษฎีแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : บุ๊ค พอยท์ จำกัด, 2551.
- จามจุรี จำเมือง และคณะ. **ผู้บริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมีนคองการพิมพ์, 2537.
- ชาติรี ตำราญ. **หลักสูตรสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์, 2545.
- คารณีย์ พานทอง พาลุสุข. **ทฤษฎีการงานใจ.** กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงตะวันการพิมพ์, 2530.
- ตำรวจตระเวนชายแดน, กองบัญชาการ. **40 ปีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.** กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2539.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2534.
- เนาวรัตน์ แย้มแสงสังข์. **การพัฒนาองค์กร.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2542.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- ปรัชญา เวสารัชช์. **หลักการบริหาร.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2545.
- _____. **หลักการจัดการศึกษา.** นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2545.
- พิชัย เสงี่ยมจิต. **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ.** อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2542.
- ไพฑูริย์ เจริญพันธ์วงศ์. **พฤติกรรมองค์การและการบริหาร.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ.** กรุงเทพมหานคร : บ็ีก พอยท์, 2547.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. **หลักและระบบบริหารการศึกษา.** นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.
- บุทท ไกยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. **การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร : บางกอกบลิ๊อค, 2535.
- โยธิน ศันสนบุทท. **มนุษยสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2538.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญ, 2535.
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2. **แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน ปีการศึกษา 2552-2555.** เชียงใหม่ : โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2, 2552.
- อุทัยรัตน์ โสมนัส. **ประสบการณ์กับการคาดหวัง.** กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพสายส่ง, 2534.
- วิชัย ต้นศิริ. **อุดมการณ์ทางการศึกษาทฤษฎีและภาคปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. **ผู้บริหารโรงเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, 2534.
- วันเพ็ญ วรรณโกมล. **การตอนดงคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร : บ็ีก พอยท์, 2551.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2542.
- _____. **คำชี้แจงประกอบ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.
- _____. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดงคมศึกษาและวัฒนธรรม.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.
- สุพัทธรา จุณณะปิยะ. **คู่มือการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์.** นครปฐม : โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ, 2546.
- สุพิน บุญชูวงศ์. **หลักการตอน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- สุภรณ์ ศรีหพล. **เอกสารการตอนหุดวิชาพื้นฐานการศึกษา หน่วยที่ 15.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

- สุรางค์ จันทร์อม. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2546.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. **เอกสารการตอนวิชาทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**.
หน่วยที่ 5 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- อนิวัช แก้วจางง. **หลักการจัดการ**. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา, 2551.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบ
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : อรุณลาดพร้าว, 2542.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. **การบริหารทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดเวิร์ด บีฟิสต์, 2538.

2) บทความในวารสาร

- ชนสาร บัลลังก์ปัทมา. “บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา”. **นิตยสาร Thecity Journal** ปีที่ 4 ฉบับที่ 85 มีนาคม 2551 : 30

3) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานวิจัย

- กนกเลขา แก้วสว่าง. “ความสัมพันธ์ระหว่างความหวังกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ติดเชื้อ
เอช ไอ วี”. **วิทยานิพนธ์พยาบาลมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- จิระชัย พิพัฒน์รังสรรค์. “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีเยี่ยม
อนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2547.
- ชัยพร สกมลนารักษ์. “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- ณัฐนิชา นพคุณขจร. “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนบ้านสุโขทัย โกลก จังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.
- ณัฐวิรัช บุญศรี. “วิเคราะห์ความคาดหวังของลูกค้าต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท”.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551.
- นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล “ความคาดหวังของผู้เรียนต่อโครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับ
คนผู้ใหญ่วัยและผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

- นารา ปิตาสัย. “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวีระวิทยาเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2547.
- มลธิธา วงศ์กำวิน, ส.ต.ต.หญิง “การจัดการศึกษาของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัด เชียงราย”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- รสวลีย์ อักษรวงศ์. “ความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- วรลัทธิ สฤกษ์คือภักษ์. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล โรงเรียนอนุบาลในเขตบางกอกน้อย”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- วรรณวนา พิทักษ์สงคราม. “สภาพความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.
- สมควร ทองเรือง. “ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง”. **รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- สุนีย์ ชีแพร. “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาวุฒิชัย จังหวัดชลบุรี”. **การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- สุพจน์ เบญจามฤต. “ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาและแนวทางการจัดและแนวทางการศึกษา : ศึกษากรณีโรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดชลบุรี”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2541.
- อุบลรัตน์ อรัญชัย. “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- อุไรวรรณ กุลเวชกิจ. “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2546.

4) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. สำนักงาน. “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2555”. เชียงใหม่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2553. (อัดสำเนา)

พันธุศักดิ์ พลสารมัย. “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี”. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543. (อัดสำเนา)

2. ภาษาอังกฤษ

Bandura. A. **Social Learning Theory**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.

Fayo Henri. **Organization Management**. New York : Pittnans Publishing Coroporation, 1967.

Hurlock, Elizabeth B. **Developmental Psychology**. 2 ed. New York : Mc. Graw-Hill. 1959.

Luther, Gulick., & Lyndall Urwick. **Papers on the Science of administration**. New York : Institute of Public Administration Columbia University, 1936.

Lewin K. **Field Theory in Social Science**. Harper and Row, New York. 1951.

Moony and Reiey. **The Principles of Organization** New York : Harper & Brothers, 1939.

Murray, Henry A. “Exploration in psychology”. **A Clinical and Experimental Study of Fifty Men of College Age**. New York : Oxford University Press, 1983.

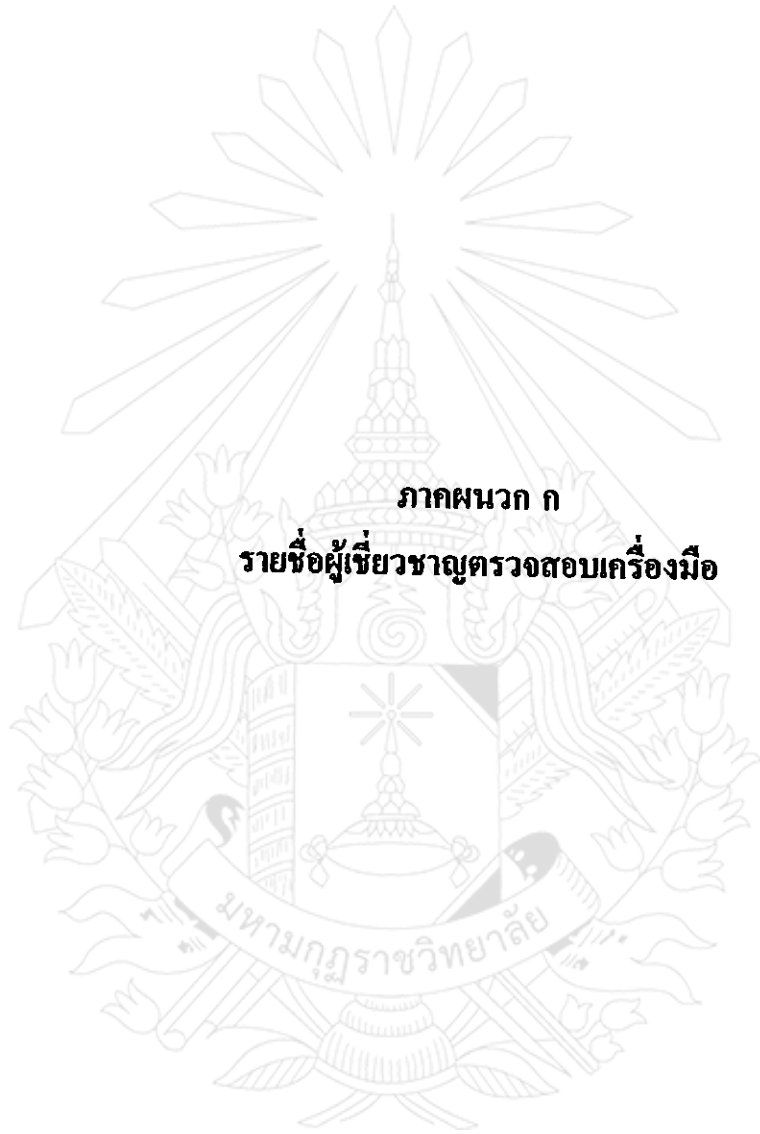
Porter Laman W. **Educational Administration A Management Approach**. New York Mc. Graw-Hill. 1975

Vroon, Victor H. **Education Administration : Concepts and Practices**. Chicago : Rand Menally, 1976.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.เจียน วันทนียตระกูล

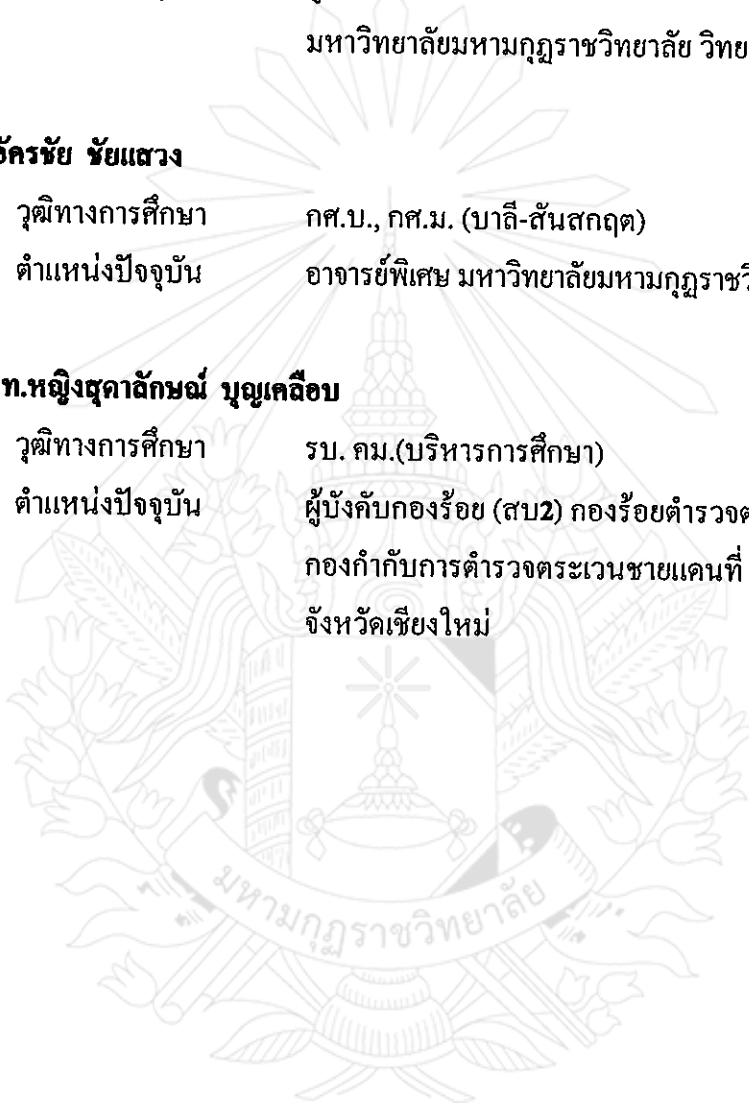
วุฒิทางการศึกษา ศษ.บ., กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

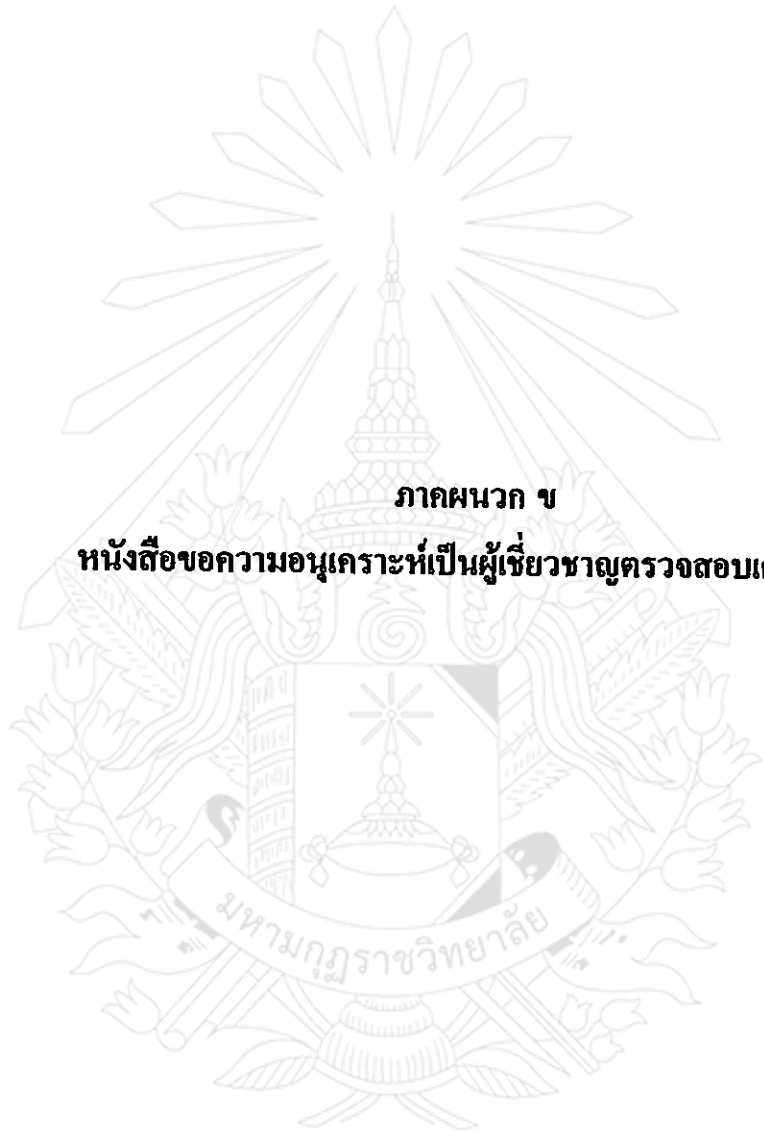
2. ผศ.อักรชัย ชัยแสง

วุฒิทางการศึกษา กศ.บ., กศ.ม. (บาลี-สันสกฤต)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. พ.ต.ท.หญิงตุลาฉัตรณ์ บุญเคลือบ

วุฒิทางการศึกษา รบ. ทม.(บริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้บังคับกองร้อย (สบ2) กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 332
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตลำานนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(2.21)/404

วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2553

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เขียน วันทนียตระกูล

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตลำานนา ขอรับรองว่า ร้อยตำรวจโทหนึ่ง ทนชัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205009 สาขาวิชาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำานนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กรัณย์ ปัญญโญ และ พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตลำานนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตลำานนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษานันตพิทยาลัย วิทยาเขตลำนนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(2.21)/405

วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2553

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นผู้ใช้วิชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

ศูนย์การศึกษานันตพิทยาลัย วิทยาเขตลำนนา ขอรับรองว่า ร้อยตำรวจโทคนึง ทนชัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205009 สาขาวิชาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำนนา

นักศึกษาผู้ที่มีความประสงค์ขอลือท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กริณี บัญโญ และ พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษานันตพิทยาลัย วิทยาเขตลำนนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ที่ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการศูนย์การศึกษานันตพิทยาลัย วิทยาเขตลำนนา

ที่ ศธ 6013(2.21)/652

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๗-๐๙๗๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๑-๔๗๕๒
www.lanna.mbu.ac.th

26 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร พันตำรวจโทหญิง สุตาลักษณ์ บุญเคลือบ

ด้วย ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า ร้อยตำรวจโทหนึ่ง ทนชัย เป็น
นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205009 สาขาวิชาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กรัณย์ ปัญโญ และ พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี
อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่
นักศึกษาผู้นี้ด้วย

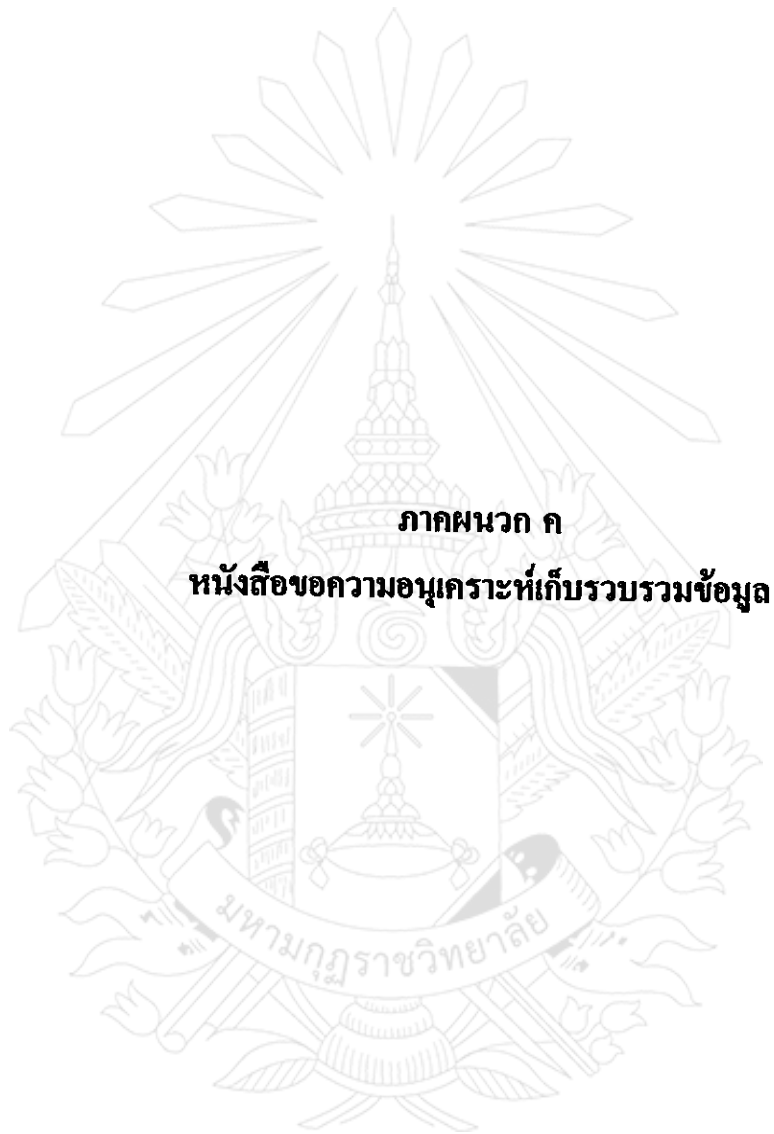
จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6013(2.21)/751

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๗-๐๔๗๕๖ โทรสาร : ๐-๕๓๔๑-๔๗๕๖
www.lanna.mbu.ac.th

4 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ขอมติอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย (Try out)

เจริญพร นายชัชชัย เตชะพงษ์ภูมิลาชัย

ด้วย ร้อยตำรวจโท คณิง หนันชัย นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ภรณ์ีย์ ปัญญา และ พระมหาวิริศักดิ์ สุรมณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอมติอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ ร้อยตำรวจโท คณิง หนันชัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (Try out) ในเขตพื้นที่เพื่อหาข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออโนโมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิริศักดิ์ สุรมณี)

เลขานุการศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ที่ ศธ 6013(2.21)/795

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๗-๐๔๗๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๗-๔๗๕๒
www.lanna.mbu.ac.th

8 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอุดม รุ่งศิริ

ด้วย ร้อยตำรวจโท คณิง ทนันทชัย นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ภรณ์ย์ ปัญโญ และ พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ ร้อยตำรวจโท คณิง ทนันทชัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

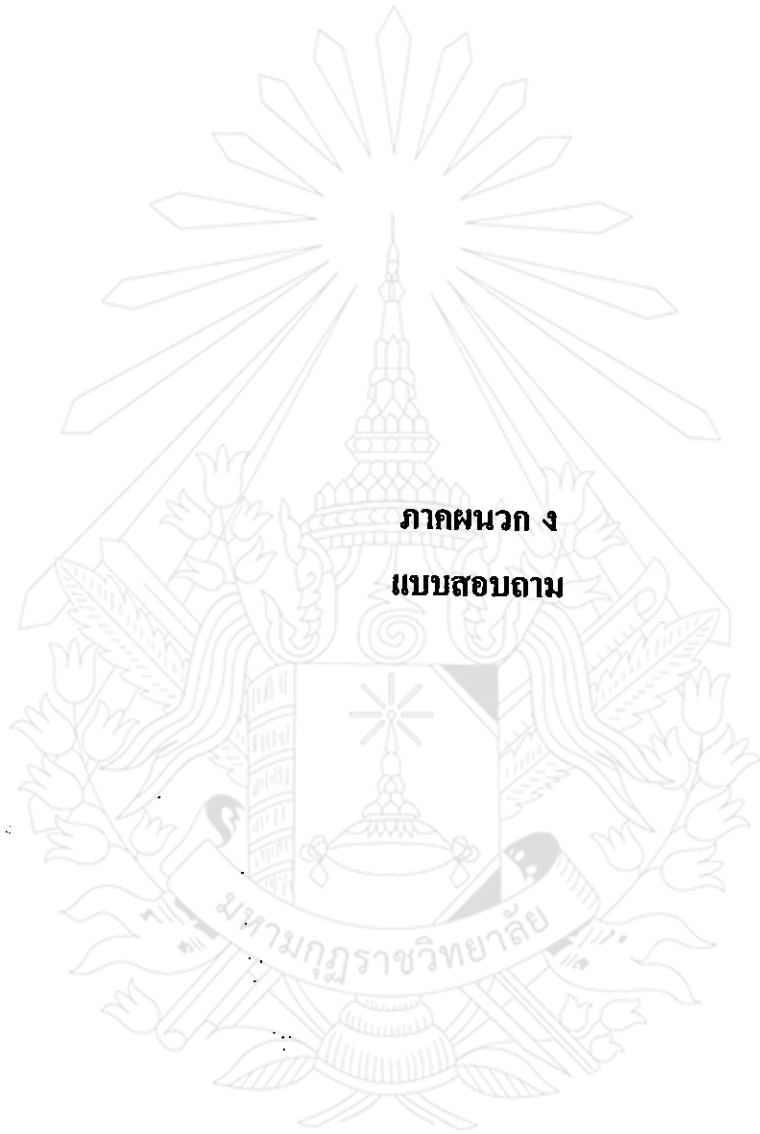
จึงเจริญพรขอพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออนุโมทนาภา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ง
แบบสอบตาม

มหาจุฬาราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ของชุมชนที่มีเพศ กลุ่มชาติพันธุ์ และ วุฒิการศึกษาต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2. การตอบแบบสอบถามนี้จะมีส่วนสำคัญทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาถึงความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 พร้อมทั้งนำข้อมูลบางส่วนมาประกอบการพิจารณาในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ตรงกับความจริงจะทำให้ผลการวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้อง คำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการศึกษาใด ๆ ทั้งสิ้น และการแปลผลการวิจัยจะเป็นในลักษณะส่วนรวม

3. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโทคนึง หนันชัย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. กลุ่มชาติพันธุ์

2.1 () อาข่า

2.2 () กระเหรี่ยง

2.3 () คนพื้นราบ

3. วุฒิการศึกษา

3.1 () ป.6

3.2 () ม.3 หรือเทียบเท่า

3.3 () ม.6 หรือเทียบเท่า

3.4 () อนุปริญญา

3.5 () ปริญญาตรี

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านมีความคิดเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
เพียงข้อเดียว ซึ่งแต่ละข้อจะมี 5 ระดับ คือ

- มากที่สุด หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษามากที่สุด
 มาก หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษามาก
 ปานกลาง หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาปานกลาง
 น้อย หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ความคาดหวังของชุมชน	ระดับของความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสมกับผู้เรียน					
2	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน					
3	จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ กิจกรรมตามโครงการพระราชดำริ					
4	พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น					
5	จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง					
6	จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียน อย่างมีความสุข					
7	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบตาม ตารางเวลา					
8	จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อที่	ความคาดหวังของชุมชน	ระดับของความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น					
10	เสริมสร้างความรู้ ทางด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การเกษตร การ งานอาชีพ และวิชาสหกรณ์ ที่เป็นรากฐาน การพึ่งตนเอง					
11	ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อ นำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน					
12	ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักเรียน					
13	ส่งเสริมให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาค เรียนละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย					
14	ส่งเสริมให้ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน					
15	มีจำนวนครูเพียงพอที่จะทำการสอนและ ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง					
16	ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา					
17	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่าง สม่ำเสมอ					
18	เสริมสร้างความรักความสามัคคีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน					
19	ครูมีการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้วัสดุใน ท้องถิ่น					
20	ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนางานในหน้าที่					

ข้อที่	ความคาดหวังของชุมชน	ระดับของความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการบริหารงานงบประมาณ					
21	การบริหารงบประมาณที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้					
22	ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ					
23	จัดครูรับผิดชอบการบริหารงบประมาณ					
24	จัดหากองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน					
25	บริหารจัดการงบประมาณอย่างคุ้มค่า					
26	การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ					
27	จัดหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน					
28	ช่วยเหลือในการจัดทำโครงการและเอกสารทางราชการให้กับชุมชน					
29	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับชุมชน					
30	พัฒนาอาคารสถานที่ให้มั่นคงปลอดภัย					
	ด้านการบริหารงานทั่วไป					
31	โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน					
32	นำโครงการพระราชดำริขยายผลสู่ชุมชน					
33	จัดบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้					
34	เปิดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์ให้แก่ชุมชนจัดบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้					
35	พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม					

ข้อที่	ความคาดหวังของชุมชน	ระดับของความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36	จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ชุมชน					
37	พัฒนาอาคารสถานที่ให้ มั่นคง ปลอดภัย					
38	ชุมชนมีความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน					
39	ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน					
40	สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวง
อุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านวิชาการ

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

2. ด้านงานบุคคล

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

3. ด้านงานงบประมาณ

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

4. ด้านงานบริหารทั่วไป

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ
วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ชื่อเรื่อง “ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”

รหัส 5212205009 ชื่อนักศึกษา ร้อยตำรวจโทคนึง ทนันทชัย รุ่นที่ 7 /2552 สาขาวิชา การจัดการศึกษา

1. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ **ผศ.เป็ียน วันทนียตระกูล**

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ **ผศ.อัครชัย ชัยแสง**

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ **พ.ต.ท.หญิงศุภาลักษณ์ บุญเคลือบ**

ตำแหน่ง ผู้บังคับกองร้อย (สบ 2) กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 332

สถานที่ทำงาน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย.

ข้อความ		การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1	มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
2	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
3	จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมตามโครงการพระราชดำริ	+1	+1	+1	1
4	พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	+1	+1	+1	1
5	จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	1
6	จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	+1	+1	+1	1
7	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบตามตารางเวลา	+1	+1	+1	1
8	จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	1
9	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	1
10	เสริมสร้างความรู้ ทางด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การเกษตร การงานอาชีพ และวิชาสหกรณ์ ที่เป็นรากฐานการพึ่งตนเอง	+1	+1	+1	1
11	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
12	ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ นักเรียน	+1	+1	+1	1
13	ส่งเสริมให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย	+1	+1	+1	1
14	ส่งเสริมให้ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	+1	+1	+1	1
15	มีจำนวนครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1
16	ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	1
17	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1

ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
18 เสริมสร้างความรักความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	+1	+1	+1	1
19 ครูมีการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1
20 ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนางานในหน้าที่	+1	+1	+1	1
21 การบริหารงบประมาณที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1
22 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	+1	+1	+1	1
23 จัดครูรับผิดชอบการบริหารงบประมาณ	+1	+1	+1	1
24 จัดหากองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1
25 บริหารจัดการงบประมาณอย่างคุ้มค่า	+1	+1	+1	1
26 การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ	+1	+1	+1	1
27 จัดหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1
28 ช่วยเหลือในการจัดทำโครงการและเอกสารทางราชการให้กับชุมชน	+1	+1	+1	1
29 สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับชุมชน	+1	+1	+1	1
30 พัฒนาอาคารสถานที่ให้ มั่นคง ปลอดภัย	+1	+1	+1	1
31 โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน	+1	+1	+1	1
32 นำโครงการพระราชดำริขยายผลสู่ชุมชน	+1	+1	+1	1
33 จัดบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	1
34 เปิดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์ให้แก่ชุมชน	+1	+1	+1	1

	ข้อความ	การพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า เฉลี่ย
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
35	พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	+1	+1	+1	1
36	จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1
37	พัฒนาอาคารสถานที่ให้ มั่นคง ปลอดภัย	+1	+1	+1	1
38	ชุมชนมีความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1
39	ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1
40	สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนไทย	+1	+1	+1	1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล : ร้อยคำรวจ โทคนึง ทนันทชัย
วัน เดือน ปีเกิด : วันเสาร์ ที่ 12 กันยายน 2507
ชาติภูมิ : อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน : 175 หมู่ 5 ตำบลบ้านโป่ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ. 2527 : โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2529 : โรงเรียนตำรวจภูธร 5 อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง รุ่นที่ 37
พ.ศ. 2545 : ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัย
พ.ศ. 2547 : ประกาศนียบัตรบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2548 : อบรมหลักสูตรนายตำรวจสัญญาบัตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2530 : กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 จังหวัดแม่ฮ่องสอน
พ.ศ. 2554 : โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2 บ้านแม่ละงอง ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่